

PRIMORSKI DNEVNIK
Je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 186 (12.817)

Trst, četrtek, 6. avgusta 1977

primorski

dnevnik

559
nize)
723
7096 AA
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRD REVOLUCIJE 1 P. P. 132
66001 KOPER
60100200

Medtem ko danes pričakujejo obisk predsednika republike Cossiga

Srd prebivalstva iz Valtelline ob zadnjih protislovnih ukrepih

Odgovornim očitajo pretiran alarmizem ob prejšnji nedopustni brezbržnosti

Na obrazih teh zakoncev iz Cepine se jasno odraža ogorčenje in srd

(AP)

BORMIO — Potrpljenje prizadetega prebivalstva v Valtellini se izteka, prejšnjo noč so se ljudje v Cepina prvič uprli sklepom civilne zaščite, ki po vsem sodeč prihajajo iz Rima in ne s terena. Prejšnjo noč je županu občine Valdisotto šele ob 21. uri prispel ukaz, naj odredi evakuacijo prebivalstva Brena, Cepine, Tola, San Rocca, Zole in Piazze, ki se nahajajo nad naravnim jezom, ki ga je povzročil plaz v dolini Pola. Karabinjerji so ljudi prebujali iz sna in jih pozivali, naj zapustijo svoje domove. Župan je delno spremenil ukaz prefekta in omilil odredbo o evakuaciji z zahtevo, da je treba beguncem predhodno zagotoviti streho nad glavo. Napetost je dosegla že tako raven, da je neki občinski odbornik odstopil in izjavil, da ga bodo varnostne sile z doma spravile le s silo. Njegovi odločitvi so se pridružili še drugi, da se je moral včeraj prefekt iz Sondria Giuseppe Piccolo podati v Cepino in zastaviti ves svoj ugled, da je pomiril razjarjene ljudi.

Položaj je vsekakor protisloven. Ukaz o evakuaciji je prispel iz Rima v Sondrio šele predvčerajšnjim pozno popoldne, ko sta televizija in radio že zjutraj navajala, da bo treba prebivalstvo izseliti, ker bi nov plaz ob robu

starega zdrknil v novonastalo jezero in povzročil rušilni val.

Ljudi ta izredna skrb odgovornih za civilno zaščito po vsem sodeč ni pomirila, saj jim ni nihče navedel točnih znanstvenih podatkov, ki bi opravičevali tak drastičen ukrep. Še več, večina je imela občutek, da jim vso zadevo namenoma prikrivajo, kot da bi šlo za neko vojaško tajnost. Da pa bi bila mera polna, domači geologi niso ob robu starega plazu opazili tistih znamenj, ki so bili prisotni pred katastrofalnim plazom v Sant'Antoniu Morigioneju. Ob tem ni torej povsem neupravičen očitke prebivalstva, da skušajo oblasti sedaj s pretiranim alarmizmom nadoknaditi brezbržnost in pravo slepoto ob opozorilnih znamenjih, da bo Valtellino prizadela katastrofa. Nekateri so šli celo tako daleč, da so sklep o evakuaciji ocenili kot poskus zapolnitve praznih hotelov v Bormiu.

Danes bo na prizadeto območje prispel predsednik republike Cossiga, ki bo moral bržkone prebrati tudi peticijo prebivalstva, v kateri z zagrenjenostjo navajajo, da ni bil do sedaj sprejet noben konkreten poseg za odstranitev nevarnosti v občini Valdisotto.

V senatu odobrili zakon o referendumih

Goria je prejel zaupnico tudi v poslanski zbornici

RIM — Prva Goriova vlada je sinoči dobila zaupnico tudi v poslanski zbornici. Zanj je glasovalo 371 poslanec, proti pa 237. Sedaj pa je vprašanje, koliko časa se bo Goria lahko obdržal na oblasti. Perspektive niso najboljše. To je priznal sam predsednik vlade, ko je v svoji repliki v poslanski zbornici skušal dokazati, da je njegova vlada nastala ne kot izraz neke večine, temveč kot pristanek na neki program. Kakorkoli že obstaja široka večina, ki to vlado podpira in to je glavno, je menil predsednik Goria, ki je tudi apeliral na opozicijo, da bi skupaj z večino postavili temelje za boljšo državo. Komaj zatem naj bi se večina in opozicija spopadli glede vprašanja, kdo naj državo upravlja.

Vendar pa predsednik vlade ni mogel zamolčati dejstva, da je njegova vlada nastala tudi z nalogo, da bi preverila ali je možno oblikovati trdnjše politično zavezništvo. V isti sapi pa je Goria zanikal, da bi šlo za začasno vlado, češ da ima zelo zahteven program.

Razprava v poslanski zbornici je pokazala, da obstajajo v vrstah vladnih strank močna nasprotovanja, kar v praksi onemogoča, da bi določili rok trajanja Goriove vlade. Nasprotovanja obstajajo tudi znotraj posameznih strank, ki vlado podpirajo. Tako je Forlani včeraj v poslanski zbornici v pogovoru s tajnikom PSI Craxijem dejal, da bi ob 150-letnici rojstva pesnika Leopardija lahko spremenili naslov njegove poezije »Zatišje po neurju« (La quiete dopo la tempesta) v »Zatišje pred neurjem«.

Tudi utemeljitve, ki sta jih KD in PSI dali v glasovalnih izjavah, so dokaz nasprotovanj med strankama. Namestnik tajnika PSI Martelli je obtožil krščansko demokracijo, da ne zamudi nobene priložnosti, da bi zmanjšala pomen Goriove vlade. To pa zato, pravi Martelli, ker ta vlada ni odraz organske večine, v kateri bi KD lahko imela prevladujočo vlogo.

Povsem negativno mnenje so izrazili komunisti. Ni mogoče zanikati, je dejal načelnik skupine KPI Zangheri, da gre za šibko in prehodno vlado, ki ji manjka osnovni pogoj, se pravi trdna večina. Same stranke, ki jo podpirajo, iščejo neko novo prostoto in nova zavezništva, kar vse prispeva k nestabilnosti nove vlade. V tem smislu komunisti ponujajo socialistom sodelovanje, da bi dosegli nekatere reforme.

Spregovoril je tudi listar Camber, ki je bil izvoljen v vrstah PSI, in očital Gorii, da v svojih izvajanjih ni omenil hude gospodarske krize, ki pesti tržaško pokrajino, kljub vsemu pa je dodal, da bo glasoval za vlado.

Naj omenimo še, da so v senatu včeraj odobrili vladni zakonski osnutek, ki omogoča izvedbo petih referendumov o pravosodju in jedrski energiji že jeseni. Danes bodo o tem zakonskem osnutku govorili v poslanski zbornici. Gre tudi zabeležiti, da je bil socialistični senator Arduino Agnelli izvoljen za tajnika senatne komisije za solstvo.

G. R.

Iranski pomorski manevri brez incidentov

ABU DABI — Tudi včerajšnji drugi dan iranskih pomorskih manevrov v Omanskem morju, Hormuškem prelivu in v iranskih ozemelskih vodah Zaliva, mnogi viri sicer trdijo, da so Iranci prešli to črto, je minil brez incidentov. Iranci niso pokazali nič bistveno novega, poleg kitajskih raket imenovanih »sviloprejška«, imajo namreč na razpolago le, sicer izredno učinkovite, turistične gliserje švedske proizvodnje, ki so kot nalašč za hitre in predrzne akcije samomorilskih skupin. Včeraj je medtem iranska tiskovna agencija Irna sporočila, da so splovili prvo podmornico, zaenkrat pa se še ni nobenih bolj točnih podatkov.

Pentagon je včeraj sporočil, da so z veliki transportnimi letali odposlali v ameriško oporišče na otoku Diego Garcia več hitrih izvidniških čolnov, ki naj bi bili protiutež iranskim gliserjem.

Sirsko-iransko prijateljstvo se te dni še utrjuje, v Teheran je namreč dospel sirski zunanji minister Faruk al Šara, ki je iranskemu predsedniku Hamaneju prinesel posebno Asadovo poslanico. Ne gre pa izključiti možnosti, da bo sirska diplomacija poskusila ohladiti ozračje, saj je Hafes el Asad osebni prijatelj saudskega kralja Fahda in bi tako lahko pozitivno vplival na saudsko-iranske odnose.

Močno je včeraj odjeknil intervju predsednika iranskega parlamenta Rafsandžanija, ki sodi med najvplivnejše iranske politike. Rafsandžani je med vrsticami potrdil nesoglasja v vrstah iranskih političnih veljakov glede nadaljnje strategije v zalivskem spopadu. Predsednik parlamenta je tudi dejal, da ima Iran manj možnosti zmagave v dolgoročni in izčrpajoči vojni.

Na sliki (Telefoto AP): francoska letalonosilka Clemenceau se bliža Zalivu

Košarka: na mladinskem SP

Jugoslavija
svetovni prvak
Italija tretja

Priprave v polnem teku

Novosti
pri Jadranovi
postavi

Dogajanja v Zalivu imajo neposreden učinek na svetovno gospodarstvo

Cena nafte počasi, a vztrajno narašča

Delnice so na svetovnih borzah cenejše

Žrtve iz Meke pripeljali v Iran

TEHERAN — Včeraj dopoldne je s posebnim letalom prispelo na teheransko letališče Mehrabad 58 trupel in 41 ranjenih iranskih vernikov med petkovimi hudimi spopadi v Meki, najsvetejšem islamskem mestu.

Letalo je na letališču pričakal iranski premier Mir Hosein Musavi, ki je ob tem obtožil saudske oblasti, da je zaradi zamude, s katero so izročili ranjene, eden izmed njih med potjo umrl.

Ob koncu včerajšnjega sestanka iranske vlade se je Musavi ponovno vrnil na dogajanja v Meki rekoč, da je razvidno, kako so saudski varnostniki grobo napadli iranske vernike. Predsednik vlade je pri tem tudi potrdil prve izjave iranskih politikov, ko so dejali, da je »bil genocid načrtovan in pripravljen v vseh podrobnostih«. Musavi je tudi obtožil saudsko vlado, pri tem se je verjetno nanašal na odklon sprejetja posebnih iranskih zastopnikov v Meki le dan po hudih nemirih, da zavira reden potek preiskave, ki bi morala ugotoviti krivdo za hude incidente.

Izjavam domače vlade je včeraj sledila uradno stališče inštituta za sodno medicino iz Teherana, ki je temeljilo na pregledu številnih trupel in ranjenih vernikov v Meki. V poročilu so zapisali, da je »na truplih in na telesih ranjenih vernikov več očitnih znakov strelnega orožja«. To nasprotuje izjavam saudske vlade, ki je vselej trdila, da niso varnostniki v Meki v petek uporabili strelnega orožja.

Na sliki (Telefoto AP): krste iranskih vernikov v Teheranu

RIM — Vsi vemo, da je Zaliv za ves Zahod strateško izredno pomembno območje in to zaradi tega, ker iz tega področja prihaja večji del našega petroleja. Odvisnost od bližnjevzhodne in iranskega petroleja se je sicer v letih zmanjšala, kljub temu pa bi zahodna gospodarstva težko prestala daljše obdobje pomanjkanja surovine iz tega območja, od koder prihaja 50 odstotkov nafte, ki jo »pokuri« zahodna Evropa. Zahod in Japonska sta to dosegla na dva načina: neposredno po tako imenovanih »naftnih šokih« sta investirala ogromno finančnih sredstev za ustvarjanje proizvodnih sredstev, ki ne bi bila neobhodno vezana na nafto ali bi je manj porabili, ob začetku zalivskega spopada pa sta pričeli nabavljati »črno zlato« iz drugih s petrolejem bogatih območij.

Nič čudnega torej, če je cena nafte v teh zadnjih tednih, ko je napetost na zalivski šahovnici še posebno visoka, bliskovito narastla. V Londonu so pred dvema dnevnoma prodajali nafto vrste Brent po 21 dolarjev za sodček, to pa je bila najvišja cena v zadnjem letu pa pol. V ZDA je sicer cena nafte nekoliko poskočila, tudi zaradi tega, ker je nihče ne mara pro-

dajati in raje čaka na morebitne poviške. Do sunkovitega porasta nafte pa bo lahko prišlo, kot zagotavljajo izvedenci, že v naslednjih dneh, odvisno pač od dogajanja v Zalivu.

Tudi tokrat se je ponovil stari kliše: porastu cene nafte je nemudoma sledil porastek cene dragocenih kovin. Zlato, najbolj priljubljena kovina v nemirnih in nejasnih gospodarskih obdobjih, so včeraj prodajali po 479 dolarjev za unco, kar je za las stran od njegove rekordne vrednosti. V tem slogu je tudi dolar v zadnjih dneh dražji, čeprav ni bilo včeraj bistvenega premika navzgor; v Italiji je včeraj dolar veljal 1360 lir, kar pa je letošnja najvišja kotacija.

Izredno učinkovit termometer gospodarskih in političnih razmer v svetu so borze. Povsod, v Tokiu, Parizu, Londonu, New Yorku in Rimu so vrednosti delnic v zadnjih dneh kar precej padle.

V tem okviru lahko povsem razumemo izjavo podpredsednika vlade Giuliana Amata, ki je pred televizijskimi zasloni dejal, da si Zahod, in predvsem Italija, res ne morejo privoščiti, da bi gledali na dogajanja v Zalivu, kot na nekaj kar se jih ne tiče.

Hude posledice slabega vremena v Sloveniji

LJUBLJANA — Iz mnogih krajev Slovenije so včeraj poročali o hudih poplavih. Nevihte, ki so se razbesnele zlasti v okolici Celja, na Kozjanskem, na Konjiškem, so povzročile naraščanje voda in poplavljenih je bilo veliko hiš, precejšnjo škodo pa so utrpeli tudi nekatere tovarne. Neurje je povzročilo tudi nered v prometu zaradi delno poplavljenih cest, podvozov ali zdrsov zemlje. Avtokamp Atomske Toplice pri Podčetrtku so morali evakuirati, saj je bilo ogroženih približno 160 počitniških prikolic. Goste so preselili v zasebne sobe in hotele. Voda je zalila stroje tovarne Alpos v Sentjurju in žago ter furnirnico lesnega podjetja Bohor. V Rogatcu je voda zalila obrat Gorenja, v Rogaški Slatini pa skladišče steklarne Boris Kidrič. V šmarnski občini je bilo pod vodo približno 130 hektarov kmetijskih površin. Veliko škodo imajo tudi tovarne v Žalcu, Polzeli, štorski železarni ter v skladiščih kmetijskih kombinatov. Gasilci so povsod hitro in učinkovito posredovali, vendar bo posledice neurja težko odpraviti brez močnih finančnih injekcij. (dd)

V zameno za zmanjšanje raketnih sistemov scud-B na Vzhodu

ZRN bi se baje odpovedala svojim pershingom

BONN — V zahodnonemškem glavnem mestu so uradno resda zanikali vesti, ki jih je v ponedeljek objavil v zunanji politiki praviloma dobro obveščeni Generalanzeiger in po katerih naj bi se bonska vlada z Moskvo pogajala o tem, da bi se v zameno za odstranitev sovjetskih raket krajšega dometa odrekla svojim zastarelim pershingom A 1. Vendar pa so dejansko zanikali samo tisti del vesti, ki je govoril o pogajanjih med Bonnom in Moskvo, tako da razprav o tej ponudbi še vedno ni konec.

Gre za 72 raket Pershing A 1, ki jih je od ZDA kupila zahodnonemška vojska, ki pa imajo dve napaki: so namreč zastarele, mimo tega pa zahodnonemška vojska zanje nima ustreznih jedrskih nabojev, ki so slej ko prej

v ameriških skladiščih na ozemlju ZRN in lahko z njimi razpolaga le predsednik ZDA. Gre za rakete, na katere se nanaša sporazum o odstranitvi raket srednjega dometa iz Evrope, o čemer se pogajajo Američani in Sovjeti v Ženevi. Pri tem pa Bonn sodi, da je treba zahodnonemške pershing A 1 obravnavati kot »sisteme tretjih držav«, na katere se ženevska sovjetsko-ameriška pogajanja ne morejo nanašati. Moskovski pogajalci so že pred časom zahtevali tudi odstranitev teh raket, ki jih obravnavajo kot ameriške in ne kot »nacionalne« zahodnonemške.

Po vojaški plati je učinek teh raket kvečjemu negativen - v kritičnem trenutku bi bila izstrelišča zanje na prednostni listi na-

sprotnikovega udara. Pač pa utegnejo biti koristne (če odštejemo veselje zahodnonemških generalov, ki bi radi ohranili svoje raketno orožje) vsaj po dveh plateh: dokler se jih ima, lahko ZRN izvaja večji pritisk na zaveznike, ko gre za vprašanja »skupne obrambne politike«: mimo tega pa so rakete pershing A 1 koristne tudi kot diplomatsko manjnalno sredstvo.

Prav v tej vlogi jih je v ponedeljek obravnaval tudi Generalanzeiger, ko je — sklicujoč se na svoje »informacije« — sporočil, da bi se bil Bonn pripravljen pogajati o odstranitvi zastarelih pershingov, če bi bila sovjetska stran pripravljena »ustrezno zmanjšati« število sistemov scud-B, ki jih ima nameščene v vzhodnoevropskih državah.

Na Haitiju vsak dan bolj napeto

PORT AU PRINCE — V zadnjih mesecih beležijo na Haitiju, ki je najrevnejša država na zahodu, nezadržan porast nasilja. Celo ko so februarja 1983 ukinili tridesetletno diktaturo Duvalierov ni prišlo do tako hudih izgrediv. Ko je Baby Doc 7.februarja 1986 zbežal s pomočjo ameriških vojakov, so za las preprečili državljansko vojno, ki pa se zdí sedaj neizbežna. V sedanjem kaotičnem stanju je težko razločiti moč političnih, socialnih in religioznih komponent, osebnih interesov in maščevanj, oportunitizma ter protiameriških razpoloženj. Vojska ob izgrediv, ki so jih povzročile številne in v zadnjih časih vedno bolj pogoste stavke, in ob manifestacijah proti vmešavanju ZDA, strelja na množico, kot v dobi Baby Docove diktature. Zemljiški veleposestniki so oborožili osebno stražo, da bi branila posestva pred pritiski kmetov, ki zahtevajo korenito agrarno reformo. Pri tem je v nekem kraju severozahodno od glavnega mesta v spopadih padlo od 200 do 300 ljudi.

V zadnjih dneh je prišlo do drugih dveh pomenljivih dogodkov, ki naznajo nov val nasilja. Prvi je bil v vasi Gebau južno od Port au Princa, kjer je voditelj narodne ljudske stranke Bernard Sanarico na čelu oborožene skupine ranil v spopadu nekaj vojakov in nato zasedel bolniški center. Do drugega pa je prišlo pred cerkvijo v Parque, kjer so ubili ustanovitelja demokratskega gibanja za osvoboditev Haitija Luisa Eugena Athisa. Nasprotniki so ga označevali kot komunista in hujšaka kmečkih zahtev.

Načelnik začasnega državnega odbora, general Henri Namphy, ki si je pridobil oblast 7. februarja 1986, ne more več nadzirati tega nejasnega in nevarnega stanja z mirnimi ukrepi. V celoti lahko računa na podporo ameriške vlade, ki mu je že maja meseca poslala nekaj vojaških izvedencev, da bi preustrojili njegovo sedemtisočglavo vojsko in jo pripravili za uspešno kljubovanje proti razjarjenim množicam. Na mednarodni ravni je zaradi tega izgubil že precej verodostojnosti.

V sedemnajstih mesecih po odpravi diktature je pripravil novo državno ustavo in razpisal za november prve svobodne predsedniške volitve. Do takrat so še trije meseci, kar je po najbolj razširjenem mnenju preveč.

AVGUST 87

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP se lahko podpišejo pri okencih zaveda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Nudijo letne bruto obresti v višini 10,50%, ki se izplačujejo v dveh enakih šestmesečnih obrokih.

● Nudeni letni donos je v skladu s tekočimi obveznicami na tržišču.

● Nove **triletn**e zadolžnice se nudijo občinstvu v podpis proti gotovini.

● Imajo široko tržišče in se po potrebi zlahkoto unovčijo.

V podpis od 3. do 7. avgusta

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

99%

3 leta

11,20%

10,48%

BTP

Stranke o političnem položaju v F-JK

KD: Nadaljnje odločitve volivcem

VIDEM — Ob zaključku delovanja deželnega sveta F-JK se je sestala svetovalska skupina KD in proučila opravljeno delo ter nadaljnje perspektive. Skupina je izrazila zadovoljstvo glede odobritve važnih zakonskih ukrepov, obenem pa je poudarila, da bo treba v nadaljevanju mandatne dobe čimprej odobriti še druge važne ukrepe, ki so jih pristojne komisije že sprejele.

Velika pozornost je bila seveda posvečena političnemu položaju, oziroma »zdravstvenemu« stanju šeststrankarske koalicije, ki upravlja deželo. V tem okviru je bilo v ospredju vprašanje političnih odnosov med strankami, posebn med KD in PSI. »Socialistom ne odrekamo — je bilo rečeno — da bi bili nekakšno "sonce" deželne politike in zavedamo se, da so volilni rezultati dali določen doprinos v tej smeri. Mnenja smo, da je morda novi položaj manj jasen od prejšnjega, vendar pa v takem stanju ne manjkajo pozitivni aspekti. Socialistom svetujemo, naj poverijo rešitev vprašanja vodenja deželne uprave samim volivcem in naj se zavzamejo za pozitivni zaključek pete zakonodajne dobe«.

Na sestanku so demokristjanski svetovalci tudi sklenili, da se bodo ponovno sestali 1. septembra.

PSI: Stabilnost do leta 88

VIDEM — Po mnenju socialistične stranke se je tudi v naši deželi zaključilo obdobje šeststrankarske koalicije, zaprte same vase; PSI tudi meni, da »strateška vizija sedanje večine« sploh nima več nobene osnove. Tako se je izrazil deželni tajnik stranke Ferruccio Saro. Po njegovem mnenju se krajevni politični položaj postopoma spreminja, posebno v luči nedavnih volitev. Obenem je poudčrtal, da imajo sedaj laične in socialistične sile — ker so dosegle enako težo kot KD — glavno odgovornost za pospešitev procesa modernizacije dežele v spoštovanju njenih tradicij in specifičnosti.

Socialisti so tudi sklenili — je še dodal Saro — da bodo zagotovili stabilnost deželnega odbora do zaključka zakonodajne dobe (prihodnje leto) in ne bodo zasledovali oblastvenih pozicij. Poleg tega izražajo željo po širokem soočanju med vsemi političnimi silami glede zakonskih pobud Dezele. Zainteresirani so tudi — vedno po besedah deželnega tajnika PSI — za kompetitivne odnose med političnimi silami, da bi lahko zagotovili hitre in nove odgovore na potrebe razvoja deželne družbe.

V izjavah drugih vidnih predstavnikov PSI pa ne manjkajo polemike do KD.

KPI: Odpira se nova faza

TRST — V politično razpravo, ki se odvija na deželni ravni pred poletnimi počitnicami je posegel tudi tajnik Komunistične partije v Furlaniji-Juljski krajini Roberto Viezzi.

V izjavi tisku je dejal, da je razprava v deželnem svetu F-JK o tako imenovanem načrtu za gorate predele in o zakonskem osnutku za uničevanje odpadkov pokazala, da se na Deželi odpira nova politična faza. To so potrdila glasovanja o posameznih amandmajih, kot glasovalne izjave načelnikov svetovalskih skupin.

Viezzi predvsem ugotavlja, da kompaktne in politično verodostojne deželne večine ni več. Obdobje tako imenovanega petstrankarskega zavezništva se je torej zaključilo. KPI je mnenja, da je tak razvoj dogodkov pozitiven.

Obenem druga najmočnejša stranka v deželi smatra za pozitivna tista stališča, ki jih je zavzela socialistična stranka, po kateri morajo odnosi med političnimi silami sloneti na programskem soočanju in opustiti logiko prejudicialnih zavezništev. Viezzi je še dodal, da ta programska soočanja lahko privedejo do novih konvergenč, ki bi v daljši perspektivi lahko privedla do globokih sprememb v deželni politični panorami.

Končno boljša cesta med Sežano in N. Gorico

SEŽANA — Sežanski cestni skupnosti je končno uspelo urediti vse potrebno, predvsem pa zagotoviti manjkajoči denar, za obnovu najbolj poškodovanih in obremenjenih cestnih odsekov na njihovem območju.

Tako so pred kratkim končali z obnovo dveh cest proti meji, in sicer Brestovica - Klariči ter Gorjansko - mejni blok. Te dni pa polagajo asfalt na 3,5 kilometra ceste med Skopim in Štanjelom, ki je glavna povezava Obale z Novo Gorico. Zanj je grozilo, da jo bodo zaradi nevarnih poškodb na zahtevo republiškega inšpektorja zaprli. Nenehno pa so se pritoževali tudi avtobusni prevozniki, saj jim je slabo vozišče precej povečevalo prevozne stroške na tem prometnem odseku.

Poleg omenjenih republiških prometnic bodo letos v Sežani ob velikih prispevkih in prostovoljnem delu prebivalcev na novo uredili tudi precej lokalnih cest. Med njimi velja omeniti 6-kilometrski odsek od Kazelj do Ponikve, 2,2 kilometra ceste od Sela do Stomaž, že napovedano modernizacijo povezave Tublje - Slope in druge. Povsod bodo ob asfaltiranju ceste po možnosti razširili in uredili ovinke oziroma vzpone. (J. O.)

Močna neurja po F-JK

VIDEM — Vso deželo Furlanijo-Juljsko krajino je včeraj zajel val slabega vremena. Nebo je bilo oblačno po vsej deželi in občasno je z nevihtami močno deževalo. Padavine, ki jih je spremljal močan veter s severovzhoda, so v gričevnatih predelih Furlanije povzročile manjše poplave. Iz goratih predelov pa poročajo o močnem naraščanju vode v rekah in potokih. Hladen val je botroval tudi občutnemu znižanju temperature, ki je včeraj ob 17. uri v Trstu znašala 17 stopinj, v Vidmu 16 in v Trbižu 12 stopinj Celzija. Veter je v Vidmu in okolici povzročil nekaj škode, ruval drevje in podrl nekaj drogov električne napeljave.

Podobno škodo so beležili v številnih občinah videmske pokrajine, kot tudi v mestu samem, zaradi katere so bili ponekod manjši zastoji na cestah. Na področju jezero Cavazzo se je sprožil zemeljski plaz. Medtem je na Tržaškem predvsem ponoči pihala močna burja. Kot kaže se bo hladni val v naših krajih še nadaljeval, vremenska napoved nam v prihodnjih dneh obeta le postopno izboljšanje. Še naprej bo prevladovalo oblačno in vetrovno vreme. Ohladitve, ki smo jim priča, napovedujejo, da je najhujši val vročega poletja verjetno že mimo. Val slabega vremena zaenkral še ni zaustavil turističnega navala v F-JK.

»Da... da... da... da... da!«

»Ljubim te, o, bog, kako te ljubim!« Silovito jo je stisnil k sebi, ona pa se je smejala v njegovem objemu. Tako srečna ni bila še nikoli. Nenadoma jo je režeč se pogledal; njegovi svetli lasje so bili skuštrani, njegove modre oči pa so bile kot dva najčistejša safira. »Nekaj mi povej: moraš res povedati otrokom, kaj si imela na sebi, ko sem te zasnu-bil? Če misliš, da moraš, si v kaši, gospa Thayer.«

»Oje!... na to pa nisem pomislila.« Zasmejala se mu je, on pa jo je objel in trenutek kasneje je bil znova ob njej na postelji. Precej ur je minilo, preden sta spet prišla do kopalne kadi, tako da sta morala doliti tople vode. Ura je bila skoraj štiri zjutraj in Faye je vedela, da pred odhodom na delo ne bo več spala. Namesto tega sta debelo uro sedela v kadi in se pogovarjala o svojih načrtih, svojem življenju, o skupni skrivnosti in o tem, kdaj naj bi jo objavila. Hihitala sta se ob misli, kako pretreseni bodo vsi — ne nad tem, da se bosta poročila, temveč zato, ker se bo odpovedala kari-ri. Ob teh besedah je Faye vztrepetala, čeprav bolj od razburjenja kot iz strahu. Globoko v sebi je skrivaj spoznala, da je o tem že veliko premišljevala. Ves čas je vedela, kaj Ward hoče od nje in koliko ji želi dati. Ničesar ni obžalova-la in slutila je, da ji ne bo nikoli žal. Čemu pa se bo pravzaprav odpovedala? Kariieri, v kateri je sicer uživala, pa je v njej že dosegla vrhunec? Pridobila si je oskarja in precejšnje odobravanje, posnela je ducat zanimivih filmov. Prišel je čas, ko bo treba oditi. Čakalo jo je drugačno ži-vljenje. Življenje, ki si ga je želela bolj kot snemanje fil-mov. Naslonija se je nazaj na kad, se nasmehnila svojemu bodočemu soprogu in občutila nekaj, česar ni še nikoli.

KOPER: »sprehod« s patrolnim čolnom mejne milice

»Sam ne morem nazaj, pomagajte, prosim«

Kdo so najbolj nedisciplinirani kopalci? - Panika na morju največja nevarnost

KOPER — »M 55«, novi patrolni čoln postaje mejne milice iz Kopra je minuli ponedeljek mirno rezal brazde po morju od Kopra do Ankarana, naprej proti Lazaretu... Ri-hard Trebše, Boris Grgič in Zvezdan Božić so bili na običaj-nem poletnem delavniku, sedem, osem, če je treba tudi več ur na morju. Nadzor meje, kontrola vse gostejšega prometa po morju, kopalci, deskarji, jadralci, ribiči in še mnogi, ki se znajdejo na morju so tisti, ki jih morajo spremljati, opazova-ti, opozarjati. Dela je vsak dan dovolj. Tudi v ponedeljek dopoldan, ko je kazalo, da bo to »miren« dan, brez kakršne-koli intervencije, so miličniki imeli dovolj dela. Za morje je to značilno. Misliš, da ne bo nič, da ne bo presenečenja in ko te misli »izrečeš« — presenečenje.

Že na samem začetku vožnje me je Zvezdan opozoril: »Predrzni, preveč junaki kopalci dobesedno iščejo nesrečo. V temno modrem morju je črno glavo težko opaziti...« in poleti, ko je promet po dokaj široki cesti vse gostejši, je nevarnost velika. Zanimivo: največ kopalcev, ki se podajo predaleč na odprto morje, prihaja iz organiziranih kopališč, plaž, kjer je z bojami označena meja do kod smejo. Kopalci s t.i. divjih plaž — teh pa je na slovenski obali kar precej, saj se morje od Lazareta do izliva Dragonje poleti spremen-i v eno samo veliko kopališče — se ne podajajo preveč ven. Morda jih je malo strah. Kdo ve? Prvega, ki ga ni bilo strah smo srečali pred kopališčem pod Belvederjem pri Izoli. Res, težko ga je opaziti, vidiš ga le, če si posebej pozoren. Črno-lasca so miličniki vprašali le, če je toplo morje... pa je hitro razumel, da je bolj toplo ob obali. Drugače je bilo z deskar-jema pred Fieso: eden v morju, drugi na deski. Ni šlo in ni šlo. »Učič prijatelja?« Vprašamo tistega v vodi. Ne, oba se učiva, odgovori iskreno. Oba skupaj nista znala nazaj, veter ju je nosil samo ven. Tako kot tisti v Izoli, ki je priznal, da ne zna jadrati, bosta tudi onadva moralā z jadrom v morju in na deski plavati proti obali.

Prišli smo do piranske Punte. Tu je morje najgloblje, raj za potapljače. Na površju ni nobenega oranžnega balona z zastavico. »Verjetno je kdo pod vodo,« pravi Zvezdan. Toda potapljači se ne označujejo. Na nek način je to nevarno, sicer pa potapljačem in poznavalcem razmer povsem razu-mljivo. Dejstvo je namreč, da balon, s katerim se označijo potapljači, pogosto povzroča več težav kot koristi. Velika množica sodobnih morjeplovcev premalo pozna predpise, ali pa jih po predispozitivih hitro pozabijo in balon, ki

označuje potapljača je bolj vaba kot opozorilo. Skorajda vsak pelje »nanj«, da bi videl kaj je z žogo. Letos je nekega potapljača v Izoli, ki se je označil z balonom, nekaj začelo cukati, nekdo ga je z dna vlekel gor, in ko je potapljač prišel na površje, vidi lastnika jahte, kako z nožem skuša odrezati le »lepo žogo«.

Bernardin: mirno je še, gliserjev, ki se pogosto vozijo preblizu obale še ni. Portorož je najbolj zavarovan in tistih, ki kršijo »meje« je malo. Tudi zato, ker se na teh plažah koplje največ tujcev, ki ne sodijo med tiste, ki tvegajo in se dokazujejo z maratoni od Portoroža do Kanegre in nazaj. Tudi s takimi so se že srečali miličniki na morju in jim (izčrpanim) pomagali. Tako kot Slavoncu B. V., ki ga je pred Punto zaneslo z blazino malo preveč na odprto morje, kjer je čakal. Nič ni klical na pomoč, le čakal je. Ko smo se mu približali, smo vprašali: »Kaj tako daleč od obale?« »Ne morem nazaj, pomagajte,« so bile njegove besede. Malce izčrpan je že bil, preplašen tudi. Ko smo ga pred obalo »spustili« nazaj v morje se je zahvaljeval: »Zdaj bom pa pazil. Nič več tako daleč.« Bržčas res. Kajti morje je muhas-to in tudi, ko je najlepše za kopanje, včasih ni prijetno. Še huje je, pravijo člani patrole, ko se vreme naglo spreminja. Ničkolikokrat pritečejo na postajo milice starši, sorodniki: »Moj je zunaj. Nevihta bo. Pomagajte.« Teh nevarnosti je zlasti na pomlad in jesen veliko. Najbolj se jim izpostavlja-jo deskarji in tisti z malimi čolni. Mnogi mislijo, da ne bo nič, da bodo zmogli, a se motijo. Morje je treba poznati in spoštovati, sicer se ples na njem lahko tragično konča. Pre-cej deskarjev so rešili miličniki iz Kopra, na pomoč so šli tudi tistim nedeljskim izletnikom v majhnih čolnih, ki upa-jo, da ne bo nič, pa jih potem vreme preseneti. Stari ribiči zbežijo v »kraj« pravi čas, drugi ne. Preveč korajže na mor-ju škodi. In pogosto se zgodi, da se tisti, ki jih preseneti močan veter, neurje v majhnih čolnih rešujejo z vesli. S tem si delajo samo škodo. Izgubljajo moči v prazno. Najbolj varno je v takem primeru zasidrati se in seveda klicati na pomoč plovila (večja) v bližini. Miličniki v patrolji tako tudi svetujejo, saj vsi kot izkušeni pomorci dobro poznajo morje, muhavosti morja, ki krepko kaznuje vsakršno izziva-nje.

DUŠAN GRČA

Selva
ARREDAMENTI

oprema
za dom

... dajte nam prostor

in načrtovali bomo stanovanje

Enostavne rešitve za vaše probleme z omaro

Omare na splošno in še posebej garderobne omare je bilo od nekdaj najtežje učinkovito vključiti v stanovanjsko opremo. Prednosti, ki jo nudi njihova notranjost, ne ustreza kakovost zunanjega videza.

Vse omare, pa naj bodo velike, visoke, široke, globoke, take z dolgočasni-mi stranicami in ki so nam v napoti, imajo standardne mere. Zato se včasih zgodi, da se moramo obrniti na mizarja, če hočemo imeti omaro, ki odstopa od standardnih mer.

Toda s pojavom na tržišču podjetja »Lema« in njegovim »L 16« so se stvari spremenile. Projekt »L 16 — omare«, ki ga je načrtoval Tito Agnoli (program omar po meri), bo povzročil velike spremembe na tem področju. S pomočjo tega projekta imamo danes lahko »idealne omare« in to ne samo glede na višino, širino in globino, temveč lahko dobimo omare, ki imajo zunanje površine iz naravnih materialov, so lakirane ali prevlečene z blagom. Za notranjo strukturo omare lahko izbiramo med celo serijo pripomočkov, glede zunanjos-ti pa je na razpolago 13 različnih vrst vrat z normalnim ali drsnim načinom odpiranja. Omare so tudi na razpolago v različnih višinah.

Gre torej za pomembno novost, ki lahko postavi na glavo tradicionalni koncept omare nečesa statičnega in nepremakljivega in jo spremeni v nekaj dinamičnega in skrajno prilagodljivega. Ta predlog nudi »Selva Arredamenti« iz Tržiča (Ul. Valentinis 18 — tel.: 0481/72395) specialist za omare.

VEDNO JE PRAVI ČAS, DA OPREMITÉ VAŠE STANOVANJE!
Na razpolago smo vam tudi meseca avgusta

oprema za
urade
skupnosti

Selva
FORNITURE

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 72395

DANIELLE STEEL

34.

Njena družina

Prevedla
Irena Trenc-Frelih

»Nič lažjega.« Skočil je iz kadi, jo dvignil v naročje in jo popolnoma mokro ponovno položil na belo lisičje pregrinjalo. Nato je pokleknil k njenim nogam in dvignil k njej vdano obožujoči pogled. »Bi se prosim poročila z menoj, ljubezen moja?«

Hudomušno se mu je nasmehnila, srečna in obenem prestrašena nad svojim početjem. Vedela je, da nima več izbire. Ne samo zato, ker je spala z njim. To je bilo tisto, kar si je bila želela, to je bila »druga pot«... dobro življe-nje... zakon in otroci z njim... ob njem je čutila dovolj po-gumno za kaj takega. Zanj je to pomenilo, da bo morala pustiti vse drugo, vendar ji je bilo vseeno. »Da.« Besedico je samo zašepetala in še preden bi si lahko premislila, je silovito pritisnil svoje ustnice na njene. Ko sta se ločila, da bi prišla do sape, sta se oba smejala od vznichenosti in razburjenja.

»Misliš resno, Faye?« Moral se je prepričati... moral... preden naj bi popolnoma ponorel in ji podaril ves svet.

Samozavest, pomirjenost, prepričanje, da je izbrala pravo pot.

»Si prepričana, da ti ne bo žal?« Zdel se ji je nekoliko zaskrbljen, vendar predvsem srečen. Še istega popoldneva je hotel začeti iskati hišo, a ga je opomnila, da mora delati še najmanj mesec dni.

»Nikoli mi ne bo niti trenutek žal.« V to je bila prepri-čana.

»Kdaj pa misliš, da boste končali ta film?«

»Rekla bi, da bo do prvega decembra, če ne bo Saint George predtem preveč pokvaril vse zadeve.«

»Potem se bova poročila petnajstega decembra. Kam naj greva na poročno potovanje? V Mehiko? Na Havaje? V Evropo? Kam bi rada šla?« Obraz ji je zasijal in njeno srce je kepkelo od ljubezni.

»Le kako me je doletela tolikšna sreča, da sem te na-šla?« Nikoli v življenju še ni bila tako srečna kot zdaj z njim.

»Ne, jaz sem srečnež.«

Poljubila sta se in nerada zlezla iz kadi; malo kasneje se je Faye splazila v pritličje, kjer je za oba skuhala kavo. Medtem ko jo je nesla v gornje nadstropje, se je spomnila, da mora pustiti skodelici v salonu. Ko jo je Ward z duesen-bergom peljal na snemanje, sta oba skoraj vpila od veselja, a čakalo ju je tudi veliko dela... veliko prihodnjega zado-voljstva... in neznansko veliko načrtov za prihodnost.

Knjiga bo v kratkem izšla
pri Založništvu tržaškega tiska

Na Repentabru že v teku priprave na tradicionalno Kraško ohcet

V teh dneh so na Repentabru v polnem teku priprave na letošnji 13. Kraško ohcet, ki se bo odvijala od 26. do 30. avgusta, ko se bosta vzela Anamarija Baša in Pavel Purič. Dekleta so začela izdelovati papirnatu cvetje, ki bo krasilo mogočne slavaloke na Colu in v Repnu. Možje se bodo takoj po velikem šmarnu odpravili v borov gozd nad Repnom, kjer bodo posekali nekaj borov in brinja za slavaloke. Poleg običajnih slavalokov na Colu, na repenskem trgu in pred Kraško hišo, bodo letos na ženino izrecno željo repenski fantje postavili tudi slavalok pred njegovo domačijo v Repnu št. 13. Repentabske žene bodo pričele z delom teden dni pred ohceto, ko bo vsaka po svoji moči pripravila »presenc«, »fancije«, »štravbe« in potico za svate Kraške ohceti.

Nevesta in ženin tudi ne stojita križem rok, saj imajo pri Puričevih, »Muhčevih«, še ta teden odprto osmico, kjer pridno pomagata tako Pavel kot Anamarija. Prihodnji teden pa se bosta ves čas pripravljala na ohcet. Anamarija je zelo navdušena, saj je doslej bila že več let na ohceti svačinja, letos pa bo končno na Kraški ohceti sama nevesta. Pavel je v noši pel in vriskal že pri vseh dosedanjih ohceti, tako je neizmerno vesel, da bo trinajsta Kraška

ohcet »njegova«, in prepričan je, da mu bo številka 13 tokrat prinesla srečo.

Po dolgem in težavnem iskanju so prireditelji vendarle našli tudi vola za prevoz bale s Cola v Repen, in sicer v Svetem pri Komnu.

Zadruha Naš Kras je letos razpisala nagradni natečaj Cvetje v domači hiši. Namen natečaja je, da se v času Kraške ohceti ovrednoti podoba vasi in hiš s cvetjem na oknih, balkonih, dvoriščih in drugih krajih, kjer ga bodo lahko občudovali obiskovalci Kraške ohceti. Zadruha bo za najlepše in najbogatejše cvetlične kompozicije podelila tri denarne nagrade. Natečaj bo veljaven, če se bo prijavilo vsaj petnajst hišnih lastnikov.

V kraškem tednu bo v Repnu več dobro založenih osmic, ki jih bodo odprli člani KD Kraški dom, člani repentabske župnijske skupnosti, člani ŠD Breg in še nekateri zasebniki. Neposredno pred Kraško ohceto bodo tudi repentabske gostilne nudile pristno kraške jedi kot joto, »žvacet«, klobase in zelje, pečen krompir in kuhane štruklje.

SSO: Zakon za kulturo ne na škodo globalnega

Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je na svoji zadnji seji razpravljaj o vrsti organizacijskih vprašanj, glavno pozornost pa je posvetil negativnim pojavom, ki so v zvezi s stanjem slovenske manjšine v Italiji. To je posledica junijskih parlamentarnih volitev, ne toliko rezultatov, kolikor volilne kampanje, v kateri je večina strank skušala pridobivati glasove pretežno z argumenti proti globalni zaščiti slovenske manjšine in proti dvojezičnosti. Ta »strašila« so sprožila tradicionalno protislovensko nastrojnost, ki je stranke niso znale brzdati in so jo celo izkoriščale. SSO obžaluje, da se je to zgodilo, ker to onemogoča vsak korak naprej, posebno pa je zaskrbljen nad težnjo, ki prihaja do izražanja v italijanskih političnih krogih ob meji, kar dejansko pomeni odlaganje zaščitnega zakona za nedoločen čas. Argumentiranje je za Slovence žaljivo in nanj ne smemo pristati, temveč moramo vztrajno iskati vse možne poti, da dosežemo pravice, ki jih ustava

jamči, in mednarodno sprejete obveznosti. Nekatere stranke bi se zaščitnemu zakonu rade izognile z nekakšno postopnostjo ali z zakonom za kulturo, ki naj bi omogočil izkoriščanje s finančnim zakonom že predvidenih sredstev za manjšino. Svet slovenskih organizacij ne nasprotuje takim sklepom, ker pač omogočajo izkoriščanje sredstev, ki bi jih drugače izgubili, toda to nikakor ne sme iti na škodo globalnega zakona. SSO se zavzema tudi za pravično delitev obstoječih sredstev, da bo lahko od tega delnega zakona imela korist celotna slovenska manjšina. Ta zakon za kulturo, ki se pripravlja, ne sme služiti samo za mašilo kontingentnih potreb nekaterih ustanov. Zato je Svet slovenskih organizacij sklenil informirati ostale politične sile in izvoljene predstavnike o teh stališčih in zahtevah. V preteklih dneh se je delegacija SSO že sestala z goriškim senatorjem Battellom in mu prikazala stanje ter izmenjala stališča o slovenski problematiki.

Zaključna slovesnost na šolski ladji Palinuro Dijaki zavoda Združenega sveta končali seminar na Malti

Na šolski ladji italijanske mornarice Palinuro se je na Malti slovesno zaključil tritedenski seminar zavodov Združenega sveta, ki ga je v največji meri organiziral devinski Jadranski zavod in ki so se ga udeležili študenti, ki so končali dveletje v Devinu, tisti iz Zavoda Atlantic ter študentje z Malte in iz drugih sredozemskih držav.

Pobudo sta finansirali malteška vlada in Ustanova za mednarodne študije, ki jo vodi prof. Salvino Busuttil, kaže pa na konkreten interes Malte za morebitno ustanovitev zavodov Združenega sveta na otoku.

Seminar, ki ga je vodil rektor devinskega zavoda David B. Sutcliffe, je obsegal didaktični del, tri ure dnevno so bile posvečene intenzivni dejavnosti socialne službe v malteških zavodih, popoldnevi pa so bili namenjeni ekologiji, s čiščenjem in pregledovanjem plaž, s potapljanjem v poučne namene

in s predavanji o problemih Sredozemskega morja.

Na zaključni slovesnosti na krovu ladje Palinuro je malteški minister za šolstvo Bonnici udeležencem podelil diplome za udeležbo na seminarju, predsednik devinskega zavoda Belci in rektor Sutcliffe pa sta imela številne pogovore s predstavniki šolstva na otoku, iz katerih je izšla precej zanesljiva perspektiva za to, da ta prvi poskusni seminar postane stalna letna tradicija. Izoblikovala se je tudi možnost dveh stalnih študijskih štipendij, ki bi ju s prihodnjim šolskim letom vlada stalno podeljevala malteškim študentom devinskega zavoda Združenega sveta. Sogovorniki so govorili še o možnosti, da bi skupina mladih z Malte jeseni obiskala Devin in od blizu spoznala njegov zavod ter deželo Furlanijo-Juljsko krajino.

Kritike na račun »kmetijskih knjižic« ki naj bi jih kmetje obvezno vodili

Po vsej državi in torej tudi na Tržaškem bodo kmetje morali od 1. novembra dalje voditi »kmetijske knjižice« (»quaderni di campagna«), v katere bodo beležili, kako uporabljajo protiparazitarna in druga zdravilna sredstva na svojih posestvih. Tako je odredil minister za zdravstvo. Proti nekaterim aspektom tega ukrepa so ostro nastopile kmetijske sindikalne organizacije, med temi Confcoltivatori in pri nas Kmečka zveza. A preden obrazložimo njihove kritike, naj na kratko pojasnimo, kaj določajo ministrski predpisi.

Uvedbo »kmetijskih knjižic« je odredil minister za zdravstvo Donat Cattin z okrožnico št. 12 z dne 17. marca 1987. Kot se pogosto dogaja, so ta pomembni ukrep sprejeli v sili: z njim je minister nekako hotel reagirati na zastrupitve talnih voda z atrazinom in na podobne primere, ki so vzbudili velik odmev v javnosti. V okrožnici ni bil naveden datum, s katerim naj bi kmetje začeli voditi knjižice, sicer pa je bilo izrecno rečeno, da je njihova uvedba priporočljiva, ne pa obvezna. A minister se je potem premislil, in ne enkrat. Dne 3. aprila je izdal odredbo št. 137, s katero je določil, da je vodenje knjižic obvezno od 1. julija dalje, z odlokom št. 217 z dne 30. maja pa je rok odložil na 1. november, a ohranil je obveznost uvedbe.

Po navedenih treh ukrepih pa je še vedno bilo nejasno, kakšne naj bodo »kmetijske knjižice«, oziroma kdo in kako jih mora voditi. Zato je minister za zdravstvo 20. julija izdal

še en odlok, ki ga je Uradni list objavil 31. julija. V njem so podrobno določene značilnosti, ki jih morajo knjižice imeti (priloženi so vzorci). Rečeno je, da jih morajo voditi lastniki kmetij ali njihovi namestniki. V razpredelnicah je treba navesti sedež posestva, količino in naziv uporabljenega protiparazitarnega sredstva, datum uporabe, kultura, s katero je bilo sredstvo uporabljeno itd. Knjižice morajo predhodno vidimirati in registrirati krajevne zdravstvene enote. Poleg knjižice odlok določa, da morajo kmetovalci voditi tudi sezname o nabavi protiparazitarnih in drugih zdravilnih sredstev.

Kmetovalci in njihove stanovske organizacije so vse te dokaj zmedene ministrske ukrepe sprejeli s precejšnjo nevoljo in kritikami. Res je, da je treba uporabljati protiparazitarnih in drugih zdravilnih sredstev v kmetijstvu na novo premisliti. Kmetje to priznavajo in poudarjajo, da so sami za to dvakrat zainteresirani, enkrat kot uporabniki teh sredstev in enkrat kot navadni potrošniki. A v ministrskih ukrepih vidijo tudi nevarnost kriminalizacije svoje kategorije, saj ukrepi ničesar ne predvidevajo glede proizvodnje in prodaje navedenih sredstev. Posebno Confcoltivatori in pri nas Kmečka zveza pa nasprotujeta tudi temu, da bi vodenje »kmetijskih knjižic«, ki bi za kmetovalce predstavljalo dokajšnje breme, bilo od vsega začetka obvezno in ne priporočljivo.

Ob robu razmišljanja o pomenu knjig v dobi informatike Kje si lahko izposodimo dobro knjigo

V današnji dobi kompjuterjev in različnih obveščevalnih sredstev se vztrajno širi mnenje, da branje počasi izgublja svojo zanimivost, ni več tako priljubljeno in razširjeno kot včasih. Oboževalci elektronskih računalnikov so celo mnenja, da bodo prihodnje stoletje knjige in knjižnice izginile, ker jih bo nadomestil vsemočujoči kompjuter. Namesto knjižnic bomo po naših domovih imeli kompjutrov ekran in, namesto da bi vzeli v roke knjigo ali kate-rokoli strokovno revijo, bomo kar pritisnili na gum-bek in dobili ustrezno informacijo. Ne bo nam treba zamujati predragocenega časa z iskanjem, listanjem in branjem. Ali se bo res tako enostavno končalo obdobje tiskane besede?

Težko nam je verjeti v tako pretresljiv konec knjig, knjigarn in knjižnic, kot ga je napovedal že Orwell v svojem delu 1984. Dobra knjiga nosi v sebi dragocen zaklad in predstavlja enkratno bogastvo tiskane besede. »Knjiga je orožje, vzemi jo v roke!« je trdil nemški dramaturg Brecht. Zato bi morali vsi veliko bolj brati, posebno v poletnih mesecih, ko imamo večino leta na razpolago. Predvsem otroci in mladina bi morali v poletnih počitnicah posvetiti prosti čas branju. Večkrat bi morali izklu-

čiti televizijo in elektronske igre ter seči po dobri knjigi. Avtor knjige bi jih popeljal v svet domišljije, posredoval bi jim svoje izkušnje in dogodiščine, mladi bralci pa bi izvedeli marsikaj novega in zanimivega ter si s tem nedvomno obogatili besedni zaklad. V šoli bi se to gotovo poznalo pri učnem uspehu. Tudi odraslim je včasih veliko bolj prijetno sedeti oziroma ležati na udobnem kavču pred televizijskim zaslonom, ki nam posreduje vse mogoče informacije in večkrat prave neumnosti, ne da bi od nas zahteval večji možganski napor.

V Trstu imamo vse polno knjigarn pa tudi vrsto knjižnic, kjer lahko kupimo knjige ali pa si jih lahko izposodimo. Nekatere knjižnice so v avgustu zaprte, druge pa redno poslujejo po običajnem urniku.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu bo zaprta do 16. t. m., nato pa bodo knjige in čitalnica na razpolago od 8. do 16. ure. Upajamo, da bodo jeseni upravitelji upoštevali predlog skupine sedemintridesetih študentov in drugih obiskovalcev, ki so februarja letos prosili, da bi urnik knjižnice podaljšali do 20. ure.

Openska knjižnica Pinko Tomažič in tovariši bo v avgustu zaprta, septembra pa bo odprta ob ponedeljskih in petkih od 16. do 18.30.

V Trstu in okolici tako ne moremo dobiti knjig na posodo do polovice avgusta. Če pa bi si v tem času kdo želel izposoditi knjigo v slovenskem ali pa tudi v tujem jeziku, lahko stopi v **Kosovelovo knjižnico v Sežani**, ki sposoja knjige vsak dan od 7. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Knjižnica **»Biblioteca civica«** na trgu Hortis je v avgustu zaprta, medtem ko bo v septembru poslovala po običajnem urniku od 8.30 do 13.30 in od 15.30 do 20. ure, ob sobotah od 8.30 do 13.30.

Glavno univerzitetno knjižnico bodo ponovno odprli po velikem šmarnu vsak dan od 8.30 do 13. ure in od 14. do 22.30.

Knjižnice **»Biblioteche Statali del Popolo«** v ulicah Teatro Romano, Rosario in na trgu Valmaura poslujejo ob ponedeljskih, torkih, sredah in petkih od 15.30 do 19.45, ob četrkih in sobotah od 9. do 13. ure.

Če se bo komu res zahotelo brati, mu v omenjenih knjižnicah res ne bi smelo zmanjkati čtiva. Treba je le nekaj dobre volje: večkrat izključite televizijo in gotovo boste ob branju preživeli marsikatero prijetno in poučno urico.

Škof Bellomi končal obisk v Avstraliji

Tržaški škof Bellomi je včeraj končal enomesečni obisk pri tržaških izseljencih v Avstraliji. V tem času je obiskal skupnosti izseljencev v Melbourneu, v Adelaideju in v Sidneyu. Na obisku ga je spremljal župnik svetišča na Vejni Fragiaco.

Poleg izvršitve strogo cerkvenih obveznosti je Bellomi obiskal nekatere italijanske kulturne institucije. Med temi je treba omeniti predvsem otvoritev razstave o Trstu, ki so jo predsednočnim odprli v Italijanskem kulturnem inštitutu v Sidneyu. Gre za fotografsko razstavo z naslovom »Trst, preteklost in sedanjost«, ki sta jo organizirali Združenje tržaških izseljencev in Zveza kronistov Julijske krajine. Bellomi je obiskal tudi številne dobrodelne ustanove in skrbstvene zavode, predvsem tiste, ki pobliže zanimajo tržaške izseljence.

Ste že kdaj med sprehodom po mestu srečali slepega človeka in se vprašali, kaj pomeni zanj gibanje po mestnih ulicah, ki je za vas tako preprosta zadeva? Če si takega vprašanja niste postavili, se nikar ne bojte, da ste nadpovprečno nedozvedni za probleme ljudi, ki so bili v življenju deležni manj sreče kot vi. Iskreno povedano se vsi, sebe seveda ne uvrščam med izjeme, rado-vedno ozremo, kvečjemu izrečemo kako nepotrebno pripombo in se nato odpravimo dalje, le redkokdaj pa takemu človeku v stiski kakorkoli priskočimo na pomoč.

Da bi nekoliko pobliže spoznal to problematiko, sem se srečal z Ado Mario de Crignis, predsednico tržaškega odseka Italijanskega združenja slepcev, ki mi je povedala marsikaj zanimivega glede delovanja Združenja in glede težav, s katerimi se slepci spopadajo vsak dan, in ki bi jih z nekaterimi preprostimi posegi ustrezni organi odpravili kar mimogrede.

Najprej je treba poudariti, da skrbi Združenje v samem Trstu za skoraj 700 članov, kar je že samo po sebi zgovoren podatek o obširnosti problema, ki ga imamo običajno kvečjemu za marginalnega. Teh 700 slepih ljudi se vsak dan sooča s problemi, ki jih mi sploh ne upoštevamo, saj so nam popolnoma tuji: prepolni pločniki, ki bi morali biti na razpolago pešcem, so navadno neprehodni zaradi parkiranih avtomobilov. Prizadetim bi bili v veliko pomoč akustični semaforji, da o sredstvih javnega prevoza, katerih številke so za slepega človeka seveda nerazpoznavne, sploh ne govorimo. Združenje je med drugim tudi predlagalo Občini, naj namesti table, ki označujejo

Pogovor s predsednico tržaškega odseka Združenja slepcev Oblasti so vse premalo pozorne na številna vprašanja slepih

imena ulic, nižje in naj jih pripravi na tak način, da jih bodo lahko tudi slepi z dotikom prebrali. Med srečanjem z odbornikom Rossijem so prosili za določene posege, ki bi jim omogočali spoznavanje kulture: Združenje je prosilo, da bi imele umetnine podnapise v reliefu, opisane pa naj bi bile na magnetofonskem traku, kar bi slepim omogočalo, da si ustvarijo idejo o delu, ki ga imajo pred sabo. Prav tako so vprašali za napise v reliefu v Ljudskem vrtu.

Najhušše težave pa nastopijo, ko morajo slepi obiskovati šolo ali iskati zaposlitev. Slepe otroke so sicer sprejeli v javne šole, niso pa poskrbeli za specializirano osebo, brez katerega povzroči taka vključitev več težav kot pa koristi. Med drugim so po vsej Italiji organizirali popoldanske tečaje, kjer prizadete otroke učijo gibanja po mestu, tega pa v Trstu seveda ni na razpolago. Kar se pa dela tiče, delodajalci skrajno neradi sprejemajo v službo prizadete ljudi, če ni glede tega kakega posebnega zakona. Naj še poudari-

mo, da v Italiji ne sprejemajo na odgovornejša delovna mesta v javno upravo slepih ljudi.

Združenje posveča veliko pozornosti tudi predčasnemu odkrivanju vzrokov sleposti in se je zato odločilo za sodelovanje z Občino in s Pokrajino, da bi tiskali brošure, ki naj bi jih potem delili po šolah, tovarnah in podjetjih. Žalostno je, da prav Krajevna zdravstvena enota ni pristala na sodelovanje in da je tako onemogočila splošno uvedbo tako imenovanega screeninga, ki bi omogočal odkritje očesnih poškodb, ko bi bile te še odpravljive. Nasploh pa, mimo običajnih obljub, Dežela, Pokrajina in Občina bolj malo naredijo. Dežela sicer denarno podpira Združenje in omogoča brezplačno vožnjo za slepe in njihove spremljevalce na vseh sredstvih javnega prevoza v deželi, zdaj pa čakajo prav na njeno dovoljenje za izgraditev doma ostarelih za slepe, za katerega jim je Pokrajina obljubila zemljišče na področju bivše umobolnice.

Italijansko združenje slepcev skuša svojim članom pomagati na najrazličnejše načine, čep-rav ga pogojuje pomanjkanje denarnih sredstev. Najprej se bori za vključitev prizadetih na delovna mesta. Ker velika večina slepih (okrog 70 odstotkov) zgubi zaradi bolezni vid po 60. letu starosti, organizira tečaje za pisavo braille za ostarele. Svojim članom nudi okulistu, ki je na razpolago dvakrat tedensko. Vprašanje prevoza na pregleda so rešili z uvedbo kombija, ki ga je podarila Tržaška hranilnica. V organizaciji delujeta tako športni kot kulturni odsek, ki skrbi za priredbo koncertov in predstav, saj si Združenje tudi tako pomaga iz denarne stiske. Kulturni odsek razpolaga tudi s knjižnico, ki jo zalaga državni center za prepisovanje v pisavo braille (60.000 knjig). Združenje prireja tudi izlete; teh se ne udeležujejo samo prizadeti, ker odgovorni menijo, da je kontakt s tako imenovanimi normalnimi ljudmi bistvene važnosti.

6. maja je Združenje organiziralo manifestacijo, naslovljeno »Bela palica in pes vodič«. Srečali so predstavnike Občine in Pokrajine in zahtevali, da se ljudi obvesti o potrebah prizadetih. Delili so brošure, ki so nakazale, kako naj se obnašamo, ko želimo pomagati slepemu v stiski in sploh prosili za razumevanje. Pred nekaj dnevi smo izvedeli, kakšne rezultate so dosegli s svojimi prizadevanji: skupina neznancev je v Trstu hodila od stanovanja do stanovanja in pobirala denarne prispevke za Združenje. Zanimivo pa je, da odgovorni o kaki nabiralni akciji niso ničesar vedeli...

ANDREJ ŠIK

Montedison - Total:
o Aquili še nobene
gotove vesti

Bodočnost žavelske rafinerije Aquile je, kot kaže, pred odločilnim obratom. Danes naj bi namreč dosedanja lastnica, francoska multinacionalka Total in italijanska družba Selm - Montedison podpisali pogodbo o prodaji črpalk na vsedravnem ozemlju in rafinerije. Montedison bi tako zagotovila dobavo goriva in bencina deželam severne Italije, ni pa še znano, kakšna usoda bo doletela osebje, bodisi 2.566 črpalk Total, bodisi žavelskega obrata. Vesti, ki so se zlasti že v preteklih tednih vztrajno širile, pa ostajajo tudi tokrat brez uradnega potrdila ali prekllica.

Tajništva sindikalnih organizacij, ki so se sestala že včeraj popoldne, so izdala tiskovno sporočilo, v katerem izražajo zaprepanost nad tako vztrajnim širjenjem vesti, tudi z ozirom na dejstvo, da jih tako na deželni, kot na državni ravni nihče od pristojnih ne jemlje za suho zlato. Nenazadnje pa se sindikat ne more sprijazniti z dejstvom, da se mora o bodočnosti žavelske rafinerije seznanjati preko vsedravnega tiska, ne pa neposredno pri krajevnih uravah. Zato je tudi zahteval, da se čimprej, po možnosti že danes, sestanejo tržaška in miljska občinska uprava, Dežela in Pokrajina, da končno razčistijo dejansko stanje pogajanj za odkup rafinerije.

Po drugi strani pa tudi vesti, ki smo jih dobili iz Rima, niso nič kaj spodbudne. Tržaškim parlamentarcem, ki so se včeraj popoldne sestali z ministrom za industrijo Battaglio, ni uspelo dobiti prepričljivih informacij. Minister je le zagotovil, da bo pozorno sledil problemu. Tiskovne agencije pa ob vsem tem poročajo, na podlagi "dobrih informativnih virov" iz francoskih gospodarstvenih krogov, da so okviri pogajanj med Totalom in Montedisonom že strogo začrtani in da se bodo takorekoč vsak čas udeležili. Dejstvo pa je, da iz zadnjih vesti ni mogoče niti sklepati, kako se bodo odvijala, oziroma, kako so končala pogajanja z družbo Petraco, ki je bila še zadnji najverjetnejši kupec žavelske rafinerije. Prav tako ni še dano vedeti, kako se bo na vse omenjene vesti odzvala deželna finančna družba Friulia. (mi)

Hladna zračna fronta je naše kraje samo oplazila

Ujma tudi tokrat povzročila precej škode

Slabo vreme je »povleklo« jopice in plašče iz omare

Po torkovi soparici, ki jo je rahla sapica le za silo omilila, se je v nočnih urah nad mestom in okolico razbesnela nevihta, ki je kot vselej povzročila precej škode in še več preglavic, zlasti gasilski službi in mestnim redarjem. Temperatura je v nekaj urah krepko padla, tako da so ponekod zjutraj namerili le 10 do 13 stopinj, v mestu pa še opoldan komaj 15C. Padcu temperature je v največji meri botrovala burja, ki je v Trstu pihala s 65 km na uro. Drugod po deželi je bilo še hladneje, v gorah nad 1.800 metri pa je celo snežilo. »Nič nenavadnega!« trdijo vremenoslovci, resnici na ljubo pa je sneg v avgustu že sam po sebi senzacija.

Tržaški gasilci so v zgodnjih jutranjih urah vse do poldneva posegli približno 50-krat. V glavnem so morali odstraniti zlomljena drevesa, omet, oknice, dimnike in televizijske antene, ki so se ponekod zrušile na parkirane avtomobile. V nekaj nočnih urah je padlo več kot 25 mm dežja, potoki deževnice pa so na nekaterih kritičnih točkah nasičili kanalizacijo, tako da je, na primer na cesti za Boljunec pri Domju, odnesla pokrove in preplavila cestišče. Mestni redarji so morali zjutraj med drugim poseči na Korzu, kjer so odstranili reklamne panoje, ki jih je burja nevarno premetavala in ogrožala sicer redke pešce,

na Goldonijevem trgu pa so za nekaj ur zagradili pločnik pred stavbo, ki so jo v preteklih tednih začeli popravljati. Zidarski oder se je namreč sunkovito majal in se samo po srečnem naključju ni zrušil.

Slabo vreme pa je včeraj zjutraj pripomoglo, da so se ljudje odpravili na delo z avtomobili raje kot z avtobusi, zato je bil mestni promet, v primerjavi z mrtvilom prejšnjih dni, karseda živahen. Kljub temu ni bilo večjih zastojev, razen seveda na nekaterih križiščih, kjer pa je izsiljevanje prednosti tako rekoč na dnevnem redu. Če ne drugače pa je Trst vsaj ob podobnih priložnostih priljubljena izletniška točka turistov, ki sicer bivajo v drugih letoviščarskih krajih dežele. Včerašnje slabo vreme je namreč izkoristilo kar lepo število tujcev, ki so si ogledali tukajšnje znamenitosti. Okrog dvanaajste ure se je izza oblakov pokazalo sicer blede sonce, sprehod po mestu pa ni bil kljub temu nič kaj prijeten, saj je burja ves dan zavijala v pravem zimskem tonu. Vremenske napovedi pa so bile že včeraj optimistične: proti večeru se je nebo razjasnilo, prihodnje dni bo nekoliko hladneje, nakar nas bodo poletne temperature ponovno prisilile, da se nam bo skominalo po osvežujočem dežju.

Odlok šolskega skrbnika

21. septembra
začetek
šolskega leta

Tržaški šolski skrbnik Ottaviano Corbi je s svojim odlokom določil, da se bo šolsko leto 1987-88 za sole vseh vrst in stopenj v deželi Furlaniji-Juljski krajini začelo 21. septembra. Isti odlok določa tudi proste dneve in sicer 7. decembra 1987 in dan zaščitnika (v tržaški občini je to 3. november, sv. Just); božične počitnice bodo od 23. decembra 1987 do 5. januarja 1988, velikonočne počitnice pa od 30. marca do 5. aprila 1988. Poleg tega lahko področni oziroma zavodni sveti določijo — razen v zadnjem mesecu pouka — največ 6 prostih dni za kulturne in rekreativne dejavnosti ali za študijske izlete, pod pogojem da gre za pobude, ki so jih zborni organi načrtovali za vse razrede in so o njih pravočasno obvestili šolsko skrbništvo.

Domnevni požigalec POT še vedno trdi, da je politični jetnik

Preložili sojenje Deganuttiju

Proces, na katerem naj bi včeraj zjutraj po hitrem postopku sodili domnevemu atentatorju POT, se je »zaključil« v nekaj minutah. Odložitev procesa je zahteval Deganuttijev branilec Euro Buzzi, ki ga je imenovalo sodišče. Kot je znano, je obtoženec že dan po aretaciji imenoval za svojega odvetnika penalista Daria Lunderja, saj ga je ta že večkrat zagovarjal pred sodnikom. Ker pa Deganuttijevega odvetnika trenutno ni v Trstu, je sodnik Brenci na zahtevo advokata Buzzija odredil preložitev procesa na sredo, 12. avgusta.

Gerardo Deganutti se bo moral trenutno zagovarjati le pred obtožbo prepovedane posesti orožja, saj predvideva zakon v tem primeru obsodbo po hitrem postopku. Ko so karabinjerji vdrli v stanovanje požigalca POT, so našli poleg številnih dokumentov, ki pričajo o njegovi kriminalni dejavnos-

ti in o bodočih »načrtih«, tudi staro pištolo berretta kalibra 7.65 s tremi naboji ter žepni nož z dolgim rezilom. S pištolo je obtoženec pred kratkim streljal v vhodna vrata organizacij ACLI in CGIL.

Osumljenec bo kasneje ponovno stopil na zatožno klop, tokrat pod obtožbo namernega požiga vhodnih vrat agencije Lloyd italico na Korzu 37. Do tedaj bodo verjetno preiskovalci — Operativni center tržaških karabinjerjev — zbrali dokaze, da je Deganutti avtor nešteti požigov, nad katerimi si je prevzela odgovornost samozvana »apolitična« organizacija POT. Karabinjerji še vedno sumijo, da obtoženec ni delal sam. Pri proučevanju njegove dokumentacije po naši telefonske številke in naslove bodočih žrtev, pomembnih tržaških osebnosti na političnem in gospodarskem področju. De-

ganuttijeva pisma in zapiski pa niti z besedo ne izdajajo morebitnih pajdašev.

Električar padel z lestve
in se lažje poškodoval

Včeraj popoldne se je na delu ponesrečil 17-letni električar Claudio Bellato, doma iz Benetk. V srednji šoli »Stuparich« je mladenič popravljaj električno napeljavo. Ko je splezal na vrh dva metra visoke lestve, prislone ne k zidu, je nenadoma izgubil ravnotežje in omahnil na tla.

Rešilec Rdečega križa je ponesrečenca odpeljal v bolnišnico na Katinari. Zdravniki so ugotovili, da si je Bellato izpahnil desno zapestje in stopalo na levi nogi. Ker poškodbe niso bile hude, so mladeniča že včeraj odpustili domov. Predvidoma bo okrevaj v tridesetih dneh.

Jutri v Centru za teoretsko fiziko

»Newtonov dan« v Miramaru

Pred 300 leti, točneje aprila 1687, je znameniti angleški fizik Isaak Newton predstavil londonski Royal Society in nato dal tiskati svoje temeljno delo, se pravi »Philosophie naturalis principia mathematica«. Knjiga je postala vogelni kamen moderne fizike, izredno pa je vplivala na razvoj celotne novodobne znanosti, a tudi filozofije in sploh evropske misli.

Mednarodni center za teoretsko fiziko v Miramaru namerava to pomembno obletnico primerno proslaviti. Jutri bo priredil »Newtonov dan«, to je enodnevno študijsko srečanje, na katerem bodo učenjaki svetovnega slovesa spregovorili o Newtonovem delu z znanstvenega, zgodovinskega in filozofskega vidika. Med drugimi bodo govorili ravnatelj Centra nobelovec Abdus Salam, kozmolog Dennis Sciama iz miramarske Mednarodne šole za visoke študije, jedrski fizik Rudolf Peierls in direktor prestižnega angleškega znanstvenega tehnika »Nature« John Maddox. Srečanje bo potekalo v konferenčni dvorani od 9. ure dalje.

Ob tej priložnosti bodo v Miramaru podelili tudi dve priznanji. Pakistanski matematik Abdullah Sadiq bo prejel nagrado, ki jo Mednarodni center za teoretsko fiziko vsako leto podeljuje zaslužnemu znanstveniku iz Tretjega sveta. Nagrada je letos pomenovana po uglednem sovjetskem fiziku Nikolaju Bogoljubovu, ki jo bo tudi osebno izročil. Drugo priznanje bo prejel vladni komisar Furlanije-Juljske krajine Eustachio De Felice zaradi podpore, ki jo je izkazal Centru.

»Tržaški upepeljevalnik? Bolje je, da deluje, pa čeprav slabo, kot pa da sploh ne bi deloval!« Tega mnenja je dr. Gino Gabucci, odgovorni koordinator večconskega prezidaja za preventivo pri tržaški Krajevni zdravstveni enoti, ki periodično opravlja izvide o onesnaževanju področja v bližini upepeljevalnika.

»Nobena novost ni, da je objekt na Pantelejmunu že dokaj zastarel,« je začel razlagati svojo uvodno trditev dr. Gabucci. »Zato so okvare pogoste. Kljub okvaram in drugim težavam, pa struktura obratuje in vsakodnevno uničuje na tone mestnih odpadkov. Predstavljajte si sedaj, kaj bi se zgodilo, če bi dokončno odpovedal. Trst nima drugih podobnih objektov. Odpadkov zato ne bi mogli uničiti; iz dneva v dan bi se kopičili, najprej v zabojih smetarske službe, nato na ulicah in cestah ob njih. V nekaj dneh bi paralizirali mesto, kot se je to — seveda v mnogo milejši obliki — že zgodilo pred meseci ob stavki smetarjev in pozimi ob poledici in slabem vremenu. Če upepeljevalnik odpove, bo to za Trst pravicata katastrofa,« je bil mnenja ravnatelj bivšega laboratorija v Ul. Lamarmora.

Izvedenec KZE Gino Gabucci o objektu na Pantelejmunu

»Gorje, če upepeljevalnik odpove!
Za Trst bi bilo to katastrofalno«

Večconski prezidij za preventivo ni edini organ, ki periodično nadzoruje, da delo v upepeljevalniku odgovarja varnostnim predpisom. Podobne nadzore opravljata tudi služba za medicino dela in oddelek za javno higieno pri KZE. »Mi opravljamo pregledde zraka v bližini upepeljevalnika, in sicer v škednju in pri Sv. Soboti,« je obrazložil dr. Gabucci. »V bistvu analiziramo zrak, ki ga vdihujejo prebivalci teh predelov, ne opravljamo pa analize dima, ki uhaja iz dimnika upepeljevalnika. Za take analize, ki bi jih morali opravljati v samem dimniku, bi morali razpolagati z izokinetično sondo za merjenje prašnosti dima. Te naprave nimamo. Zanj smo zaprosili najprej Pokrajino, nato pa tudi KZE, že pred več leti. Ko smo predstavili prvo prošnjo, je stala približno 20 milijonov lir,

sedaj bi morali zanj odšteti že 42 milijonov,« je potožil dr. Gabucci.

Po njegovem mnenju bi morala analize o morebitnem onesnaževanju posredovati družba SASPI, ki upravlja upepeljevalnik. Družba je naročila vrsto analiz; opravili so jih izvedenci z Univerze, a tudi Univerza naj bi bila po mnenju dr. Gabuccija »v krizi« kar se tiče analiz o onesnaževanju okolja.

Izvedenec KZE je nadalje poudaril, da bi morali v upepeljevalniku že zdavnaj dokončati vsa preurejevalna dela, da bi bilo tako zadoščeno varnostnim predpisom. V tej zvezi je izrecno omenil namestitev nove naprave za dodaten sežig snovi. S to napravo bi zmanjšali odstotek prašnih delcev v dimu, kar bi vsekakor omililo onesnaževanje tamkajšnjega okolja.

Zamuda pri preurejevalnih delih (doslej jih sploh še niso začeli) ni

zgjol tržaški fenomen, pač pa vsedravnosti. Po podatkih dr. Gabuccija naj bi se tudi druga italijanska mesta znašla pred podobnim problemom, in naj ga ne bi še rešila...

Prezidij za preventivo posveča vsekakor dokajšnjo pozornost onesnaževanju zraka. Prav sedaj so v teku dela za izpopolnitev naprav za analize zraka v Trstu. Z dosedanjimi analizami je prezidij že opozoril na nekatere primere onesnaževanja: tako je na primer pred meseci ugotovil prekomerno prisotnost žveplovega dioksida v zraku na območju Ul. Giardini (ob škedenski tovarni Terni). Z novimi napravami, ki jih bodo začeli v kratkem uporabljati, bodo lahko take analize še temeljiteješe.

Popravek

V članku o oddaji »L' altra Trieste« Radia Opčine, ki ga je včeraj objavil PD na 6. strani, sta se vrinili dve napaki. Lastnik radijske postaje je openski gradbenik Zoran Malalan in ne Zoran Sosič, kot je pisalo. Poleg tega »L' altra Trieste« je edina in ne ena izmed rubrik, ki jih Radio Opčine oddaja v italijanščini. (mb)

V Lazaretu so karabinjerji aretirali dva ribiča »na črno«

Iz gojišča pri Tankem rtiču
sta odnesla 40 kg klapavic

Karabinjerji miljskega oddelka so v torek zgodaj zjutraj aretirali 30-letnega Claudija Debernardija, ki stanuje v Ulici Monte S. Giovanni 36, in 32-letnega Renza Zusicha iz Ulice Flavia 82 in ju pod obtožbo tatvine odpeljali na zaslišanje. Možaka sta namreč v gojišču 45-letnega Tržačana Pierpaola Slavicha v Lazaretu »nalovila« štirideset kilogramov klapavic. Sreča pa jima ni bila naklonjena. Že pri Tankem rtiču, prav blizu kraja tatvine so ju opazili karabinjerji, ko sta v vrečah prenašala težak tovor. Ukradeno blago sta hotela naložiti na svoja avtomobila in ga odpeljati domov, saj je očitno, da sta želela s školjkami popestriti svoj jedilnik.

Poletne noči so nadvse priljubljene ribičem, ki brez dovoljenja ribarijo v zalivu. Zaradi tega so karabinjerji poostri nadzorstvo. Na svojem torkovem nočnem obhodu so tako zasačili Zusicha in Debernardija ter ju aretirali. Vrednost štiridesetih kilogramov klapavic, ki sta jih ribiča »na črno« ukradla iz Slavichevega gojišča, znaša okrog 200 tisoč lir.

Zaradi tatvine je včeraj pretura oba ribiča obsodila na dva meseca zavora in na dvesto tisoč lir globe. Obenem bosta morala plačati tudi stroške procesa. Kazen je mila, saj Zusich in Debernardi doslej še nista zagrešila nobenega kaznivnega dejanja. Obsojenca kazni ne bosta presedela v ječi; pretura se je namreč izrekla za pogojno kazen.

Protestna akcija
KPI v Sosljanu

Svetovalska skupina KPI v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu bo priredila v soboto, 8. avgusta, ob 11. uri na trgu v Sosljanu protestno manifestacijo zoper namestitev naprave za utekočinjeni plin v središču Sosljana. Po mnenju organizatorjev naj bi se z namestitvijo zastavilo resno vprašanje varnosti, naprava pa naj bi tudi skvarila videz tega turističnega predela.

KD Kraški dom izreka družini Marucelli iskreno sožalje ob izgubi dragega očeta.

Repentabsrki občinski svet izreka Gabrijelu in Sonji iskreno sožalje ob izgubi očeta oziroma tasta.

pismo uredništvu

Človeška solidarnost in ljubezen do živali nista le prazni frazi

Spoštovano uredništvo,
Bobby in Lolly sta se vrnila domov in želim se toplo zahvaliti vsem anonimnim someščanom, ki so mi po telefonu posredovali dragocene indicije za njuno izsleditev. Posebno prisrčno zahvalo želim izraziti gospe Majdi ali Magdi, uslužbenki banke na Trgu Monte Rè na Opčinah, ki je z veliko občutljivostjo uspeła zadržati moji izgubljeni živali za čas, ki mi je bil potreben, da sem ju prišel iskat.
Zahvala gre tudi organizacijama ENPA in ASTAD, ki sta mi v treh dneh iskanja pomagali z dragocenimi nasveti in indikacijami.
Spoštljivo priznanje Primorskemu dnevniku, potom katerega je toliko zelo civilnih ljudi lahko še enkrat več pokazalo, da človeška solidarnost in ljubezen do živali nista retorična izraza, temveč konkretna resničnost naše skupnosti.

Sledi podpis

kino

LETNI KINO — ARISTON - 21.30 **Così é la vita**, kom., ZDA 1986; r. Blake Edwards; i. Jack Lemmon, Julie Andrews, Sally Kellerman.
LETNI KINO — LJUDSKI VRT - 21.15 **Rocky IV.**, dram.,ZDA 1985, 91'; r. Sylvester Stallone, i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgren.
EXCELSIOR II - zaprto za počitnice.
GRATTACIELO - 18.00, 22.15 **007 Bersaglio mobile**, akcij., VB 1985; r. John Glen; i. Roger Moore, Christopher Walken.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **La professoressa erotica**, □□
NAZIONALE II - 17.00, 22.15 **The Hitcher**, krim., ZDA 1986; r. R. Harmon; i. R. Hauer, Th. Howell, J. J. Leigh, □
EDEN - 16.00, 22.00 **Sexchool**, porn. □□
FENICE - zaprto za počitnice.

NAZIONALE III - 17.00, 22.15 **Telefono rosso**, i. Ilona Staller, □□
MIGNON - 17.00, 22.15 **Stati di allucinazione**, fant., VB 1980, 97'; r. Ken Russell; i. William Hurt, Blair Brown.
EXCELSIOR I - zaprto za počitnice.
CAPITOL - Zaprto.
LUMIERE - zaprto za počitnice.
VITTORIO VENETO - zaprto za počitnice.
RADIO - 15.30, 21.30 **A. A. A. - Donna tuttofare cerca**si, porn. □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1987 - od 27. junija do 14. avgusta.

V nedeljo, 9. t. m., ob 18. uri, bo na sporedu četrtá predstava operete CLIVIA N. Dostala. Dirigent Guerrino Gruber, režiser Gino Landi. Nastopali bodo: Tiziana Sojat, Tiziana Caminiti, Carlo Bini, Elio Crovetto, Riccardo Peroni, Ugo Maria Morosi, Daniela Franchi, Gianfranco Saletta in Giuseppe Botta. Ponovitve bodo: 11., 13. in 14. avgusta. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča.

razstave

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pulitzerju Finaliju.

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava del profesorjev ŠOLE ZA GRAFIKO V BENETKAH.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju in Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka - 17.00-20.00, v soboto in nedeljo - 11.00-13.00 in 17.00-20.00.

SKD Tabor-Opčine-Prosvetni dom v ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 odprtje razstave ŠPORT, DESIGN IN PROSTI ČAS. Oblikovalca Anka in Boris Selan. Režiser Jože Pogačnik bo predvajal svoj film o športu TRIKRAT NAŠI.

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da bodo uradi zaprti od 3. do 24. avgusta.

Sklad M. Čuk obvešča, da bo vpisovanje za POLETNO SREDIŠČE NA OPČINAH potekalo samo v ponedeljek, 10. avgusta, na sedežu Sklada, Proseška ulica 133 (nasproti cerkve), od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ker bo zaradi novih zakonskih predpisov število otrok omejeno na 80, bomo pri vpisu upoštevali časovno zaporedje.

Sklad M. Čuk obvešča, da bo poletno središče v Prosvetnem domu na Opčinah začelo z dejavnostjo v ponedeljek, 7. 8. Prihod ob 8. uri, odhod ob 17. uri. Odprto bo vsak dan, razen sobote in nedelje, do 28. 8. 87. Cena 50.000 lir. Vpisovanje 10. 8. 87.

VZPI-ANPI, ANED in ANPPA sporočajo, da bodo uradi zaprti zaradi letnega počitka do 31. avgusta.

Na Festivalu Unità in Dela v Nabrežini dne 3. avgusta so bile izžrebane sledeče številke: 1. nagrada (5-dnevni izlet v Prago) št. 6305, 2. nagrada št. 2006, 3. nagrada št. 2256, 4. nagrada št. 4490, 5. nagrada št. 9322, 6. nagrada št. 52, 7. nagrada št. 2236, 8. nagrada št. 2263, 9. nagrada št. 8940 in 10. nagrada št. 734. Dobitnik 1. nagrade se mora javiti do 14. t. m. Informacije dobite na Patronatu INCA-CGL v Nabrežini - tel. 200036.

Berite

»Novi Matajur«

koncerti

SKD Tabor — Opčine - Prosvetni dom v sredo, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. Na sporedu: Scandatti, Mozart, Haydn, Tajčević, Skriabin in Brahms.

šolske vesti

Šolsko skrbništvo sporoča, da bo 28. avgusta objavljen na oglasni deski prvi razpored pozivov prosilcev za poučevanje na drugostopenjskih in umetnostnih zavodih za šolsko leto 1987/88.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 6. avgusta

LJUBO

Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 20.28 - Dolžina dneva 14.40 - Luna vzide ob 18.44 in zatone ob 1.28.

Jutri, PETEK, 7. avgusta
GOJKO

PLIMOVANJE DANES: ob 2.38 najnižje - 52 cm, ob 9.37 najvišje 24 cm, ob 14.29 najnižje 3 cm, ob 20.08 najvišje 40 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,7 stopinje, zračni tlak 1010,7 mb narašča, veter 40 km na uro severovzhodnik s sunki 65 km na uro, vlaga 65-odstotna, dežja je padlo 5,6 mm, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 24 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SE JE: Leonardo Ventrice.

UMRLI SO: 26-letni Vilim Flego, 61-letni Giacomo Rigoni, 77-letna Anastasia Sabadella vd. Rubino, 74-letni Antonio Dapas, 87-letni Giuseppe di Nunzio, 80-letna Maria di Lazzaro, 64-letni Rodolfo Corbato, 88-letna Rosa Di Chito, 87-letni Arturo Bellian.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 3. avgusta, do sobote, 8. avgusta 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

SPDT prireja 8. in 9. avgusta dvodnevni avtomobilski izlet v gorsko skupino SCHÖBER GRUPPE v bližini Lienza v vzponom na 3283 m visoki Petzeck; potrebni sta dobra kondicija in visokogorska oprema. Izlet vodi Lojze Abram; odhod v soboto, 8. avgusta, ob 7. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah. Vpisovanje pri Vojku Slavcu na tel. št. 764832 ob delovnih urah.

Sindikat upokojencev CGIL - Opčine, Narodna ulica 69 - tel. 214222 organizira 2. in 3. septembra dvodnevni izlet v Bologno na vsedržavni Festival dell'Unità in v San Marino na praznik republike. Vpisovanje na sedežu v ponedeljek, sredo in petek od 9. do 12. ure.

KD Rovte-Kolonkovec obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet 15. in 16. avgusta v Cerkno z ogledom bolnice Franje in okolice. Za informacije in vpis telefonirati na št. 827528 ob uri kosila.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja 20. avgusta t. l. izlet v Raščico (Trubarjev dom) — Kočevje (muzej - prvi zbor odposlancev NOB) — Vinico (Župančičev dom). Vpisovanje v torek, 11. t. m., od 10. do 11. ure na sedežu društva v Ul. Cicerone 8.

prispevki

Namesto cvetja na grob preminulega Pepija Doljaka darujeta Romana in Egon 20.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob preminulega Pepija Doljaka darujeta Elda in Ninko 20.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grobove Emila Guština, Dušana Grilanca in Pepija Doljaka daruje Vojko Škabar z družino 50.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.

V spomin na Stano Škerlj daruje Anica Žerjal 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na sestro in teto Zofijo Sancin vd. Škerlj darujeta Milica in Dimitrij Sancin 20.000lir za KD I. Grbec — Škedenj.

V spomin na Rožo Počkar darujeta Miranda in Atilij Kralj 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Rozalijo Škapin por. Počkar daruje Elda Viginì 20.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Pepija Doljaka darujejo Anica, Jušto, Stanko, Srečko in Štefanija z družinami 90.000 lir za Balinarski odsek Kraški dom.

V spomin na Pepija Doljaka daruje Stano Škabar (Repen 99) 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Repentabor.

Namesto cvetja na grob Pepija Doljaka daruje družina Lazar (Repen 87) 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Repentabor.

Namesto cvetja na grob Pepija Doljaka darujejo za popravilo zakristije na Repentabru: Bertolino (Repen 69) 25.000 lir, Škabar (Repen 104) 15.000 lir, Hrovatič (Col 40) 5.000 lir, Busceni (Col 53) 10.000 lir, Hmeljak (Repen 77) 10.000 lir, Škabar (Repen 4) 10.000 lir, Milič (Col 15) 10.000 lir, Guštin (Repen 141) 10.000 lir, Škabar (Repen 32) 10.000 lir ter Guštin (Col 12) 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Milka Guština darujeta Stanislav Škabar (Repen 99) 20.000 lir ter Hrovatič (Col 40) 5.000 lir za popravilo zakristije na Repentabru.

Namesto cvetja na grob Marije Grgič darujejo Forza-Kjuder (Repen 136) 15.000 lir, Busceni (Col 53) 10.000 lir ter Jožefa Russian (Repen 98) 15.000 lir za popravilo zakristije na Repentabru.

Ob smrti moža in očeta daruje družina Doljak 100.000 lir za repentabsko cerkev, 50.000 lir za MPZ Zvonček in 50.000 li za ZPZ Repentabor.

V spomin na Josipa Doljaka, nepoznatega Nevenkinega očeta, darujeta Boris in Marina Pertot 20.000 lir za Balinarsko sekcijo Kraški dom.

Namesto cvetja na grob Pepija Doljaka daruje Boris Simoneta 20.000 lir za Balinarski odsek Kraški dom.

Namesto cvetja na grob pok. Mirota Košute daruje Dora Luxa iz Križa 50.000 lir za sekcijo KPI J. Verginella - Križ.

Namesto cvetja na grob Adele Metlikovec daruje družina Dušana Grudna 50.000 lir za Balinarski odsek ŠD Sokol.

V spomin na Rozalijo Počkar daruje Marina Sulli 50.000 lir za Sklad M. Čuk, 25.000 lir za KD I. Grbec in 25.000 lir za Dom J. Ukmarja.

menjalnica

5. 8. 1987

Ameriški dolar 1348,—
Nemška marka 721,—
Francoski frank 214,50
Holandski florint 640,—
Belgijski frank 34,20
Funt šterling 2125,—
Irski šterling 1910,—
Danska krona 186,—
Grška drahma 9,—
Kanadski dolar 990,—

Sekcija KPI J.Pertot-K.Starc
Prosek - Kontovel

priredi 7., 8. in 9. avgusta
na PROSEKU

PAZNIK
KOMUNISTIČNEGA TISKA

s sledečim programom:

jutri, 7. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov

v soboto, 8. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov in ob 16. uri začetek tekmovalja v briškoli

v nedeljo, 9. t. m., ob 10. uri odprtje kioskov, ob 18.30 koncert domače godbe, ob 20. uri bo član pokrajinskega vodstva partije pozdravil navzoče

Vsak dan od 20.30 dalje ples z Lojzetom Furlanom.

Delovali bodo dobro založeni kioski.

čestitke

Danes praznuje naša draga **MARIJA ŠTRAJN 83. rojstni dan**. Vse najboljše, posebno pa zdravja, ji želijo hčeri Meri in Nerina z družinama ter sestre in bratje z družinami.

razne prireditve

ŠD Zarja - Bazovica prireja v dneh 8. 9., 14., 15. in 16. avgusta tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Delovali bodo dobro založeni kioski. Vsak večer ples z ansamblom Bolero.

TPK Sirena vabi člane in prijatelje na tradicionalno KALAMARADO, ki bo v soboto, 8., in v nedeljo, 9. t. m. na društvenem sedežu na zasutem nabrežju v Miramarskem drevoredu. Oba večera igra ansambel Akordi. V nedeljo bo za zabavo poskrbel tudi Vikij Show.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom, od 10. do 16. t. m. TABOR 87. V ponedeljek, 10. t. m., ob 20.30 odprtje razstave ŠPORT, DESIGN IN PROSTI ČAS. Oblikovalca ANKA in BORIS SELAN. Prevajanje kratkega filma o športu režiserja JOŽETA POGAČNIKA "TRIKRAT NAŠI". Razstava izdelkov otroškega krožka lutkovne animacije. Sejem novih in rabljenih knjig. V sredo, 12. t. m., ob 20.30 KATJA MILIČ - klavirski recital. V četrtek, 13. t. m., ob 20.30 BESEDA IN OPERETA - tekst in režija Drago Gorup. Izjava seniorska dramska skupina SKD Tabor.V petek, 14. t. m., ob 17. uri odprtje kioskov, od 20. ure dalje ples z ansamblom Feniks iz Ilirske Bistrice. V soboto, 15. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18.30 nastop kotalkarjev ŠD POLET. Od 20. ure dalje ples z ansambom Taims. V nedeljo, 16. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert Godbenega društva iz Nabrežine, od 20. ure dalje ples z ansamblom Taims.

mali oglasi

OSMICO ima odprto Lupinc v Praprotnu. Toči sortirana vina.
OSMICO je v Zgoniku odprl Miro Žigon. Toči belo vino in teran.
PSIČKA bele barve in z dolgo dlako se je izgubila v Boljuncu. Najditelja naprošamo, naj telefonira na št. 228338.
PRODAM motor gilerá RX arizona 125 s prtljažnikom, letnik 1985. Cena 2.400.000 lir, možnost dogovora. Tel. 227478.
PRODAM akacijeva in češnjeva drva. Tel. 0481/884161 ob večernih urah.
PRODAM kajak z veslom v dobrem stanju ter šotor za 5 oseb. Tel. 200236.
PRODAM vespo PK 125, novo. Tel. 229331.
PRODAM osebni računalnik amstradschneider 6128 z barvnim monitorjem in s floppy diskom in veliko programov ter atari 520 ST s floppy diskom in programi. Tel. 302748.
PODARIM malega psička. Tel. 228779.
UNIVERZITETNI študent nudi lekcije iz fizike in matematike. Tel. 229347
V SAMATORCI pri Stankotu bo odprta do nedelje osmica - Vljudno vabljeni!

PRIMORSKI DNEVNIK
V SLOVENIJI, ISTRI IN KVARNERSKEM ZALIVU

LJUBLJANA: v vseh večjih kioskih ob nedeljah: kioska na avtobusni postaji kiosk na peronu železniške postaje kiosk v Kliničnem centru kiosk Borba na Titovi cesti kiosk Emona na Titovi (nasproti hotela Slon - samo ob nedeljah) kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti ali kiosk nasproti hotela Lev (izmenično)
KRANJSKA GORA: kiosk Delo TTL Tobak Hotel Kompas
BOHINJSKA BISTRICA: kiosk TTG tudi ob nedeljah
BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo - tudi ob nedeljah Hotel Zlatorog - tudi ob nedeljah
BLED: kiosk Casino kiosk Delo - Avtobusna postaja Avtokamp Šobec
ROGAŠKA SLATINA: kiosk TTL hotel Donat - tudi ob nedeljah kiosk Delo - Pernat Mašera - tudi ob nedeljah
BOVEC: kiosk TTL kavarna na trgu (samo ob nedeljah)
TOLMIN: kiosk Delo na avtobusni postaji kiosk TTL Leban Dragica bife Piriš (samo ob nedeljah)
KOBARID: kiosk TTL gostilna Kotlar (samo ob nedeljah)
DOBROVO: kiosk Delo
SOLKAN: Market Primorje bife Soča (samo ob nedeljah)
NOVA GORICA: vsi kioski avtobusna postaja (ob nedeljah)
ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj kiosk TTL - Mavec kiosk Delo - Drnovšček Market Primorje
VRTOJBA: Market Primorje
MIREN: kiosk Delo
RENČE: kiosk TTL
BRANIK: Market Primorje
KOSTANJEVICA NA KRASU: Market Primorje
ŠEMPAS: Market Primorje
OZELJAN: Market Primorje
AJDOVŠČINA: kiosk Delo - Fabčič - Zonta kiosk TTL (tudi ob nedeljah)
POSTOJNA: knjigarna Primorski tisk kavarna Jadran (samo ob nedeljah)

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL na Gregorčičevi ul. kiosk TTL na Cankarjevi ul. kiosk TTL na avtobusni postaji knjigarna Primorski tisk - Trnovo (samo med tednom)
SEŽANA: kiosk TTL - Partizanska 33 Supermarket »Kras« (tudi ob nedeljah) bife Timav na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)
DUTOVLJE: Market Kras
KOMEN: Market Preskrba
GORJANSKO: Market Kras
LOKEV: Market Preskrba (tudi ob nedeljah)
DIVAČA: kiosk Delo
KOZINA: blagovna hiša Timav (tudi ob nedeljah)
ŠKOFIJE: kiosk Barolin
ANKARAN: kiosk Delo posl. št. 16 kiosk Tobak posl. št. 20
KOPER: vsi kioski Dela in Primorskega tiska ob nedeljah: kiosk Delo na avtobusni postaji in kiosk Primorski tisk na Kidričevi ulici
IZOLA: kiosk Delo št. 3 kiosk Primorski tisk kiosk Babič - Ul. 1. maja Samopostrežna restavracija Stavbenik - Cankarjev drevored 17 (samo ob nedeljah)
PIRAN: knjigarna Primorski tisk kiosk Volčič - Tartinijev trg kiosk Cvetič - Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)
PORTOROŽ: Primorski tisk - knjigarna (tudi ob nedeljah)
LUCIJA: kiosk Tobak V glavnih kioskih:
SAVUDRIJA
NOVI GRAD
UMAG
VRSAR
POREČ
ROVINJ
PULJ
LABIN
MALI LOŠINJ
VELI LOŠINJ
OPATIJA
REKA
KRK: Krk, Baška, Punat, Omišalj, Njivice
RAB
PAG

utrinki iz preteklosti

boris kuret

Narodni shod

Iz Križa [Izv. dop.] Redkokedaj pride kaka no- vica iz naše lepe, a skoro pozabljene vasi v svet. Po tolikem času, Vam imam pa nekaj prav vesele- ga poročati. V nedeljo je bilo v naši vasi posebno živahno. Prišli so namreč pevci iz Barkovej in Pro- seka k nam. Ko so začeli prepevati mile slovenske pesni, zbrala se je okolo njih velika množica Križa- nov, ki redkokedaj slišijo lepo ubrano petje. Tu pri nas je slišati včasih italijansko tulenje in rjuovanje, a petja nikdar. Komaj so odpeli vrli pevci nekoliko zborov, vlije se dež in vse je moralo pod streho. No kmalo se je spreletelo, nebo se je vjasnilo in vsi pevci in drugi so prišli zopet na svoje mesto. Križanov se je sedaj še več zbralo okolo došlih gostov. Tu vstane predsednik »Adrije« iz Barkovej ter nam začne z lepo besedo razlagati, kako težek je naš ribiški stan, kako trdo moramo delati in mnogokrat tvegati celo življenje, da si prislužimo skorjico kruha. A hoteli so nam to siromašno ži- vljenje še bolj otežiti in naložiti davek na ribji lov. To bi nas bilo popolnoma uničilo. Tega nas je obvaroval naš drž. poslanec gospod Ivan Nabergoj, on je na Dunaji za nas govoril, potegoval se je za naše pravice in bil je vslšan! Tu se je pokazalo, kako je bilo prav, da smo njega volili v državni zbor, ki je sam okoličan, naš človek, ki živi kakor mi živimo, dela kakor mi delamo zatojre tudi do- bro pozna naše potrebe in zna naše pravice bolje braniti nego vsak mestni gospod. Taki mestni gos- podje gledajo zmerom z visokega na nas, pitajo nas s »ščavi« in nas vedno zaničujejo, ko se pa približajo volitve začnejo se nam lizati in uklanjati, da bi nas ujeli na limanice in nas premamlili, da izvolimo Laha za našega poslanca, mesto našega človeka. A naj delajo kar hočejo, naj nam obečejo tudi zlate gradove, mi ne smemo voliti Laha, ker on bi ne delal za nas, ampak proti nam. Mi volimo Slovenca, okoličana, našega vrliga g. Ivana Naber- goja! Tako nekako je govoril g. predsednik »Adri- je« in ko je prenehal zaorila je množica: »Živio Nabergoj!« Na to govorili še drugi gospodje. Pove- dali so Križanom, koliko so jim Lahi užje vzeli. Starejši se še dobro spominjajo časov, ko so si sami volili župane. Tačas je bil župan oni, katerega so vsi spoštovali in čislali. Dandanes je drugače, dandanes jim magistrat daje župana, naj jim je po volji ali ne, naj ga kdo spoštuje ali ne. In pripeti se, da je župan najbolj zaničevana oseba v vasi, a vendar tudi on gospodari in nadleguje in ovaja poštene vaščane ter jim dela kjer li more velike sitnosti. Tako ravna magistrat z nami, tako nam jemlje naše pravice. A mi moramo delati na to, da zlomimo njegovo moč. Glejmo naprej, da se itali- janstvo v okolici ne širi. Bodimo pridni gospodarji, delajmo, ne prodajajmo zemljišč, ampak kupujmo jih če le moremo! Ostanimo sami gospodarji naše

zemlje in naj magistrat ustanovi še sto italijanskih razredov in Križi to Lahom ne bode vse nič poma- galo, Križ je in ostane slovenska vas, v kateri ne bode prostora za lačne polentarje z onkraj luže! Drag gospod je slikal krivice, ki se nam okoliča- nom gode od strani magistrata, ki nas povsod zatera ter rajše podpira Lahe, ki so prišli z lačne Italije k nam kruha služiti in nam sedaj hočejo gospodarit. Govoril je o laškej šoli, katero je sklenil magistrat odpreti v Križi. Ako bi mi kaj prosili na magistratu, ki smo tukaj domačini, nas bi ne usli- šal, za tujce pa, ki so prišli izpod laškega kralja k nam, za one stori vse, kar hočejo, njim iz našega denarja daje šole in drugo! To so res prave turške pravice.

Govornik priporoča starišem naj ne pošiljajo svojih otrok v laško šolo, ta naj bode za polentarje, mi dajajmo otroke v svoje slovenske šole. Sloven- ski otroci se v laških šolah samo kvarijo in čas zgublajo. Tam se navadijo par besedic laški in užo mislijo, da so pravi Lahi. Svojih starišev ne pogle- dajo več ter je zmerjajo s »ščavi«. Takih primerov imamo v Trstu na sto in sto. Da še hujše zglede imanujem kako globoko lahko pade tak poitalijan- čen otrok. O tem nam priča Oberdank, ki je slo- venske matere sin, a je vendar hotel bombe pri- nesti v Trst, da bi napadel samega cesarja. Varuj- mo torej svoj jezik, svoje otroke dajajmo samo v slovenske šole in italijanski razredi bodo ostali brez škode za nas. Po končanih govorih so pevci zapeli še »Hej Slovani« in cesarsko, ljudstvo je bilo kar navdušeno. Vse je spremljalo goste, ki so pevajoč »Banovce« odhajali iz vasi, kjer so se presrčno ločili od njih.

Mi Križani zavidamo Prosečane in Barkovljane, da imajo take pevce. Tudi pri nas bi lahko imeli morda še večji zbor, a tukaj ni človeka, ki bi pou- čeval petje. Nekateri gospodje, ki bi po svojem poklicu morali to opravljati, delajo na vse kriplje za »Pro patrio« in za »laško šolo«. Nadjajo se, da jim bode magistrat Bog ve kaj plačal. A Bog je pravi- čen, varujte se gospodje, da to grdo izdajstvo grdo ne maščuje nad Vami!

(Edinost št. 58, z dne 20. 7. 1889)

„Edinost“

se prodaja razven že v znanih tabakar- nah tudi J. Kramar v Rojanu in Hrast, tobakarna Via Poste nuove (zraven prodajalnice Smolars).

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Delo sesljanskega središča

Središče CEO - Centro educativo occupazio- nale oz. vzgojno-zaposlitveno središče je italijan- ska javnost v mestu poznala pred nami. Pred kratkim, v začetku letošnjega leta, pa je nabre- žinska občinska uprava odprla središče CEO za italijanske in slovenske otroke v prostorih nekdanjega Družbeno rekreativnega centra v Ses- ljanu.

Središče sem obiskala v poletnih mesecih, saj so mi povedali, da je vedno odprto, le v avgustu je tri tedne predaha zaradi dopustov. Sredi polet- ne nevihte sta me v svetlih občinskih prostorih nekdanjega Družbeno rekreativnega središča sprejela koordinatorja - socialna delavka Nadja Apollonio in vzgojitelj Diego Dodini.

»Pravzaprav je vzgojitelj v našem okolju figu- ra, ki je nastala na novo,« mi je v italijansčini povedal Diego, »kajti naziv označuje pri nas spremljalca prizadetih, ki ima na tem področju že nekajletne izkušnje.«

Koliko pa je takega osebj a z izkušnjami v tem središču?

»Poleg naju dveh,« je povedala Nadja, ki je hkrati občinska socialna delavka, »sta še dva ita- lijanska in dva slovenska vzgojitelja.«

CEO je struktura, ki naj bi jo zagotovila Ob- čina ob deželni finančni pomoči. Občina lahko to stori neposredno z operaterji, ki jih vzame v službo za določen čas, kakor se je to uresničilo v Sesljanu, ali pa poveri organizacijo in vodenje takega središča ustanovam ali zasebnikom, kate- rim nudi finančno pomoč, če zadostijo določenim pogojem. Z njimi torej sklene konvencijo ali skratka pogodbo.

»V nabrežinski občini se je pokazala potreba, da bi prizadetim otrokom, ki so dokončali sred- njo šolo, zagotovili nekakšno "odskočno desko" za naprej,« mi je razlagala Nadja, »problem je bil ta, da po srednji šoli niso imeli kam iti. Treba jih je bilo ali vpeljati v delo, ali jih skratka zaposli- ti...«

»Vendar ne na način parkiranja,« stopi v be- sedo Diego, »kajti tega je bilo včasih v starih strukturah, ki so bile pretežno zasebnega znača- ja, še preveč.«

Verjetno pa je vrsta posegov za prizadete tudi zakonsko urejena.

»Lansko leto so razne zakone združili v zakon št. 59, ki sicer, po našem mnenju, res predvideva splošne posege, ni pa dovolj specifičen in natan- čen.«

Koliko otrok trenutno obiskuje ta novousta- novljeni center?

»Trenutno so pri nas štirje otroci, dva sta Ita- lijana in dva Slovenca, tako da vsakemu vzgoji- telju pripada eden, bodoče delo in perspektive pa kažejo, da bo vsak naš vzgojitelj imel na skrbi več otrok.«

Od kod prihajajo ti otroci?

»Sedanji so z območja naše Občine, vendar predvidevamo tudi prihod otrok iz drugih Ob- čin.«

»Predvsem iz majhnih, okoliških,« doda Die- go, »ki same ne morejo zagotoviti take službe in se bodo zato raje naslonile na našo, že obstoječo, seveda z morebitnimi posebnimi pogodbami.«

Kaj pa iz tržaške občine?

»Posebej za slovenske otroke tam ni nič,« pra- vi Nadja. Diego pa povzame: »Težko je priti z veliko občino do takega dogovora, ki bi lahko zadovoljil vse.«

Nadja pa je mnenja, da bi bil dogovor z veli- ko občino koristen predvsem za vasi, kot so Pro- sek ali Križ, ki sicer spadata v tržaško občino, njihovo prebivalstvo pa teži zaradi naravnih oko- liščin prej v Nabrežino in Sesljan kot v mesto.

Operaterji v vzgojno-zaposlitvenem središču, ki leži sredi naselja San Mauro, se pri svojem delu poslužujejo občinskega kombija. Zjutraj gre vozilo po otroke, ki obiskujejo središče. Približno ob pol devetih pridejo otroci na cilj.

»Tu preživijo čas do pol dveh popoldne, kar pomeni, da so še vedno lahko v stiku s svojo družino in do preživno del dneva in noč doma pri starših.«

Kako pa je s kosilom?

»Pri nas dobijo ob pol desetih malico, kasneje pa še kosilo iz menze otroškega vrta, ki je v isti stavbi. Poleti, ko ni pouka, pa dobivamo kosilo iz doma za ostarele, ki je v sosednji ulici.«

Sicer je res, da na oglasni deski ob vhodu visi na steni urnik dejavnosti, vendar so kriteriji za dejavnosti precej elastični, pravi Nadja. »Predvi- dena je telovadba v jutranjih urah, nato se odlo- čijo sproti, kaj bodo delali tistega dne, tudi glede na vreme.«

»Veliko hodimo ven,« pove Diego, »kajti po- membno je, da ohranjamo in gojimo stik z oko- ljem. Nekateri, ko so prišli k nam, niso bili se- znanjeni niti s praktičnimi opravili, kako delati z denarjem, kako stopiti na avtobus...«

Torej je bil marsikdo doma izoliran.

»Imeli smo primer fanta, ki je imel malo sti- kov z domom in okoljem, kajti živel je v zavodu in je prihajal domov le za krajše počitnice.«

Zunanje spodbude so nadvse pomembne.

»Nedvomno, kajti fant, ki ga imam v mislih, je popolnoma drugačen, odkar je doma in obi- skuje naše središče,« je dodala Nadja.

V središču zahajajo različno prizadeti mlados- tniki. Za obravnavo vsakega od njih je potreben poseben program.

(Se nadaljuje)

Odborniki Sklada Mitja Čuk se iskreno zahvaljujejo članom TPK Sirena, Slovenski prosveti in KD Tabor za pomoč, ki so jo nudili pri organizaciji dvodnevne Veselice ob morju v Barkovljah.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Portomatto 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: Indovina chi viene a me- rendo (kom., lt. 1969, r. Marcello Ciorciolini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia, Mimmo Palma- ra) 15.35 Risanka: Marco 16.20 Risanka: Disneyev svet - Joker, l'amico di Jim 17.20 Nanizanka: Racconti fantastici - Notte in casa Usher (1. del) 18.30 Portomatto (2. del) 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Film: Prima che venga l'inverno (dram., VB 1968, r. J. Lee Thom- pson, i. David Niven, Topol, Anna Karina) 22.15 Dnevnik 22.25 Glasbena oddaja: Shirley Verrett poje Georgea Gershwin (ne- posredni prenos iz Positana) 23.45 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 11.55 Risanka: Yakari 12.10 Nad.: Una storia viennese 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.25 Dnevnik - šport 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes risanka Dick Tracy in na- nizanka Blondie 16.40 Film: Aida (opera, lt. 1953, r. Cle- mente Fracassi, i. Sophia Loren) 18.15 Aktualnosti: Iz parlamenta 18.25 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Perry Mason 19.30 Vreme in dnevnik 20.15 Športne vesti 20.30 TV film: In tempo per morire (dram., Fr.-lt.-Švica 1985, r. Gè- rard Mordillat, i. Francois Duno- yer, Yves Robert) 21.55 Rubrika o modi 22.30 Dnevnik 22.45 Glas. oddaja: Madonna superstar 23.15 Dnevnik - kratke vesti 23.30 Film: Dove vai tutta nuda? (kom., lt. 1969, r. Pasquale Festa Campanile, i. Maria Grazia Buc- cella, Thomas Millian)	RAI 3 19.00 Dnevnik 19.20 Dnevnik - deželne vesti 20.00 Izobraževalna oddaja: Živeti v glasbi - Glasba in prevzgoja (pripravila Maria Paola Turrini Grillo, r. Domenico Massimo Pu- pillio, 7. del) 20.30 Nanizanka: I professionals - Il quarto uomo (r. Martin Camp- bell, i. Gordon Jackson, Martin Shaw, Lewis Collins) 21.30 Dnevnik - kratke vesti 21.45 Film: Incatenata (kom., ZDA 1934, r. Clarence Brown, i. Joan Crawford, Clark Gable, Otto Druger) 23.05 Dokumentarna oddaja: Planeta- rij - Radoveden pogled med po- letne zvezde (pripravila Gianni- Poli in Biancamaria Pontillo, r. Sandra Quarra) 23.20 Dnevnik - zadnje vesti 23.25 Deželne vesti 23.35 TV film: No future (lt. 1980, r. Giancarlo Soldi, i. Alvin Pavan, Roberta Fatta, Raffaello Costan- zo)	RTV Ljubljana 18.20 Poročila 18.25 Osnovna šola tenisa 18.35 Otroška oddaja: Mali ribiči 18.55 Folklorna oddaja: Pastirske igre iz Semiča (na osnovni šoli v Se- miču v Beli krajini delujeta fol- klorna in tamburška skupina, ki sta nam predstavili splet iger in plesov, s kakršnimi so si be- lokranjski pastirji krajšali čas. Kot mentorici sta otrokom po- magali Marija Gregorič in Vlas- ta Šterk. Šolski pevski zbor nas je spomnil, da za veselimi urica- mi na zelenih travnikih pridejo tudi neprijazno mrzli dnevi in je zapel pesmici o medvedu inangini, ki ju je uglasbil Silves- ter Mihelčič.) 19.10 Risanka 19.26 Vremenska napoved 19.30 Dnevnik in (20.00) tednik 21.05 Nanizanka: Maupassantove no- vele (4. del) 22.05 Dnevnik 22.20 Zabavna oddaja: Poletna noč, vmes nanizanka in Videostrani	TV Koper 17.00 Otroški program: risanke Don Chuck il castoro, Un cartone tira l' altro 18.00 Nadaljevanka: Vite rubate 19.00 Odprta meja Današnja Odprta meja bo v celoti posvečena Slovencem, ki živijo na Madžarskem, z reportažo, ki bo nosila naslov Slovenske knjige v Porabju. Prispevek je pripravila koprski redakcija OM. 19.30 Informativna oddaja: TVD Vse- danes 19.45 Nadaljevanka: Veronica 20.30 Film: Maggiore Brady (vestern, r. George Sherman, i. Jeff Chandler, Maureen O'Hara) 22.10 Informativna oddaja: TVD Vse- danes 22.25 Nadaljevanka: Piccolo mondo antico (r. Salvatore Nocita, i. Laura Lattuada, Mario Cordova, Alida Valli, 3. del) 23.30 Rubrika z Barbaro Bouchet
---	---	--	---	---

CANALE 5 8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanki: La grande vallata, 9.30 Alice 10.00 Film: In piena luce (dram., ZDA 1971, r. Robert Day, i. Stella Stevens, Richard Boo- ne, Fred Beir) 11.30 Nanizanki: Lou Grant, 12.30 Bonanza 13.30 Nad.: Colorado 14.30 Film: Humphrey Bog- art - Un duro dal cuo- re tenero (biog., ZDA 1980, r. V. Sherman, i. Kevin O'Connor) 16.30 Nanizanke: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'al- bero delle mele, 18.00 Una famiglia america- na, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat 20.30 Glasbena oddaja: Fes- tivalbar 87 23.15 Nanizanki: Mc Gruder & Loud, 0.15 Sceriffo a New York	13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Cu- ore, Chappy, Rubik, Masters 14.30 Nanizanke: Detective per amore, 15.30 Mary Benjamin, 16.15 I gior- ni di Brian 17.00 Dokumentarec: Qua- derna della natura 17.30 Nanizanke: Il Santo, 18.30 Switch, 19.30 New York New York 20.30 Nadaljevanka: Lucky Luciano 21.30 Nanizanke: Nero Wol- fe, 22.30 Peyton Place, 23.30 Mod Squad, 0.30 Hec Ramsey	ITALIA 1 8.30 Nanizanka: La strana coppia 9.00 Film: Lady Barbara (kom., lt. 1970, r. Mario Amendola, i. Renato dei Profeti, Paola Te- desco, Carlo Delle Pia- ne) 10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph Supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari 13.00 Nanizanka: Hardcas- tle and McCormick 14.00 Zabavna oddaja: Dee- jay Beach 15.00 Nanizanka: I forti di Forte Coraggio	15.30 Nanizanka: Furia 16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risan- ke Lo specchio magi- co, Lotti, Bun Bun, Pol- lon, Il piccolo principe 18.00 Nanizanke: Rin Tin Tin, 18.30 Flipper, 19.00 Chips 20.00 Risanka: Alice nel pa- ese delle meraviglie 20.30 Film: Bravissimo (kom., lt. 1955, r. Luigi Filippo D'Amico, i. Al- berto Sordi, Mario Riva, Patrizia Della Rovere) 22.20 Dokumentarec: Jonat- han 23.20 Nanizanke: Ai confini della realtà, 23.50 Sa- murai, 1.15 Hardcastle and McCormick	TELEPADOVA 13.00 Risanki: Io sono Tep- pei, Conan 14.00 Nad.: Happy end 15.00 Nadaljevanka: Signo- re e padrone 16.30 Risanke 19.00 Nanizanki: Sanford & Son, 19.30 Laredo 20.30 Film: Il testimone deve tacere (dram., lt. 1974, r. Giuseppe Ro- sati, i. Bekim G. Feh- miu, Rosanna Schiaffi- no)	22.20 Šport: Catch 23.20 Filmske novosti 23.25 Nanizanka: Alla ricer- ca di un sogno 0.45 Film: Il sapore della saggezza (dram., Av- stral. 1977, i. Susannah Fowle, Hilary Ryan)	TELEFRIULI 12.30 Nanizanki: George, 13.00 Bigfoot e il ra- gazzo selvaggio 13.30 Nad.: Marta 14.30 Nanizanka: I cercatori d'oro 15.00 Dražba: Roberta Pelle 15.30 Glasbena oddaja: Mu- sic Box 17.45 Nanizanka: Scacco matto 19.00 Dnevnik 19.00 Dnevnik in nemščini 20.30 Nadaljevanka: Corona del diavolo 21.30 Dokumentarec: Africa '80 22.30 Dnevnik 23.30 Nadaljevanka: Le ali della colomba 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: Se povezuje s postajo Italia 1. Svoje oddaje je preki- nila do 17. 8.	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, glasba; 8.10 Osebnost; 8.35 Mozaik; 9.00 Otroški ko- tiček: Kekčeve zgodbe; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v KD v Trstu: mezzosopranistka Zlatomira Nikolova, basist Ivan Sancin, pianista Lovrenc Arnič in Aleksander Rojč; 11.20 Glas- beni mozaik; 12.00 Na obisku; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Diskorama; 16.00 Poezija slovenskega zapada; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtekova srečanja: Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče, pričevanja o ljudeh in društvih; 18.30 Glasbene skice.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Po- ročila; 4.30 Jutranji spored; 8.05 Dober dan z...; 8.30 Koncert za mlade; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in go- demo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi koncertant; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 An- sambel Milana Ferleza in Doča Žgur- ja; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Orkester RTV Ljubljana; 20.00 Četrtekov večer; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Popevke.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Minuta za zdravje; 7.30 Poročila in pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Intervjuji, re- portaže, zanimivosti; 15.30 Informativ- na oddaja: Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja; 17.35 Aktualna tema; 18.00 Počitniški vrti- ljak; 19.00 Zaključek sporedov.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.40 Summers ago; 7.00 Za dober dan; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka; 10.35 Vstop prost; 11.00 Spre- hod po starih uličicah; 11.15 Hit Nova Gorica; 11.30 Aktualno: Na prvi strani; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.06 Zdravniški nasveti; 14.35 Glasbeni mozaik; 14.45 Edig Gal- letti; 15.45 Počitnice po Jugoslaviji; 18.00 Pulj kliče Koper; 20.00 Nočni spored.	RADIO OPČINE 10.30 Za vsakogar nekaj; 20.15 Kul- turni program; podnevi in ponoči od- daje povezuje glasba.
--	--	---	--	--	--	--	--	--	---	--	--	---

Že precej občin na Goriškem je pobratenih

Števerjanska občina začela postopek za sklenitev pobratenja s Kojskim

Občina Števerjan bo začela uradni postopek za pobratenje s Krajevno skupnostjo Kojsko. Ustrezni sklep je soglasno odobril občinski svet v Števerjanu na svoji zadnji seji pred nekaj dnevi.

Predlog za pobratenje s Kojskim je dal župan Ivan Humar v imenu občinske uprave, ki se je v tem smislu že pogovarjala s predstavniki sosednje krajevne skupnosti v Slovenskih brijih. »Med obema krajema obstajajo že tesne prijateljske in druge vezi,« je v utemeljitvi predloga dejal župan, »ki segajo iz zgodovino in so se utrdile v dogajanju iz polpreteklih zgodovinskih obdobij. Tesno sodelovanje se je nadaljevalo v vseh povojnih letih in je zajelo kulturna, športna, prosvetna ter druga društva in organizacije ter nasploh stike med prebivalstvom obeh sosednjih krajev.«

Župan je spomnil, da so se v zadnjih letih stiki še povečali. Navedel je vsakoletni pohod Števerjan-Gonjače, pri katerem sta aktivno sodelovali obe skupnosti, pobratenje borčevskih organizacij iz Števerjana in Kojskega, skupne probleme obeh krajev in prisotnost dvolastnikov na eni in drugi strani meje ter, nenazadnje, tudi prijateljske odnose med upravitelji zahtevnih krajev. Vsi ti razlogi so botrovali za-

misli o pobratenju, ki ga nameravajo uresničiti v čim krajšem času. Če ne bo zapletov v formalnem postopku, naj bi do podpisa skupne listine o pobratenju prišlo še v teku tega leta.

Občinski svet je soglasno pozdravil to zamisel. Predstavniki manjšine Hadrijan Corsi je pozitivno ocenil pobudo. »Nekaj pripomb bi imel glede na to,« je dejal, »da naj bi pobratenja bila predvsem priložnost za spoznavanje drugih, bolj oddaljenih krajev, medtem ko se med sosedji že dobro poznamo. Vsekakor pozdravljam predlog o tem pobratenju, ki seveda ne izključuje drugih in bi zato v prihodnje lahko pomislili na navezavo podobnih stikov še s kakim drugim krajem, na primer s kako bolj oddaljeno občino v Sloveniji.«

Župan je na to pripomnil, da tudi pobratenje s Kojskim, preko že obstoječih bratskih vezi med to skupnostjo in Krajevno skupnostjo Draslovče v Savinjski dolini odpira možnost navezave novih stikov in poznanstev.

S sprejetim sklepom se bo torej števerjanska Občina, ki doslej še ni bila pobratena z drugimi kraji, pridružila številnim občinam na Goriškem, ki so že pred leti ali pa v zadnjem času navezale podobne stike s slovenskimi

obmejnimi krajevnimi skupnostmi. Vse te pobude gotovo na pomemben način prispevajo k podiranju miselnih in drugih pregrad in k utrjevanju prijateljstva med obmejnimi prebivalstvom.

Zato, da bi čimprej uresničili sprejeto obvezo o pobratenju, so že na isti seji občinskega sveta izvolili štirčlansko pripravljalno komisijo. Ob županu Humarju bosta v komisiji predstavnika večine Silvan Pittoli in Alojz Juretič ter Ivan Vogrič kot zastopnik manjšine v občinskem svetu.

Natečaj za mesta v notranji upravi

Prefektura v Gorici obvešča, da je bil v uradnem listu objavljen razpis natečaja za 131 mest namestnika svetovalca v računovodstvu v notranji upravi. Lahko se prijavijo italijanski državljani z diplomom ekonomske fakultete ali druge enakovredne univerzitetne fakultete. Predvidena je starost med 18. in 35. letom. Vse podrobnejše informacije dobijo zainteresirani na tajništvo prefekture ob delavnikih med 10. in 12. uro.

Michele Martina predsednik konzorcija za univerzitetni študij

Zastopniki ustanov, ki so članice novoustanovljenega konzorcija za univerzitetne študije v Gorici, so se včeraj sestali na sedežu goriške pokrajinske uprave. Za predsednika konzorcija so izvolili senatorja Michela Martino, nekdanjega goriškega župana.

To je le prvi akt upravnega značaja tega konzorcija, ki si bo moral sedaj prizadevati, da se pobude tudi uresniči. Kot znano je tržaška univerza že zaprosila pristojno ministrstvo, da odpre v Gorici dve posebni šoli oziroma fakulteti, prvo za diplomate, drugo pa za izvedence upravnih ved.

Možnost za odprtje teh dveh fakultet so finančno dali v paketu za Trst in Gorico. Na goriškem županstvu si prizadevajo, da bi fakultete dobile svoje mesto v stavbi nekdanjega semenišča v ulici Alviano, kjer so sedaj slovenske srednje šole, dokler ne bodo zgradili slovenski šolski center.

Odpira pa se tudi vprašanje, kje dobiti stanovanja za profesorje in studente. Sicer pa obstajajo še druge možnosti za odprtje višjih šol v Gorici, kot tudi za odprtje podobnih šol v Trzinu ali drugod na Goriškem.

Več prehodov meje v juliju

Kot je bilo pričakovati se je v juliju še povečal obseg prometa skozi mejne prehode na Goriškem. Pred mesecem dni smo poročali o rekordnem prome-

tu v juniju in o nasploh povečanem obsegu prometa v prvih šestih mesecih letos. Začetek turistične sezone je takrat povzpel število potnikov čez mejo na skoraj 900 tisoč. Julija pa je promet narasel še za kakih 25 tisoč enot, tako da so skupno v obeh smereh naštel nekaj čez 922 tisoč potnikov. Gre za nov rekord v prometu v zadnjih letih.

Za primerjavo naj povemo, da je bilo julija lani manj kot 736 tisoč prehodov, to je dobrih 20 odstotkov manj kot letos. Močno se je povečal mednarodni promet s potnimi listi, pa čeprav je bil mejni prehod pri Rdeči hiši letos zaradi obnove naprav na jugoslovanski strani zaprt do 20. julija. Kljub temu je na Goriškem šlo julija čez mejo s potnim listom 336 tisoč ljudi, od tega 194 tisoč italijanskih in 142 tisoč tujih državljanov. Junija je bilo skupno število potnikov s potnim listom nekaj manjše od 300 tisoč, julija lani pa je komaj presegalo 225 tisoč.

Da gre to potovanje pripisati predvsem turizmu, priča razlika med odhodi in prihodi italijanskih državljanov. Navadno sta številki precej uravnoteženi, tokrat pa je bilo odhodov 113 tisoč proti 81 tisoč s povratkom. Obratno razmerje je pričakovati avgusta, ko bo ob zaključku počitnic predvidoma večje število povratkov.

Manjša je razlika med odhodi in prihodi tujcev, čeprav tudi v tem primeru prevladujejo na Goriškem izhodi iz Italije (74 tisoč proti 68 tisoč prihodov). Očitno je šlo pri nas v zadnjem mesecu čez mejo več turistov proti Jugoslaviji, kot pa je bilo povratkov. Seveda pa ne smemo pozabiti, da so med tujci všteti tudi jugoslovanski državljani, ki potujejo k nam s potnim listom.

V maloobmejnem prometu so julija beležili manjši padec v primerjavi z junijem, še vedno pa so številke dokaj visoke. V obe smeri je namreč potovalo skoraj 586 tisoč upravičencev (junija 598 tisoč). Zmanjšanje gre pripisati predvsem manjšemu dotoku z jugoslovanske strani (21 tisoč manj kot junija), medtem ko je bilo prehodov italijanskih upravičencev 338 tisoč, 9 tisoč več kot mesec prej.

izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi 8. in 9. avgusta izlet v Avstrijo z vzponom na Petzeck (Pot prijateljstva). Podrobnejša pojasnila dobijo zainteresenti pri odborniku Ivu Berdonu. Društvo pripravlja nadalje, v dneh okrog velikega šmarna, vzpon na Jalovec. Informacije in prijave pri Branku Kuzminu tel. 882179.

Občina Doberdob priredi 7. in 8. septembra izlet za upokojujence na Plitvička jezera in v Zadar. Cena izleta je 120 tisoč lir, od katerih bo Občina krila 40 tisoč. Celotno vplačilo ob vpisu na Občini. Kdor nima potnega lista, naj prinese s seboj izkaznico in dodatnih 6.285 lir za skupni potni list. Vpisovanje na Občini do zasedbe prostorov ali najkasneje do četrta, 13. t.m.

Društvo slovenskih upokojujencev priredi v soboto, 15. t. m., izlet v Švate pri Šentjakobu v Rožu na Koroškem za ogled predstave Miklova Zala na prostem. Odhod v popoldanskih urah, večerja na Koroškem, povratek po večerni predstavi. Za izlet je na voljo le malo mest. Vpisujejo samo v ponedeljek, 10. t. m., od 10. do 12. ure na sedežu društva.

Društvo upokojujencev priredi izlet tudi v nedeljo, 23. t. m., in sicer v Karnijo in Rezijo z ogledom jezera Cavazzo, obiskom muzeja v Tolmeču, kosilom na Ravenci, kjer bo tudi srečanje z rezijanskimi kulturnimi ustvarjalci. Vpisujejo 10. in 11. t. m. na sedežu (od 10. do 12. ure) in poverjeniki.

kino

Gorica

GRAJSKO DVORIŠČE (Pregled za nagrado Amidei) 21.00 »Storia d'amore« Rež. Francesco Maselli.

VERDI Zaprt.

CORSO 18.00-22.00 »L'iniziazione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Marina e il suo cinema«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30-20.30 »Najkrajša pot na Kijatsko«.

DESKLE Danes zaprt.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI San Giusto, Korzo Italija 244, tel. 84606.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Sant'Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Mario Hadlicka iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 11. uri Giorgio Ceriani na glavnem pokopališču; ob 12. uri Agostina Zolia Camansig iz Trsta v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Prizadevanja obrtnikov in sindikatov

Konzorcij obrtnikov v Posočju za boljšo konkurenco s tujci

Predsednik Združenja obrtnikov v Gorici Luciano Sacchetti in predsednik obrtniškega konzorcija CAMM Enzo Comelli, skupaj z nekaterimi člani upravnega odbora Konzorcija, sta se v teh dneh sestala s sindikalnimi predstavniki CGIL, CISL in UIL. Tri sindikalne zveze so zastopali Pini, Colautti in De Vit.

Namen srečanja je bil prikazati sindikatom cilje združevanja obrtniških podjetij v Konzorcij in prizadevanja za njegovo krepitev ter razvoj. Delovanje v tej smeri je potrebno, sta poudarila predstavnika obrtnikov, še posebno v goriški gospodarski stvarnosti, kjer se opaža čedalje manjša prisotnost večjih zasebnih ali javnih podjetij.

Sindikati so pozitivno ocenili ta prizadevanja. Konzorcij lahko postane pomembna opora za tukajšnja podjetja, predvsem pa mora biti sogovornik krajevnih in drugih uprav, da se ne bo še naprej dogajalo, da si podjetja iz drugih krajev zagotavljajo vsa pomembnejša naročila za javna dela in druge posege. Ta nesprejemljiva praksa je doslej močno okrnila možnosti za pridobitev novih delovnih mest v tukajšnji stvarnosti.

Sindikalni predstavniki so ob zaključku srečanja še izrekli pričakovanja, da ne bi ostali pri tej prvi obliki soočanja, pač pa da bi v čim krajšem

času prišlo do razgovorov in sodelovanja, ki naj v obojestranskem interesu zajame vprašanja javnih del, proizvodne decentralizacije, predvsem pa perspektiv obrtništva in možnosti za povečanje zaposlovanja.

Nesreča pri Gradežu

Brezskrbni poletni večer v nočnem lokalu pri Gradežu se je za skupino prijateljev zaključil na dramatičen način. Eden od njih se zaradi prometne nesreče s pridržano prognozo zdravi v tržaški bolnišnici na Katinari.

Nesreča se je pripetila včeraj pozno ponoči, nekaj pred eno uro, na pokrajinski cesti Gradež-Tržič, blizu kampinga Punta Spin. 16-letni Luca Carbone iz Gorice, ulica Torriani 25, je odhajal iz diskooteke Backgammon. Stopil je na cesto prav v trenutku, ko je privozil avto, ki ga je upravljal 24-letni Graziano Pizzin iz Gradeža, Riva Ugo Foscolo 30. Avto je zbil mladeniča in zavozil s ceste, pri čemer se je lažje poškodoval tudi voznik.

Zelo hude telesne poškodbe pa je dobil Carbone. Prepeljali so ga najprej v tržiško bolnišnico, nato pa na Katinaro, kjer so ga sprejeli v oddelku za oživljanje. Zaradi poškodb na glavi so si zdravniki pridržali prognozo.

Geslo: Prijateljstvo je pot v mir

Pestro življenje v naravi na taboru skavtov v Žirovnici

Okoli osemdeset mladih iz Gorice se je udeležilo skavtskega tabora v dolini Žirovnice nad Idrijo. Kraj tabora in vreme sta bila letos izredno ugodna. Število članov se je v primerjavi z lanskim taborom nekoliko zvišalo. Vodstvu se je poznalo, da so se na tabor dobro pripravili, tako da so do konca izpeljali zastavljene cilje, kljub začetnim problemom in nesporazumom. Geslo tabora je bilo: Prijateljstvo je pot v mir.

Ob prihodu v tabor so postavili šotore, popoldne sta bili predavanji, zvečer pa svečana otvoritev. Dva dni so nato postavljali razne zgradbe, naslednji dan, bil je četrtek, so imeli celodnevni izlet po dolini Žirovnice in so si ogledali tovarno obutve Alpina. V petek so imeli dan zbranosti ter spoznavanja okolice, v soboto so bile na programu orientacijska in druge igre, popoldne pa umivanja. Končno je bila tu nedelja, posvečena obiskom.

Dopoldne so imeli sveto mašo z obljubami, popoldne pa taborni ogenj, pri katerem so prikazali staršem vse mogoče skeče in zabavne igre. V naslednjih dneh so imeli še skavtsko olimpijado, tekmovanje v skavtskih spretnostih (signalizaciji, prvi pomoči, topografiji, reševanju in kurjenju), eno

noč so prespali v bivakih. Imeli so še razgovor po skupinah na temo: Kje najdem srečo, na isto temo pa se je odvijala tudi lepo speljana sveta maša. Po dvodnevni igri v skalpiranju je v petek zvečer bila po tabornem ognju simbolična zahvala za prijateljstvo, ki so ga doživljali na taboru.

V nedeljo po sveti maši je bil krst za novinke in novince tabora ter kratka zaključna slovesnost (mnogo hip-hip-hurajev za vsemogoče stvari). Vsak večer so imeli taborne ognje na različne teme: večer festivala, večer mode, večer tabora...; imeli so pevske vaje, priprave na vsakodnevne programe, kratka predavanja. Zelo lepo so letos uspeli "hike" (dvodnevne ture) za vodnike in voditelje. Tudi kuhinja je bila izvrstna.

Tabor je nudil poleg skavtskega življenja tudi življenje v naravi, v tišini, v osebnem poglavljanju in razmišljanju. Čeprav so se občasno pojavljale težave in problemi, so jih pravočasno reševali, tako da so se veselo vrnili domov, trdno prepričani, da se bodo v te kraje še vračali.

Poročilo o taborenju skavtov, ki nam ga je poslal Delavni Medved, smo zaradi prostorskih vprašanj nekoliko skrajšali.

V Gradežu aretirali 10 Senegalcev zaradi prodaje ponarejenih majic

Za tuje državljane, predvsem Maročane in pripadnike drugih afriških držav, ki v poletnih mesecih prodajajo po plažah raznovrstno blago, se pišejo težki časi. Protesti trgovcev so na ta pojav opozorili na vsedrjavni ravni, prav v teh dneh pa je prišlo do aretacije večje skupine tudi na Goriškem. V Gradežu so v torek orožniki areti-

rali 10 Senegalcev in jih pospremili v goriški zapor v Ul. Barzellini. Vsi so mlajši, stari od 25 do 30 let. Do aretacije je prišlo na prijavo znane francoske firme Lacoste. Iz Pariza je vodstvo firme javilo, da se v Italiji prodajajo večje količine ponarejenih majic, ki so na moč podobne originalnim. To povzroča firmi seveda precejšnjo škodo.

Orožniki v Gradežu so izvedli preiskavo in brez težav prišli na sled deseterici, ki je turistom kar na plaži ponujala značilne majčke s krokodilom, ki označuje proizvode Lacoste, seveda po dokaj nižji ceni od originalnih. Ugotovili so, da imajo vsi Senegalci redno dovoljenje za bivanje v Italiji, niso pa imeli dovoljenja za prodajo blaga.

Zaradi tega so aretirane pospremili v goriški zapor, kjer bodo na razpolago sodnim organom. Preti jim prijava zaradi posesti ukradenega blaga ter prekupčevanja s ponarejenim blagom.

Neprevidno čez cesto

Nesreča z lažjimi posledicami se je pripetila včeraj po 12. uri na Korzu v Gorici, tik pred pokrajinsko palačo. 66-letna Anna Piemonti, ulica Ristori 31, je neprevidno prekalacesto izven prehoda za pešce. Eden od avtomobilov, ki so vozili iz mestnega središča proti železniški postaji, se na spolzkem cestnišču ni pravočasno ustavil in je sunil žensko na tla. Piemontijeva je zadobila zlom v rami in druge lažje poškodbe. Na ortopedskem oddelku splošne bolnišnice se bo zdravila 40 dni.

Stanovanja v Pevmi kmalu vseljiva

V Pevmi so tik pred dograditvijo stanovanj, ki jih gradi Zadruga Ivan Cankar. Gre za dve vrstni stavbi ob glavni cesti, na nekdanjem Fogarjevem zemljišču, ki je kasneje bilo last zavoda ENTV. V teh dveh stavbah bo 24 stanovanj. Vsako bo razporejeno v treh nadstropjih. Da bi ovrednotil nekdanjo domačo briško arhitekturo je načrtovalec vzdolž zidu na cesto postavil lesen »gank«. Stanovanjska zadruga Ivan Cankar bo v kratkem pričela uresničevati svoj drugi podvig, in sicer drugo vrsto hiš, ki jih bodo zgradili v neposredni bližini Drevoreda 20. septembra.

Nova knjiga iz zbirke Studia Humanitatis

Raziskovanje grškega sveta

IGOR ŠKAMPERLE

Nova knjiga iz zbirke Studia Humanitatis prinaša prestižno delo francoskega zgodovinarja Pierre Vidal-Naquetja - Črni lovec (Le Chasseur noir, Maspero 1981), s podnaslovom Miselnost v družbene oblike v grškem svetu. Pri Uredniškem odboru zbirke, ki ga vodi dr. Braco Rotar, skušajo na ta način slovenskemu bralcu ponuditi poleg osnovnih tekstov širše družbenoslovne misli tudi kvalitativni izbor sodobnega zgodovinopisja. Pierre Vidal-Naquet se namreč umešča v polje sodobnih avtorjev (Vernant, Levi-Strauss, Le Goff, Duby - zdaj že tudi v slovenskem prevodu), ki jih združuje soroden konceptualni pristop in so s svojimi deli v zgodovinske in humanistične vede vnesli teoretsko strogost ter veliko svežine obenem. V čem je novost sodobnega zgodovinopisja? Po krizi, ki jo je družboslovje utrpelo v 19. stoletju, in antične študije še posebej, saj jih je obvladovala ideološka blokada evolucionističnega modela in nereflektirane predpostavke človeške psihe, kulture, humanosti, se je predvsem v zadnjih desetletjih na tem področju dogodil marsikateri premik. Ena izmed značilnosti sodobnih avtorjev je ta, da ob branju antičnih zgodovinarjev (Heredota, Tukidida idr.), ali običajnih ljudskih pripovedi, ne iščejo za temi pripovedmi resnično, pravo podobo, tisto še neizkrivljeno zgodovinsko resnico, ampak »verjamejo« v to, v kar so antična ljudstva verovala. Ali, drugače rečeno, ne iščejo resnice zdaj, za imaginirano podobo, temveč se z vso resnostjo lotevajo samega imaginarija.

Vidal-Naquet se tako v prvem poglavju, naslovljenem Prostor in čas, loteva analize žrtvovanja, strukture mentalitet v klasični Grčiji in pojmovanje časa ob branju Homerjeve Odiseje, oziroma, bolj dosledno rečeno, ob analizi sveta, ki ga je živel Odisej. Knjiga je sicer zbirka predelanih in dopolnjenih člankov, ki so izhajali v

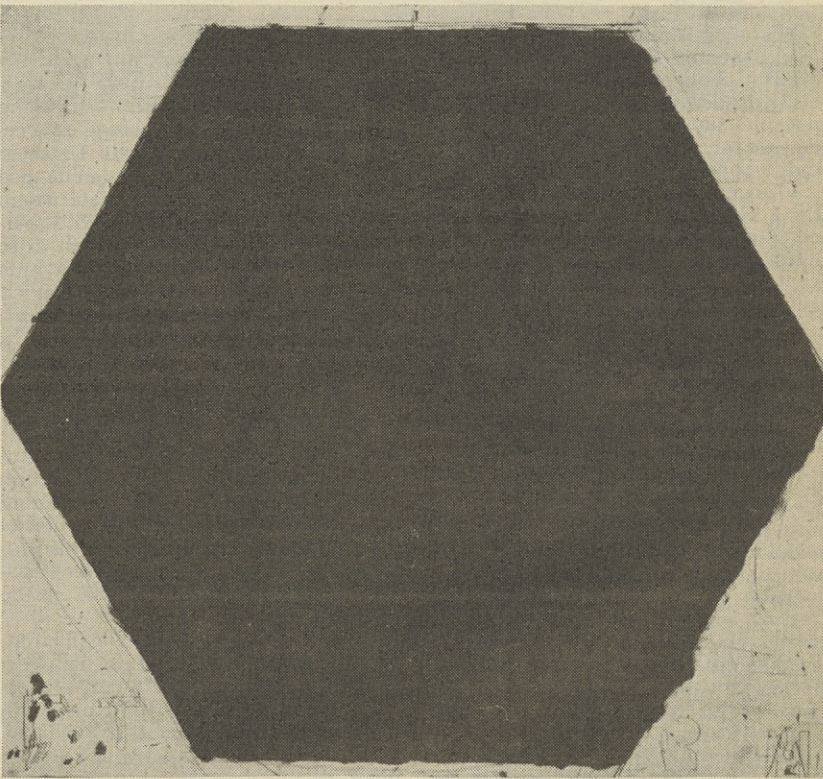
zadnjih dveh desetletjih in sestavljajo homogeno celoto, a ne takšne, ki bi govorila o univerzalijah stare Grčije, marveč se srča problematike vselej loteva po stranskih poteh. Avtor skuša podati nekaj bistvenih značilnosti grške mestne državnice - polis, a to stori tako, da analizira tisto, kar je iz te državnice izključeno: ženska, sužnji, otroci. Ti namreč nimajo statusa državljana. V osrednjem delu knjige sledimo prigradam mitološke figure Črnega lovca, ki odgovarja prehodu mladeničev v odrasle vojščake. Ta prehod pa se izvrši v Atenah oziroma Sparti na različen način, kar je posledica drugačne družbene konstitucije teh dveh držav. Avtor se seveda ni želel izogniti niti docela izrabljeni retoriki o »grškem čudežu« in rojstvu evropskega Uma. Naj tu le pripomnimo, da se v tej zvezi avtor sam poigrava s cinizmom, ko v križišču kriz IV. stoletja, kar je čas vrhunca filozofske misli (Platon - Aristotel), govori o kinikih in pristaših kinizma, ki so zagovarjali načelo »nazaj k naravi«, ali celo še bolj radikalno - nazaj v divjaštvo in namensko kršili temeljne družbene prepovedi, še posebej prehranjevalne in spolne.

Čeprav je knjiga Vidal-Naquetja kapitalno delo, ki »pomeni sintezo več kakor dvajsetletnega raziskovanja grškega sveta«, kot pravi Valentin Kalan

v spremni besedi, pa je zanjo značilen nekakšen »mejni« pristop. To je, nikakor ne želi povedati vsega. Če že obstoji kaka celovitost, potem jo skuša avtor ujeti preko fragmenta, preko njenega roba. To je navsezadnje razvidno že iz same sestave knjige, saj je delo sestavljeno iz člankov, kot tudi njene metodološke usmeritve, ki je strukturna analiza. Kajpak je odveč pripominjati, da se šele na tak način, z odpovedjo »veliki sintezi«, polje družboslovja problematizira, kar je edino lahko porok za njegovo produktivnost in konkretno delo v sedanjosti. Širina, ki jo taka zastavitev implicira, pa bo še najbolj razvidna, če navedemo krajši odstavek iz knjige: »sleherni zgodovinar ve, da resnice o zgodovini kakšne bretonske vasice ne bo nikoli našel v zgodovini bretonske vasi, pač pa, da mu različne meta zgodovine, ki se mu ponujajo, od prenovljenega marksizma do psihoanalize, od filozofije krivulje cen do filozofije univerzalne logike, nikoli več ne bodo dovolile, da bi se vrnil v to vas.«

Ob takšnem pristopu je raziskovalec prisiljen stalno slediti spremembam svojega predmeta, kot tudi lastnega mesta, ki ga znotraj družbene strukture zaseda. Knjigo sta prevedla Iztok Saksida in Peter Srakar, pri zbirki pa se že pripravljajo izdaje novih del.

Zemeljsko ognjišče

S pričujočim delom je Joe Tilson leta 1985 odnesel na ljubljanskem mednarodnem grafičnem bienalu veliko častno nagrado

revije - revije - revije - revije

Dialogi 5/6

Na uredniški pisalni mizi je že nekaj časa zadnja številka mariborskih Dialogov, revije za kulturo v vseh oblikah. Najbrž pa ne bo odveč, če tudi z nekajtedensko zamudo spregovorimo o vsebini te revije, ki je po vsemu sodeč »poletna« saj obsega dve številki.

Kot znano, mariborski »kulturni zvezek« izhaja dokaj neredno in v nejasnih časovnih terminih, čeprav je bila letos ta vrzel nekoliko zapolnjena. No, na prvi strani pričujoče dvojne številke je uvodnik Francija Zagoričnika »Replika na ateizem«.

Avtor se v tem zapisu distancira tako od teizma kot od ateizma z argumentacijo, da je proti duhovnemu preštevanju... »Če pa zavračam ateizem in tudi teizem, to še zmeraj pomeni, da lahko upoštevam njuno prisotnost, ali pa sem nanjo tudi prisiljen, a ne brez aktivne ali pasivne resistance (nepokorščine in odpora)«.

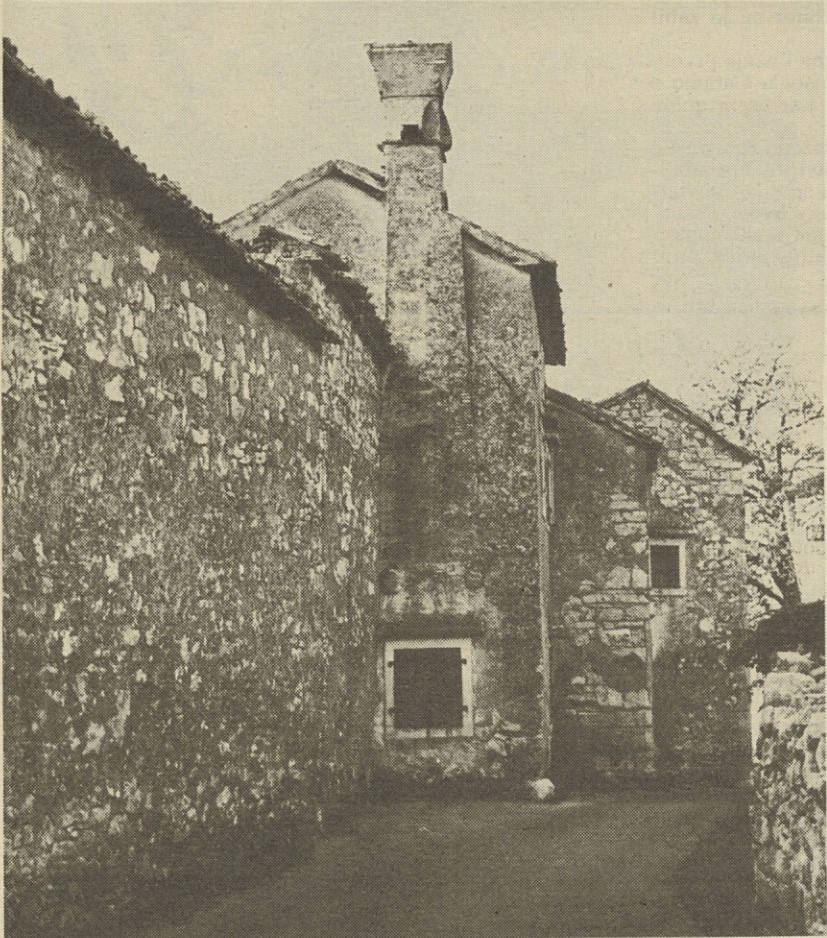
V nadaljevanju revije je razdelek, posvečen literaturi. S svojimi prispevki se med drugimi oglašajo Cveto Preželj, Polona Pivec, Slavko Kvas, Damjan Jensterle in drugi, manj znani avtorji, ki jim Dialogi omogočajo, da se izpovedujejo. Nekaj

strani je posvečenih tudi poeziji v esperantu, ki jih spremlja esejček Vinka Ošlaka.

Nemara je med najbolj zanimivimi poglavji Dialogov razdelek »Razmišljanja«. Tu je dobili več takih prispevkov, ki zadevajo etiko, estetiko in moralo, kar dokazujejo tudi eseji v tej številki. Najbrž bi lahko bila ta razmišljanja (Vekoslav Grmič, Igor Kramberger, Vladimir Gajšek itd.) tudi odskočna deska prihodnjim polemikam.

Revijo dialoge popestrujejo še ostale stalne rubrike in članki, tako da lahko rečemo, da gre za pestro vsebino, ki dopolnjuje obzorje slovenskega revialnega tiska.

Stari del Nabrežine

Fotografija Marjo Magajna

DUŠAN JELINČIČ

Pred kratkim je pri ljubljanski Mladinski knjigi izšel roman angleškega madinskega pisatelja Richarda Adamsa z naslovom »Vodovnikova vesina«. Adams je pred štirinajstimi leti, ko je objavil to delo z originalnim naslovom »Watership Down«, zaslovel po vsem svetu, Vodovnikovo vesino pa so literarni kritiki uvrstili med tri temeljna dela mladinske svetovne literature, poleg Carrollove Alice v čudežni deželi in Tolkienovim Hobitom.

Ne vem, če sta taka vzporednost in primerjava opravičljiva, saj sta Lewis Carroll in pa avtor Gospodarja prstanov prešla v literarno zgodovino po zaslugi svojega ustvarjalnega zanosa in prodorne pripovedne sile, Adams pa predvsem po originalnosti svoje zamisli. Za kaj torej pravzaprav gre? To je epska saga o kuncih (!), ki iščejo svojo obljubljeno deželo. Nekakšno Sveto pismo kuncev, napisano po vseh pravilih svetopisemskega obravnavanja snovi. Obstaja pač bog, imenuje se Frith, obstaja njegov prerok na zemlji, to je zviti in med »ljudstvom« priljubljeni kuncel El-Ahrairah, obstaja »narod«, ki mora (v tej pričujoči knjigi) zapustiti svoj rodni kraj in si poiskati obljubljeno deželo. Poleg tega lahko naštejemo še nekaj svetopisemskih scen, kot je npr. vesoljski potop in različne bitke za goli obstoj.

Torej Vodovnikova vesina je Sveto pismo kuncev. Popolnoma pravilno je, da slednje obstaja. Če ga imamo ljudje, zakaj ga ne bi imeli kuncji? Vendar pa je tu majhna razlika. Watership Down je napisal človek. Zato je morda prav, da neke iščemo parabolo, skriti pomen, nalašč zabrisan nauk. Verjamem, da slednji obstaja, saj je Vodovnikova vesina preveč vseobsegajoča, monumentalna stvaritev, da ne bi imela nauka za človeštvo.

Ker kunštvo tu predstavlja celo občestvo vseh ljudi. Končni nauk pa bi lahko iskali (in verjetno tudi našli) v tem opisovanju iskanja obljubljene dežele torej tudi našega povsem človeškega večnega iskanja. Atavični krik »kod plovemo?«, ali bolj enostavno »kdo smo?«, »kaj iščemo?«, »kam gremo?« se v Vodovnikovi vesini pokaže v kuncjem iskanju končnega odgovora (da ne bi preveč prizadeli človekove arogance). Vsi iščemo svojo obljubljeno deželo, ko pa mislimo, da jo dobimo, vidimo, da je to bila le ena od

nešteti postaj na poti do končnega cilja (ki ga seveda ni - saj ne rabi, da spet citiram že tisočkrat obrabljeno frazo, da cilja ni, da je važna le pot - če je tako, da je Adamovo delo zadelo bistvo: opisalo je pot!). Vodilna misel pa je morda ta: sreča ni nikoli popolna, ko mislimo, da jo imamo, se nam dokončno izmuzne, ta igra pa se ponavlja v nedogled. Isto je obljubljena dežela, ki si jo moramo stalno na novo ustvarjati, da nam to daje smisel življenja, torej smisel Poti same.

Adamsov roman je stalno napet, kot kaka kriminalka, da ko ga vzameš v roke, ga ne izpuštiš prav do konca. Kaj pa trditev, da je to tipična mladinska knjiga? Menim, da je to... tipična knjiga, primerna za vse. Pač zanimiva, osvajajoča, razmišljujoča z določenimi značilnostmi tako za mlade in najmlajše, kot tudi za odrasle. Za mlade je v njej očarljiv živalski svet (ki pa predstavlja človeštvo samo), izredno tekoče branje, za vedoželjno mladino pa primerno predvsem zaradi izredno bogatega besedišča. Za odrasle pa je primerna zaradi svoje izrazite simbolike. Avtor je v enem od nešteti intervjujev po prvi objavi tega kuncjega Svetega pisma dejal, da se je za opise živalskega življenja zgledoval predvsem po Kiplingu in njegovi »Knjigi o džungli«, za določene situacije po Orwellu in njegovi Živalski farmi, ki pa je značilno politično delo, za določene miselne prijeme pa celo po Proustu (!). Osebo menim, da je v Vodovnikovi vesini mnogo posrednega vpliva Fjodorja Dostojevskega, predvsem pri elegantnem bičanju človekove institucionalizirane arogance, splošne življenjske ignorance, neumnosti in netolerance.

Da je Adams žvečil mnogo Dostojevskega, priča že dejstvo, da ga je uporabil tudi pri motih, ki jih je dal pred prav vsakim poglavjem. Prav pri teh motih se izkazuje izredna avtorjeva literarna razgledanost (in ne samo na področju mladinske literature), saj so tu prisotni klasiki kot Thomas Hardy, Gustave Flaubert, Dylan Thomas, pa tudi neznani trubadurji in celo citati mnogih balad, ki jih je ameriški filolog Francis James Child - staknil, med preprostim ljudstvom.

Kaj naj bi še dodali, pač namesto zaključka? To je vsekakor knjiga vredna branja, vendar naj jo v roke vzamejo vsi, ne samo mladi, saj se lahko čisto vsi od nje marsikaj naučimo. Žal mi je, da je nisem prebral prej...

SLOVENC

IN GORE

FRANCE ZUPAN

III.

Kaj so si o gorah mislili naši predniki, stari Slovenci, ki so na svoji selitvi proti zahodu prišli najdalj od vseh Slovanov in naselili tudi odročne gorske doline, sicer ne vemo. Zelo verjetno so jih imeli za vzvišena in nepristopna bivališča bogov, pa tudi za varno zavetje in skrivališče v stiskah. Publicist in zgodovinar Rajko Ložar še leta 1936 govori o neki naši »narodno psihološki antipatiji proti divje romantični alpski prirodi«, toda ta antipatija je imela socialno, ne pa nacionalno osnovo. Kmečki človek, in to so bili Slovenci v svoji zgodovini, z visokimi gorami ni imel kaj početi. Njegov način življenja in ritem kmečkega dela mu tudi ni omogočal, da bi lahko razvil in si privoščil vsa tista

poetična čustva o naravi, ki so zrastle šele v miru in udobju meščanske dobe.

Gotovo tudi slovenski človek ni bil slep za gore, toda v zavesti kmečkih ljudi je bila gora nekaj, kar je bilo popolnoma zunaj vsakdanjega življenja, kraj, kjer je bil človek bližje oblakom in nebu in kjer so se v meglah in viharjih sproščale nadnaravne sile. Že romarske poti in nekdanji sveti kraji po višavah so izraz želje po nečem vzvišenem in odmaknjenem od vsakdanjosti, nasploh pa je bila gora zatočišče praviljnim bitjem, škratoma, belim ženam, zlatorogu, divjim lovcom, vojaškim begunom in rokovnjačem. Ker so bile visoke gore tudi gospodarsko nezanimive, so pametno sklenili, da so ustvarjene za to, da jih gledamo od spodaj navzgor. Ta odnos, zrasel iz praktične kmečke miselnosti, se je ohranil pravzaprav do naših dni - spremenil se je šele po drugi svetovni vojni, ko so se njegovi nosilci, kmetje, spremenili v polproletarce in meščane.

Seveda v našem razmišljanju o Slovencih in njihovih gorah lahko omenimo - že zaradi splošnega pregleda nad dogajanjem v Evropi - da se je sredi 14. stoletja pesnik Petrarka povzpel na neko goro iz čistega veselja nad razgledom. Toda njegovo veselje je bilo kratko, saj je bil še tako pod vplivom srednjeveške miselnosti, da se je brž pokesal svoje nečimrnosti. Odprl je knjižico, ki jo je imel s

seboj - bile so Izpovedi staroveškega misleca Avguština: »Ljudje hodijo naokrog, pa se čudijo visokim planinam, silnim valovom morja, širokemu toku rek, gibanju zvezd, a ne vidijo sebe...«

Opis Petrarkovega doživetja na vrhu gore je pretresljiv. Srednjeveški človek je s silo odvrčal oči od narave in njenih lepot, ker se je vse to zdelo tedanji miselnosti pogrešno in nevarno. Zakaj naj bi se čudili zemeljskim stvarim, ko so vendar že poganski filozofi ugotovili, da ni nič tako čudežnega in nič večjega, kot je duša?

Pa vendar - tudi na slovenskem podeželju, daleč od tedanjih svetovnih centrov umetnosti in kulture, se v temni notranjosti skromnih podeželskih cerkvic pojavijo v 15. stoletju tudi prvi gorski pejzaži. Bolje rečeno, to so praviljčni gorski vrhovi, naslikani kot ozadje svetniških legend in predvsem v drugi polovici 15. in v začetku 16. stoletja kot ozadje spreveda svetih treh kraljev, ki je bil v vsej pisanosti figur in noš ter žanrskih prizorov slikan na severni steni teh malih gotskih stavb. Da ne bo pomote: te gore so slikali italijanski mojstri - in po njih množica manjših posnemovalcev in rokodelcev - tako, kot je svetoval Cennini okrog leta 1370: »Če hočeš doseči dober stil za gore in da bodo videti naravne, dobi nekaj velikih kamnov, ki naj bodo hrupavi in nič očisti, ter jih preriši po naravi, upodablajoč luči in sence tako, kot zahteva tvoj sistem.«

(NADALJEVANJE SLEDI)

Na svetovnem mladinskem košarkarskem prvenstvu v Bormiu tudi v finalnih tekmah po napovedih Jugoslaviji zlato, Italiji bron Strokovnjaki enotnega mnenja

BORMIO — Jugoslovanska selekcija je z zmago v finalu proti ZDA osvojila zlato kolajno na svetovnem košarkarskem prvenstvu mladincev in tako potrdila napovedi ljubiteljev in izvedencev ter nesporno dokazala, da se ji tudi v bodoče obetajo zlati časi.

V malem finalu so italijanski košarkarji suvereno premagali zahodnonemško reprezentanco, presenečenje letošnjega SP, ki pa se je tokrat enakovredno kosala z »azzurrini« samo v uvodnem delu tekme.

»Mundialino« je tako mimo, nemara pa je v teh, za prebivalce Bormia in celotne Valtelline tragičnih dneh, res vnesel vsaj kanček sproščenosti in četudi zelo posredno, je delno razvedril tamkajšnji živeli.

Jugoslovanski košarkarji niso imeli lahkega posla z ameriškimi vrstniki. Slednji so vseskozi predvajali naravnost peklenko obrambo, s katero so nadoknadili 14 točk zaostanka v prvem polčasu in šli na odmor s tremi točkami prednosti. Američani so spet delovali vzgojno, v smislu, da je z ustrezno obrambo mogoče nadoknaditi marsikatero pomanjkljivost v napadu. Toda ravno tega didaktičnega sporočila nočejo sprejeti igralci v ostalih državah sveta.

Z obrambo pa so se izkazali tudi Pešičevi fantje, kar je dokaj atipično za

jugoslovansko moštvo. Ob tem so seveda delovali mnogo bolj uspešno v napadu in tudi po tej plati dokazali, da so za razred boljši od vseh ostalih udeležencev. Glavne zasluge za večrjšno zmago nosita Vlade Divac in Dino Radja, ki sta se uveljavila pod košema in vztrajno kljubovala fizični premoči in skočnosti ameriških košarkarjev. Na splošno pa so vsi tisti, ki so stopili na teren, zadovoljili s svojim deležem. Od Kukoča do Djordjevića, od Ilića do Pavičevića in Dobraša, vsi so s svojo darovitostjo prispevali k zmagi. Tonija Kukoča je zbor trenerjev proglasil za najboljšega igralca turnirja.

V malem finalu za 3. mesto med Italijo in ZRN pa je prišla do izraza izkušnost nosilcev igre v prvoligaških klubih, ki so tudi v tako pomembni tekmi bili najboljši. Spet je zablestel Ferdinando Gentile, ob njem pa Brusamarello in Niccolai ter center Pessina. Omembe vredni je bil tudi nastop krilnega igralca Aldija.

Američani so v svojih vrstah predstavili nekaj nadpovprečnih igralcev: visokega Schintziusa (218 cm), skakalca Simmonsa, predvsem pa beka Thompsona. Pri Zahodnih Nemcih pa so izstopali Kleine-Brockhoff, Roedl in Boeder.

V finalu za peto mesto je Avstralija premagala Kanado s 74:68. Skratka, svetovno prvenstvo je uspelo, kljub začetnim negativnim premisam, dokajšnji odmev pa so mu namenila tudi sredstva javnega obveščanja.

VČERAJSNJI IZIDI

Finale za 3. mesto: Italija - ZRN 77:66; **za 1. mesto:** Jugoslavija - ZDA 86:76.

KONČNA LESTVICA: 1. Jugoslavija; 2. ZDA; 3. Italija; 4. ZRN; 5. Avstralija; 6. Kanada; 7. SZ; 8. Portoriko; 9. Kitajska; 10. Brazilija; 11. Tajvan 12. Nigerija.

Italija - ZRN 77:66 (40:26)

ITALIJA: Brusamarello 7, Gentile 14, Pittis, Aldi 11, Rusconi 6, Niccolai 13, Zeno 2, Pessina 18, Ballestra, Tolotti 4, Savio 1, Palmieri 1.

SODNIKA: Grbac (Jug.) in Kotleba (ČSSR); PM 11:22; 3 TOČKE: Gentile 2, Brusamarello 1, Niccolai 1.

Jugoslavija - ZDA 86:76 (40:43)

JUGOSLAVIJA: Kalpić, Pavičević 7, Ilić 14, Kukoč 9, Pecarski, Alibegović, Djordjević 11, Avdić, Divac 21, Dobraš 4, Radja 20, Koprivica.

SODNIKA: Zych (Pol.) in Douvis (Gr.); PM 16:25; 3 TOČKE: Kukoč 2, Ilić 2, Djordjević 2.

BORMIO — Polfinalna in finalna srečanja SP si je ogledal tudi bivši Borov in Jadranov trener ter naš so-delavec Massimo Raseni, ki je od letos prevzel vodstvo mladinskih moštev piemontskega kluba Saluzzo Basket.

Po finalni tekmi je Raseni zbral izjave nekaterih prisotnih trenerjev.

Veseli jugoslovanskih košarkarjev je bilo po zmagoslavju nad ZDA nepopisno. Približal sem se jugoslovanskemu trenerju, Svetislavu Pešiču, in ga vprašal za oceno finalne tekme in celotnega prvenstva: »Jasno je, da sem v tem trenutku zelo zadovoljen, rad bi pa pohvalil organizatorja in čestital ameriškemu košarkarjem za svojo upornost,« je uvodoma povedal Pešič, in pristavil: »Mislim, da je končna lestvica pravi odraz prvenstva. ZDA so bile močnejše od Italije, čeprav priznam, da Italija že dolgo ni imela tako dobre ekipe. V finalu smo zmagali predvsem po zaslugi boljšega skoka, četudi je imel Kukoč slab dan. Naš boljši skok (37:28) je bil torej odločilen. Priznam, da je ta rod naših košarkarjev izredno obetaven. Menim, da bo v olimpijski reprezentanci v Seulu kar 7 izmed teh sedanjih mladincev. Štiri izmed njih bi itak že sedaj lahko bili stalni člani v prvi peterki seniorske reprezentance. Tokrat smo bili res najboljši in to bi

ostali tudi v primeru poraza v finalu.«

Tudi selektor italijanske članske reprezentance Sandro Gamba je laskal jugoslovanskim košarkarjem: »Sedaj sem dejansko zaskrbljen. Po tem, kar sem videl, imam občutek, da bo Jugoslavija v bodočnosti monopolizirala celotno evropsko prizorišče. Odslej bom na strokovno izpopolnjevanje hodil onstran Jadrana in ne več v ZDA,« je verjetno nekoliko v šali pristavil in nadaljeval: »Prvo srečanje Jugoslavija - ZDA je bilo daleč najbolj kvalitetna tekma v tem prvenstvu. Italija pa je popolnoma zaslužen pristala na 3. mesto. Našim igralcem pa se pozna, da v klubskih moštvih niso nosilci igre, z razliko od Jugoslovancev.«

Podobnega mnenja je bil tudi ameriški selektor Larry Brown: »Vsa čast Jugoslovanom. Bili so boljši. Uspelo nam je zaustaviti Kukoča, zato pa sta nas pogubila Divac in Radja, ki sta zagospodarila pod košema. In tudi v obrambi bi moji fantje lahko igrali mnogo bolje.«

Naj ob koncu še navedem, da je publika, proti vsakemu pričakovanju, na finalu navijala za jugoslovanske košarkarje...

MASSIMO RASENI

Kolesarstvo: včeraj v Ljubljani

Predstavili SP na Koroškem

LJUBLJANA — Svetovno prvenstvo v kolesarstvu, ki bo na sporedu v začetku septembra v Beljaku, bo prav gotovo velika športna predstava, kateri bo sledilo res mnogo ljudi. To je bilo razvidno ob zaključku tiskovne konference, ki je bila včeraj v Ljubljani in na kateri so jugoslovanski javnosti predstavili to SP.

Skupno bo nastopilo okrog 1200 kolesarjev iz kakih 65 držav. Med prijavljenimi je tudi jugoslovanska amaterska reprezentanca, ki bo nastopila v ekipni konkurenci na 100 km in na dirki posameznikov. Zanimanja za SP v Beljaku je v Sloveniji ogromno, organizatorji pa so pripravili posebne »kolesarske turistične« karte. Po predvidevanjih si bo vsa tekmovanja prvenstva ogledalo kakih 10 tisoč ljubiteljev kolesarstva.

Prvenstvo se bo začelo 1. septembra, ko bo ekipna vožnja za ženske na 50 km, zaključilo pa se bo 6. 9., ko bodo profesionalni kolesarji prevozili 269 km dolgo progo v okolici Beljaka. Med drugimi pričakujejo nastop Američana Lemonda ter Irca Kellyja.

Šah: Ljubojević brez možnosti

SIRAK — Na medconskem turnirju za določitev izzivalcev svetovnega prvaka v šahu, si je včeraj Jugoslovan Ljubomir Ljubojević z remijem proti Kubancu De la Villi zapravil še zadnjo možnost, da bi se prebil med osmerico izzivalcev. Za ostalimi nasprotniki Ljubojević sedaj zaostaja za celi dve točki.

Košarka: Sabonis operiran

MOSKVA — Sovjetskega košarkarja Arvidasa Sabonisa več mesecev ne bo na igrišču. Po pisanju Pravde so ga namreč operirali na ahilovi tetivi. Casopis nič ne pove, kdaj so operacijo opravili, dodaja pa, da je Sabonis trenutno na okrevanju.

Tenis: poraz Connorsa

STRATTON MOUNTAIN (ZDA) — Že v prvem kolu mednarodnega teniskega turnirja za Grand prix je 23-letni Amerikanec Greg Holmes (121. na lestvici ATP) s 7:5, 7:5 premagal rojaka Jimmya Connorsa.

Nogomet: nadaljujejo se prijateljske tekme

Favoriti še daleč od optimalne forme

Italijanske nogometne ekipe prve in druge lige se prido pripravljajo na bližnje prvenstvo. Tudi včeraj so odigrale vrsto prijateljskih tekem, čeprav nasprotniki seveda še daleč niso bili enakovredni. Tako je Juventus premagal svojo mladinsko vrsto z gladkim 5:0. Jan Rush je dal kar tri gole, ostala dva pa sta dosegla razmeroma malo znana Buso in Piano.

Prvoligaš Roma pa je premagal ekipo Lodigiani s 4:0. Tudi na tej tekmi se je izkazal novi »tuji nakup« Voeller, ki je dosegel dva zadetka. Ostala dva gola pa sta dala Di Carlo in Agostini.

Tudi državni prvak Napoli je včeraj igral svojo prvo prijateljsko tekmo. V Trentu je s 3:1 premagal domačine, ki nastopajo v C-1 ligi. Strelci so bili Giordano, Bagni in seveda Maradona. Dobro je tudi igral novi Napolijev tujec Carera, ki se je očitno ujel z novimi klubskimi tovariši. Avellino je pregazil ekipo Abbadia San Salvatore, ki nastopa v 2. AL. Izkazala se je vsa ekipa, tujec Schachner pa je zabil dva gola.

Seveda se tudi drugoligaši pripravljajo na bližnje prvenstvo. V prijateljski tekmi je Bologna premagala Catanio z 1:0 z golom Salvadorija, Bari pa je nasul kar osem golov ekipi iz Borge Pace pri Pesaru.

Včeraj so tudi objavili spored za vso sezono italijanske državne reprezentance. Že 23. septembra bo igrala prijateljsko tekmo z Jugoslavijo. 17. oktobra bo na sporedu povratna kvalifikacijska tekma za evropski pokal s Švico, le mesec kasneje pa bo v Neaplju povratna tekma v isti konkurenci s Švedsko. Petega decembra bo Italija igrala proti Portugalski, spet za evropski pokal.

Vratar Rome Franco Tancredi med treningom

svetovno atletsko prvenstvo v rimu 29. 8. - 6. 9.

Daley Thompson: nemško obleganje

Od 29. avgusta do 6. septembra bo v Rimu drugo svetovno atletsko prvenstvo. V že dobri žetvi rekordov se počasi izluščajo tudi abstraktne zgodbe, ki borbam za suhe številke dodajajo nekaj pestrosti tudi za manj zahtevnega poznavalca atletike.

V seriji prispevkov bomo skušali podati nekaj takih situacij.

Atletsko tekmovanje v deseteroboju utegne biti za nestrokovnjake tudi nezanimivo, velike prireditve zadnjih let pa so predvsem po zaslugi Britanca Thompsona in Nemca Hingsena privedle na površje tudi ta izbor panog.

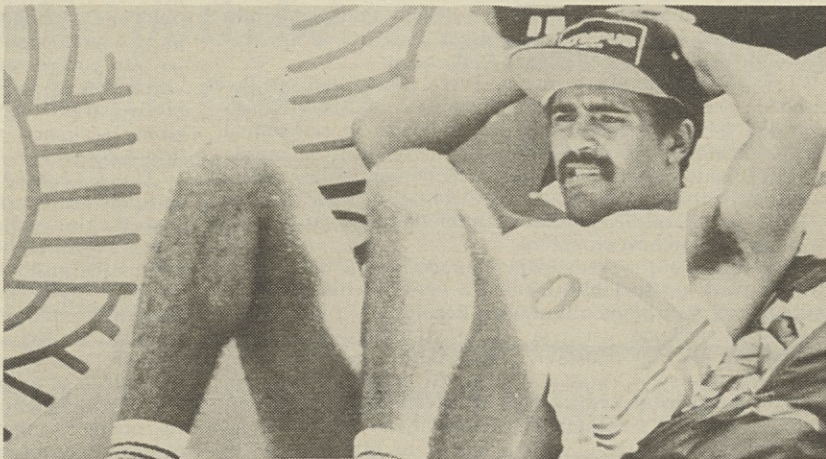
Thompson je nesporen junak zadnjih let in prav ob priliki OI, SP in EP je redno nastopal na izredni tehnični ravni.

Kako bo letos v Rimu?

Tako za Thompsona kot za Hingsna leta tečejo in za Britanca je značilna velika štednja moči, ki jih troši res samo v tistih priložnostih, ko gre zares. Koliko bo letos veljal mogočeni Daley, je težko reči, verjetno pa se za druge končno odpirajo konkretne možnosti uspeha. To verjetno ne velja za Hingsna, ki si je pred kratkim nalomil rebro in kake tri tedne ni mogel trenirati. Hingsen bo startal v Rimu na SP, glavni nemški adut pa naj bi bil Sigfried Wentz, »Siggie« za številne oboževalke njegove res rambovske postave.

Wentz je letos zbral največ na svetu: 8.645 točk. Res ima nekaj težav z mišicami in na nemškem državnem prvenstvu iz previdnosti ni startal, verjetno pa je on tisti, ki bo najresneje napadel Thompsona.

Manjši ali večji problemi z zdravjem najboljših bi sicer lahko tudi

ovrednotili drugo garnituro. V njej je zelo reden pri kakih 8.450 točkah Voss iz NDR. Vrednost ostalih je vsaj na papirju taka, da bi ne smeli poseči v borbo za prvo mesto. Omeniti gre Američana Brighta (8.340) in Francoza Mottija (8.327). Sovjeti svojega letos najboljšega Nazarova (8.322) niso prijavili za SP in bodo s Tarnoveckim (8.148) startali brez stvarnih možnosti za uspeh.

V svoji dolgi življenjski dobi je doživelo točkovanje rezultatov številne spremembe in prilagajanja razvoju atletike. Tako je na primer v letih '60 Tajvanec Kwang dosegel rekord le zaradi odličnega skoka s palico, ker tablica še ni upoštevala orodja iz steklenih vlaken. Zadnje teh sprememb so uvedli z začetkom leta 1985 in z njo so primerno ovrednotilek na 1500 m, ki je prej veljal le za nujno zlo vsakega deseteroboja, brez pravih koristi za končni seštevek.

Po starih tablicah je bil svetovni rekorder Hingsen (8.798 točk), Thom-

pson pa je na OI v Los Angelesu zbral le točko manj! Po novih tablicah je bil Hingsen zapisan z rezultatom 8.832 točk, Thompson pa z 8.846. Britanec se tega »birokratskega« rekorda ni posebno veselil. Mednarodni zvezi je predložil dokumentacijo fotofiniša teka na 1500 m iz OI v Los Angelesu s prošnjo, da bi dokument bolje proučili in čas popravili za eno desetinko sekunde, ki bi zadostovala za pravi rekord. Brezuspešna prošnja ga je pripravila, da je lani na EP v nemškem Stuttgartu le za las (8.811 točk) zgrešil nov svetovni rekord. Neuspeh so ob priliki lanskega EP pripisali mestoma zelo neugodnim vremenskim razmeram.

Thompson je znan tudi kot kritičen opazovalec okolja. V Los Angelesu se je preko priložnostnih napisov na majici lotil ameriškega nacionalizma, lani pa si je bolj dobrohotno privoščil Nemcev, ki ga do zadnjega trenutka niso hoteli priznati za kralja.

Na sliki: Daley Thompson

BRUNO KRŽMAN

Čeprav so prvenstveni boji še daleč

Slogaši že na pripravah

Čeprav smo šele dobro zakorakali v mesec avgust, so se za dober del športnikov in športnih delavcev SZ Sloga počitnice praktično že končale.

V soboto, nedeljo in ponedeljek so člani kar se da aktivno pomagali pri tradicionalnem poletnem društvenem športnem prazniku, v sredo pa so se prvi športniki s svojimi trenerji odpravili na skupne priprave. Poletne priprave so za to (in ne samo za to) naše športno društvo že dolgoletna tradicija in kot običajno so se tudi letos prvi podali na delo mlajši odbojkarji in odbojkarice, in sicer fantje druge ter dekleta tretje in četrte ekipe. Po nekajletnih pripravah ob morju so se pri Slogi letos odločili za hribe, izbrali pa so si Bovec. V tem lepem slovenskem turističnem središču, tik ob robu Triglavskega narodnega parka, torej na res čistem gorskem zraku, bodo mladi športniki ostali osem dni. Trenirali bodo, kot je na tovrstnih pripravah že običaj, dvakrat dnevno, vadili pa bodo v novi telovadnici, ki je nadvse funkcionalna in zelo prostorna. V glavnem

bodo pilili vse osnovne odbojbarske prvine in osebno tehniko, manjkalo ne bo seveda nitni igre.

V okviru športnega združenja Sloga je odšlo na priprave tudi nekaj igralnih najmlajše generacije odbojkaric ŠD Kontovel, to pa v duhu novega sodelovanja med našima dvema društvoma, o katerem bomo obširneje in z vsemi podrobnostmi še poročali. Vodja celotne odbojbarske odprave je prof. Ivan Peterlin, nekaj več kot 40 odbojkarjev in odbojkaric pa bodo trenirali še Tanja Conestabo, Mario Čač, Maksimilijan Gulić, Marko Kerpan in Branko Sain. Gre torej še za mlado, a že preizkušeno garnituro trenerjev, ki bodo seveda tudi v prihodnji sezoni stali ob strani tem svojim varovancem in jih spremljali skozi celo vrsto mladinskih prvenstev, ki jih čakajo.

Če bo slogašem v Bovcu tudi vreme naklonjeno, potem lahko že zdaj napovemo, da bodo te priprave prav gotovo uspešne. Telefonska številka udeležencev je v hotelu Alp 03865 - 86040.

šport na primorskem

Nogometaši se pripravljajo

V Ljubljani so izžrebali pare za tekmovanje v slovenski nogometni ligi. Kot je znano, letos v SNL tekmujejo tri primorska moštva: Koper, Izola in Vozila. Vse tri ekipe se na začetek prvenstva (23. avgusta) že pripravljajo. V program sodijo tudi številna prijateljska srečanja. Letošnja novost v primorskem nogometu je primorska nogometna liga, v kateri bo igralo 12 moštev (po 6 z Goriškega in s Koprškega).

Konec prejšnjega tedna je veliko pozornost vzbudila maratonska košarkarska tekma v Kopru med domačo ekipo in Novo Gorico. Po 24 urah so

zmagali Koprčani z rezultatom 2191:205.

Zelo živahno je zadnje dni v Ajdovščini, kamor prihajajo na priprave številna rokometna moštva. Na Policah imajo namreč dobre možnosti za vadb.

Primorski športniki so prisotni tudi na mednarodnih prizoriščih. Novogoričan Rafko Marinić in Koprčanka Leonida Smerdu sta udeležena evropskega prvenstva v atletiki v Birminghamu, koprška veslača Matjaž Klančar in Boris Črnac pa svetovnega mladinskega prvenstva v Kölnu. (DK)

Po torkovem zboru že v polnem teku priprave Jadrana Jadran - sproščen začetek za precej zahtevno sezono

Peter Brumen bo tudi letos na Jadranski klopi

V torek so se zbrali po več kot enomesečnem premoru. Poslušali so najprej besede predsednika Edija Krausa, nato pa še okvirni tehnični plan trenerja Petra Brumna. Jadranski košarkarji se torej postopoma vračajo v zarišče pozornosti. V tem tednu se bodo v glavnem prilagajali na žogo in urili osnove individualne tehnike, s prihodnjim tednom pa bo začel cikel pravega naprežanja, ki je konstanta vsakega uvoda v sezono v katerikoli športni panogi.

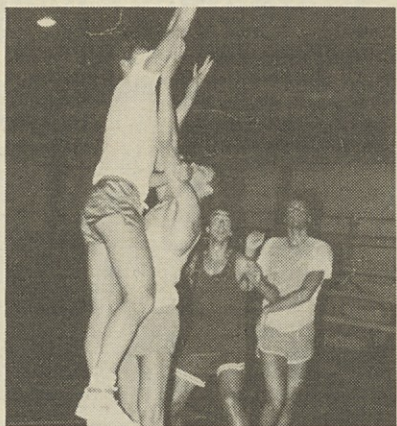
Jadranci so na prvem sestanku, neposredno pred prvim lažjim treningom, izvedli tudi za nekaj korenitih sprememb v zvezi s samo letošnjo moštveno sestavo.

Jadranski košarkarji so se zbora udeležili v že zadovoljivem fizičnem stanju. To smo opazili, ko so za ogrevanje igrali med sabo nekaj minut, kar predpostavlja, da imajo za sabo že nekaj samostojne aktivnosti, to pa jih bo v dokajšnji meri razbremenilo v fazi nepriljubljene telesne priprave.

Novosti v letošnji postavi

Na drugem mestu posebej poročamo o Lokarjevi defekciji. Poleg Marka Lokarja sta izostala Stefan Gulič in Valter Sosič, ki se bosta v kratkem zanesljivo pridružila ostalim.

Nova člana zamejskega izbranega moštva bosta letos Stefan Persi in Loris Zobec. Persi je svojo dosedanje košarkarsko pot prehodil v vrstah openskega Poleta. Visok je 182 cm, igra v

Med torkovim prvim treningom

vlogi beka in se odlikuje predvsem v protinapadu ter s spretnim prodiranjem v nasprotnikovo obrambo. Z Jadranom je že nastopal na nekaterih prijateljskih srečanjih in na turnirju Don Bosca, na katerem se je izkazal v finalni tekmi s Stefanelom. Loris Zobec pa je doslej igral v Borovi in v Gregovi članski postavi. Po mnenju mnogih domačih trenerjev je Zobec (198 cm), po fizičnih dispozicijah, eden večjih talentov slovenske zamejske košarke. Žal je z redno vadbo začel razmeroma pozno, letos pa je odločil, da se bo preizkusil pri Jadrani.

Največ pričakovanja pa vlada za prihod Fabia Banella, 200 cm visokega centra, člana tržiškega Solvaya (prej Italmonfalcone), ki je v minuli sezoni nosil dres videmskega Fantonija, v katerem pa ni dobil preveč priložnosti za igranje. Videmski klub bi Banella potrdil tudi letos, zaradi težav na delovnem mestu pa je igralec izrazil željo, da bi se vrnil v nižje kategorije, tako da bo letos ojačil Jadranski skok in igro pod košema.

»Novim« lahko prištejemo še Klavdija Starca, ki se je moštvo, po enoletni odsotnosti, končno le pridružil in bo lahko spet prevzel svojo vlogo graditelja igre.

Peter Žerjal »na Aventinu«

Najstarejši igralec Jadrana, playmaker Peter Žerjal, se je na zbor predstavil »v civilu«, saj ni še gotov, ali bo nadaljeval z igranjem ali pa ne. Peter

Loris Zobec, okrepitev pod košema

je izjavil, da je po tolikih letih igranja pač utrujen in da ne čuti več tiste volje do igre, ki je bila zanj značilna v vseh prejšnjih sezonah, tako da celo razmišlja o prenehanju z aktivnim igranjem. Dokončno se sicer še ni odločil, morebiti pa se bo v kratkem spet nalezel košarkarske mrzlice...

Skorajšnje obveznosti in spreminjanje koncept

Že avgusta meseca čaka Brumovo vrsto precej natrpan spored, da ne govorimo o septembru, ko bodo »plavi« zaposleni na kar štirih različnih frontah.

Zaradi težav posameznikov z vojaškimi oblastmi in s službenimi mesti, je dokončno odpadla možnost enotedenskih skupnih priprav v Sloveniji. Za nadomestilo bodo organizirali nekaj mikrociklov, tako imenovanih »vikend priprav«, med katerimi bodo odigrali tudi trening tekme z moštvi iz tistih področij.

V prejšnjih številkah smo že najavili, da bo ognjeni krst jadrancev že 21. t. m., ko se bodo v okviru turnirja Alpe Jadrana pomerili z ljubljanskim Mineralom Slovanom. Odtlej bodo redno trenirali, nastopali na srečanjih Alpe Jadrana, 12. in 13. septembra na turnirju Del Negro, ki ga prireja Servolana in ki se ga bodo udeležili še Stefanel, Ravenna in verjetno videmski Morena.

26. septembra pa bo startalo prvenstvo B-2 lige, ki letos predvideva ponovno uvedbo »playoff« končnice, saj so to zahtevala domala vsa udeležena društva. Lani je bila namreč liga, tudi zaradi pomanjkanja »playoff« precej manj zanimiva.

Peter Brumen je svojim varovancem povedal, da bodo letos nadaljevali z nadgradnjo taktičnih načel, po katerih so se ravnali v minuli sezoni, ob tem pa bodo nekoliko spremenili koncept igre, v smislu da bodo več vztrajali v formuli 4+1 (4 visoki igralci z enim bekem).

Letošnji cilj: uvrstitev v »playoff«

Edi Kraus je med svojim nagovorom povedal igralcem, da glede na ponovno spremembo tekmovalnega sistema pričakuje uvrstitev v končno ligo.

Letos si torej lahko obetamo, da bo Jadranski spet igral za vrh razpredelnice in menimo, da so fantje objektivno sposobni tega.

Doktor Danijel Žerjal bo v letošnji sezoni prevzel skrb za zdravstveno stanje Jadranskih košarkarjev. Mlademu zdravniku bosta po potrebi še pomagala dr. Egidij Martelanc in dr. Renato Stokelj, vsekakor pa bo odslej Žerjal nosilec uradnega naziva »društveni zdravnik«. Svojo pomoč pri sanaciji poškodb in v primeru posebne rehabilitacijske nege bo tudi letos nudil fizioterapevt dr. Igor Košuta.

IGOR CANCIANI

IGRA IN BISERI

Bogdan Biščak

Najin prepričanje je bil vse hušji, grozila sva si že, da eden z drugim ne bova nikoli več plezala. Končala sva z jomom, takim, ki je iz naju preganjal zadušajoči občutek strahovite napetosti, ki se je v preteklih dneh, ko je letelo kamenje okoli naju in so se vse bolj podirali upi o vrhu, nabrala v nas. Jokala pa sva tudi ob spoznanju, da bova jutraj odšla pod tisto kamenje, ne zaradi sebe, ampak zaradi vseh tistih, za katere sva mislila, da se lahko potrdiva pred njimi le z vrhom.

Jutraj sva odšla na pot sproščena, kot že dolgo ne. Tisti prepričanje in jok sta bila že kar čudežno zdravilna. Polna optimizma sva hodila proti skalam, najino prijateljstvo je bilo, vsaj tako se mi je zdelo, prvič zares iskreno. Opasti in seraki nad nama so bili povsem drugačni kot dan prej, nič več se ni zdelo, da bo vse skupaj zdaj, zdaj zgrmel navzdol. Navdušenje je začelo kopneti takoj nad mestom, kjer sva z Matevžem obrnila. Trd, steklen led je bil poln najrazličnejših kamnov, jasnih znakov, da stena nad nama podnevi ne miruje. Kmalu mi je, zaradi mraza, odpovedal baterijski vložek čelne svetilke in v le medli lunini svetlobi sem se, na konicah derez, pomikal navzgor. Potem je vsa ledena vesina, na kateri sem visel, grozljivo počila, kot bi se v njeni notranjosti nekaj ogromnega prelomilo. Le nekaj metrov višje sem se ob strašnem poku zdrnil še enkrat. Nazaj nisem mogel več, pohitel sem do prvih skal in pritrdil vrv. Beni je bil kmalu pri meni, že sem se odpravljal dalje, ko je počilo še enkrat - tokrat nad nama. Bliskovito sva se stisnila k steni in že se je usulo. Bil je pravi kamniti plaz, drob in pesek sta naju krepko zasipala. Ena največjih skal je zadela Benijev nahrbtnik in ga raztrgala. Vsa zgrbljena sva stisnjena k steni čakala, ali bo priletela še kakšna. Potem je vse potihnilo in brez besed sva začela dobesedno bežati navzdol ob vrvi. Posvetovanje ni bilo potrebno; če se take stvari dogajajo že ponoči, v takem mrazu, je naravnost butasto še siliti naprej. Še v temi sva bila spet pri Trojki, za Machapucharejem je nežna rdečina oznanjala dan, ko sva začela sestop proti baznemu taboru. Bil je to že najin deveti dan na gori, zdelo se nama je dovolj.

Boginja žetve nas je tako, že zmeraj nasmejana, že drugič odvrgla k svojim nogam. Vendar pa je človeško upanje tudi bogovom nedostopno, ugasne ne tudi takrat, ko se zdi, da ni nikjer več poti, po kateri bi krenili. Tudi nam je ostalo in že isti dan, ko sva se z Benijem vračala v bazo, sva se začela poigravati z mislijo, da bi, če že nove smeri ne moremo spraviti skupaj, poizkusili v alpskem stilu ponoviti angleško smer. Le Andreju je bila ta najina misel takoj všeč. Čita, Igor in Matevž pa so pristali po nekaj dneh kolebanja. Spet smo se odpravili navzgor, pa morali še enkrat odnehati takoj nad taborom III. Andrej, ki je odšel iz tabora na ogled, je le za nekaj minut ušel plazu, ki je zdrvel po kuloarju, kjer naj bi potekal naš vzpon in za katerega smo že vnaprej vedeli, da bo, kar se objektivnih nevarnosti tiče, ključna točka te smeri.

Angleži so se mu izognili po snežnem razu na desni strani, vendar pa je bil ta zelo zahteven in preveč zamuden, da bi se ga lahko lotili na alpski način. Andrej je razmišljal le kako uro, potem pa je odločil, da odpravo, vsaj kar se tiče plezanja, dokončno zaključimo. Nihče ni bil nad tem njegovim spo-

ročilom preveč razočaran. V mesecu dni nam je Anapurna pobrala preveč moči in volje, predolgo je ta dokončni umik visel v zraku, da bi se zdaj kdo razburjal nad njim. Zame je bil to prvi večji poraz v alpinizmu pa tudi v življenju nasploh. Bil je koristen vsaj toliko, da sem spoznal, kako ga ni treba jemati tragično, če sem zares poskusil vse, kar je v okvirih možnega in pametnega. Mislim celo, da smo te okvire nekajkrat že kar preveč prekoricali in imeli dosti sreče, da smo se na koncu zbrali v bazi vsi v enem kosu. Poleg tega pa mi je Anapurna dala tudi tisti čudoviti teden sneženja, ostali so prijatelji, s katerimi smo se tako lepo ujeli. Z Matevžem sva po tej odpravi, potem ko je Igor s plezanjem prenehal, Rado pa je bil več poškodovan, kot zdrav, zmeraj več plezala skupaj. Z Andrejem in Čito smo že v bazi začeli delati načrte za Karakorum, kjer sta oba pred leti že bila in se želela tja, na vsak način, še vrniti. Tri leta kasneje smo načrt uresničili, le da Čite z nami takrat ni bilo; za zmeraj je ostal izgubljen v ledu prvega osemstisočaka na katerega je stopil - Yalung Kanga. Le z Benijem in Lucianom se v gorah nisem več srečal. Kaže, da je neuspeh na Anapurni, imel za njuno nadaljnje plezanje dosti večji pomen, kot pri nas ostalih, in le poredkoma sem še slišal, da sta opravila kak pomembnejši vzpon.

Čakanje z zasneženi bazi. Se bo vre-meno končno uneslo?

Po Anapurni sem se začel psihično pripravljati za odhod v vojsko. Isto je čakalo tudi Matevža in Benija in skupaj smo si prizadevali, da bi nas sprejeli v alpski vod v Tolminu, kjer bi vsaj do neke mere ostali v stiku z gorami in plezanjem. Njima je uspelo, meni pa ne. Moral sem počakati in tako sem v zimi, ki mi je nepričakovano ostala na razpolago, odšel spoznavat še, tako opevano, ledno plezanje na Škotskem. Potem je bilo treba zares obleči uniformo. Leto dni sem preživel v Ljubljani ob le nekaj »ilegalnih« obiskih Julijcev in popolni odsotnosti vsakega treninga, leto dni ob človeški hinavščini in neumnosti. Cela vrsta dni je bila, ko sem vzdržal le tako, da sem spet vzel v roke Nejščevu pot ali Terrayeve Osvajalce nekoristnega sveta. Vse bolj sem spoznaval, da so gore in plezanje moje edino pravo življenje in prav tam sem se odločil, da pustim službo in jim, vsaj za nekaj let, posvetim prav vsak trenutek lastnih misli in dela.

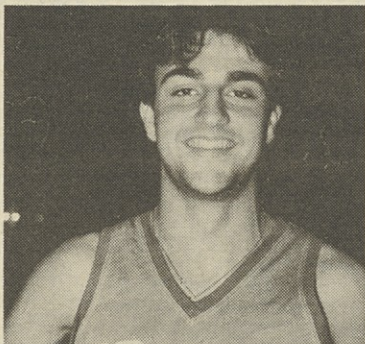
Potem sem, nekega dne, spet stopil izza zidov, v življenje in pred mano je bila najpopolnejša vseh mojih odprav - Patagonija.

Vzroki odsotnosti

Marko Lokar je letos imel svojo sezono. Bil je protagonist lanskega prvenstva, v katerem je resnično izstopal kot sončni žarek v megleni sivini in tudi med poletjem, ko se košarka in druge športne igre selijo z igrišč v kavarne in časopise, je bilo njegovo ime često v pogovorih izvedencev in ljubiteljev oranžne žoge, kot tudi na dnevnem in revalnem lokalnem tisku.

Lokar je že ob prihodu v Jadranske vrste govoril, da segajo njegove osebnostne košarkarske ambicije višje, kar je popolnoma razumljivo in utemeljeno. Fant je v igralskem smislu le pokazal nadporečno kakovost, tako da so že pozimi potekale razprave o njegovem potencialnem košarkarskem dometu. Na dlani je, da je sposoben za igranje na višjem nivoju, verjetno tudi v prvi ligi, saj je v tehničnem pogledu zelo popoln.

Ne razumemo pa, zakaj se ni udeležil zbora in prvega treninga s svojimi (bivšimi?) soigralci. Mar mu želja po prestopu v vrste Stefanela

prepoveduje, da bi do konca pogajanj med obema kluboma redno valdil pri Jadrani?

Menimo, da je za perspektivnega košarkarja, kakršen je Lokar, naravno, da se hoče preizkusiti na zahtevnejšem tekmovalnem rangju, hkrati pa ne odobravamo njegovega ravnanja in odnosa do svojega kluba in soigralcev.

(Cancia)

Manfred Köchnlechner

ZDRAVA STAROST

19.

VEČSTOPENJSKO ZDRAVLJENJE S KISIKOM

»Kisik je darovalec življenja«

OTTO WARBURG (Nobelov nagradenec)

Tako imenovano večstopenjsko zdravljenje s kisikom je razvil profesor Manfred von Ardenne v svojem, zdaj po njem imenovanem raziskovalnem inštitutu v Dresdenu. Izdidišče njegovega dela in razmišljanja je bila znana ugotovitev, da zasičenost krvi s kisikom s starostjo močno upade. To upadanje je doslej veljalo za neizogibno in za prav tako nespremenljivo kakor staranje samo. Profesor von Ardenne meni, da je za staranje človeka v prvi vrsti soodgovorna degeneracija pljuč. Ozko grlo pri nastajanju energije ni toliko pri dovajanju hrane kolikor v preskrbovanju organizma s kisikom. Dandanes ne more biti več sporno, da po slabšanju preskrbovanja s kisikom zanesljivo pospešuje staranje. Obrnjeno pa lahko sklepamo, da boljša preskrba s kisikom lahko ugodno vpliva na staranje. Pri Ardennejevi metodi zdravljenja je odločilno, da je učinek zdravljenja merljiv. Tako potrebnost terapije kakor njen uspeh je mogoče ugotovljati z merjenjem kisika v krvi. Zanimivo je, da se po izvedbi večstopenjskega zdravljenja s kisikom napetost kisika v določenih razmerah lahko ohrani dolga leta.

Osnovni pogoj za uspeh je sistematično stopenjsko zdravljenje, po katerem je tudi metoda zdravljanja dobila svoje ime večstopenjsko zdravljenje.

1. stopnja: povečanje sposobnosti celice za sprejemanje kisika
2. stopnja: povečanje koncentracije kisika v zraku, ki ga pacient diha
3. stopnja: povečanje prekrvljenosti tkiva

Prva stopnja se začne z jemanjem zdravil, ki ugodno delujejo na izrabo kisika v tkivu. V ta namen vzame pacient pred vsakokratnim obravnavanjem s kisikom vitamin B1, vitamin C in magnezij ali kakšnega od ustreznih kombiniranih preparatov (na primer oxygenabund).

V drugi stopnji obogatimo s kisikom iz steklenice zrak, ki ga pacient diha. To povečano dovajanje kisika traja v celoti 40 do največ 60 ur, razdeljenih na 2 do 3 tedne. Z enostavno, tako imenovano nosno sondo za kisik je dovajanje kisika lahko. Pacient ga brez posebnih težav lahko vdihava tudi doma v naslonjaču ali med spanjem. Obvezna tretja stopnja obsega obvezne telesne obremenitve med posameznimi postopki (savna, gimnastika, plavanje, kolesni ergometer, potovanje, tek in drugo). S tem treniranjem krvnega obtoka dosežemo želeno povečano prekrvavitev celotnega organizma, odrediti pa ga mora zdravnik za vsako bolnikovo stanje posebej. Slika 11 prikazuje »normalno« opadanje kisikove krivulje z večajočo se starostjo in njeno zopetno rast, ki jo povzroči večstopenjsko zdravljenje s kisikom. Po profesorju von Ardenneju se v tej zopetni rasti pokaže povratek preskrbovanja s kisikom, kakršno je bilo v najboljših letih.

Ker gre pri tem za prvo regeneracijo (obnovo), se delovanje pri zdravih živih bitjih ohrani skozi daljše časovno obdobje. Delovanje se začne resneje zmanjševati šele takrat, ko začno prevladovati škodljivi vplivi, kot so pomanjkanje gibanja, civilizacijski strupi, nasladila, infekcijske bolezni in drugo. Tudi tukaj velja, da se brez muje še čevljev ne obuje. Znova pridobljeno vitalnost je treba redno vzdrževati s telesu ustrezajočimi treningi. Zdravje ni nakupovanje čevljev in se ga brez resnega sodelovanja pacienta in njegove lastne pobude ne da doseči z niti ne vem kako presenetljivo cenjenimi čudežnimi kurami.

Večstopenjsko zdravljenje s kisikom zdravniki v splošnem predpisujejo pri vseh degenerativnih, kroničnih boleznih, kot regeneracijsko kuro pri starostnih težavah in seveda še posebej tudi kot profilaktično, vnaprejšnje varovanje in zdravljenje, ki zavira staranje. Po profesorju Ardenneju opazimo pri večstopenjskem zdravljenju s kisikom trajno terapevtsko delovanje zoper arteriosklerozno in pa profilaktično, vnaprejšnje varovalno delovanje zoper srčni infarkt ali morda celo tudi zoper rak in s tem zoper najpogostejše dandanašnje vzroke smrti. To zdravljenje in obravnavanje obsega zelo univerzalno metodiko naravnega zdravljenja, ki se ji obetajo velike možnosti uporabe v preventivni medicini prihodnjega časa. Vsa navodila in pojasnila, ki zadevajo tehniko večstopenjskega zdravljenja s kisikom, daje firma Eumatron (Medizin-GmbH, Postfach 900 572, 8000 München 90).

Knjiga bo izšla jeseni
pri Založništvu tržiškega tiska

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski

dnevnik

6. avgusta 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ob triumfalističnih izjavah Reaganove administracije Revščina v ZDA je postala še bolj tragična kot doslej

WASHINGTON — »Nedvomno ni korak naprej na poti napredka podatek, da se je odstotek revežev v Združenih državah leta 1986 znižal s prejšnjih 14 na 13,6 odstotka.« To je v bistvu odločen in trd odgovor dobršnega dela ameriškega tiska na triumfalizem Reaganove administracije ob objavi »dosjeja revščine« prejšnji teden.

»Grozljivo je spoznanje,« komentira Newsday, »da ostajajo nekateri brezbrizni ob srhljivi stvarnosti 32 milijonov lačnih Američanov. Še bolj grozljiva je ugotovitev, da ob tem nekateri govorijo o gospodarski rasti in hvalijo družbene in politične strategije reaganizma. Nihče ne bi smel pozabiti,« poudarja dnevnik, »da je prav sedanja administracija kot nobena pred njo drastično klestila po vseh oblikah socialnega skrbstva.«

V preteklosti so se washingtonske administracije vedno potrudile, da so olajšale vsaj lakoto najrevnejših slojev z boni za nakup hrane in z brezplačnimi šolskimi menzami,

ki so otrokom najrevnejših slojev omogočile zdravo prehrano.

Statistični podatki o revščini glede na letne dohodke družin pa niso edini pokazatelj revščine. Še bolj verodostojen podatek o bogastvu in napredku neke družbe je indeks otroške umrljivosti. Če torej upoštevamo, da je povprečni letni dohodek na osebo v ZDA med najvišjimi na svetu, je dobesedno sramotno, da je v ZDA indeks otroške umrljivosti 11,2 promila, kar uvršča zahodno velesilo na 18. mesto v svetu.

Pri razčlenjevanju podatkov o 13,6 odstotka revežev pridemo do podatka, da je 22 odstotkov revežev otrok, od teh pa kar 45 odstotkov temnopoltih otrok. Za državo, ki jo Reaganova administracija svetu prikazuje kot Indijo Koromandijo in jo daje za zgled svobode in napredka, je dobesedno sramotno, da lahko v povprečju le eden od petih otrok računa na boljšo bodočnost, vsi ostali pa so obsojeni na revščino.

Vietnamski begunci v Hongkongu

Približno 100 vietnamskih beguncev je priplulo s tremi majhnimi čolni v hongkonško pristanišče (Telefoto AP)

Prigrizek v sveži vodi

Vročini se lahko kljubuje na razne načine. Žakonca Liguori sta se odločila, da bosta nekaj hrane zaužila kar v sveži vodi (Telefoto AP)

Več žensk v državnih službah in na vodilnih funkcijah

RIM — V zadnjih letih se je znatno povešala prisotnost predstavnic nežnega spola, ki so zaposlene v državnih službah. Do teh zanimivih zaključkov je privedla raziskava, ki je podrobno analizirala pojav o zaposlitvi žensk v obdobju 1961-1986. Analize, ki so jih izvedli pod pokroviteljstvom ministrstva za zaklad, so zgovoren pokazatelj, da je vedno več žensk zaposlenih prav v kake državni službi.

Ce malo bolj natančno pregledamo rezultate raziskave, vidimo, kako se ženske v tem obdobju vedno bolj nagibajo k službam, v katerih so bile doslej zastopane v zelo nizkem številu in ne stremijo več samo k poučevanju, kjer so imele in imajo še vedno svoj fevd. Zanimive so predvsem ugotovitve, da je najbolj občuten vstop žensk na razna vodilna mesta prav v javnih upravah. Gole številke nam

kažejo, da je danes v javnih službah zaposlenih prav toliko moških kakor žensk, saj je, od skupno 1.800.000 zaposlenih v državnih službah, kar 930.000 predstavnic nežnega spola, medtem ko je bilo pred 25 leti to število znatno nižje. 89 odstotkov žensk, ki so v tem obdobju prvič stopile v službo, se je odločilo prav za kako državno službo. Kam vodi torej vse to? Morda grozijo moškemu hudi časi, tako da bo moral v kratkem mož zamenjati ženo v »tipičnih« gospodinskih poslih? Če je morda ta hipoteza predrzna in neutemeljena, je pa res, da je trend, ki ga je izsledila omenjena raziskava, resničen dokaz, da v zadnjih letih vedno večje število žensk rado aktivno poseže v javno življenje.

KRALJICA UAT

Riše in piše NIKOLA MITROVIĆ

II. epizoda — št. 10

V severnem delu Gane odkrili ostanke starodavne kulture

AKRA — V Gani so po daljšem znanstvenem delu odkrili ostanke staroafriške kulture. Arheološke raziskave v severnem delu države so končno obrodile zaželene sadove. Na dan je namreč prišla starodavna kultura ljudstva Koma, ki je svoj čas cvetela v dolini med rekama Sisl in Kulpawn. To območje je široko približno 23 kvadratnih kilometrov in je na njem 27 naselbin, v katerih ljudje govorijo narečje konni.

Arheologi so najprej našli mnogo zelo prefinjeno izdelanih kipcev. Jezdci na kopicah jahajo konje ali kamele in predstavljajo najpomembnejše družbene sloje tistega časa: kralje, plemiče, bogate trgovce itd. Ti kipci pa so tudi izredni zgodovinski dokaz. Pričajo namreč o dejstvu, da je nekoč potekala trgovska pot kar skozi saharo puščavo. Za gansko ljudstvo je bila trgovska izmenjava pravi vir bogastva. Ljudstvo Koma je imelo trgovske stike predvsem z glavnim mestom Malijskega cesarstva. Ti dve kulturi sta bili oddaljeni približno 400 oziroma 500 kilometrov od severne Gane.

V bivši nekropoli je prišlo na površje še mnogo drugih predmetov in raznih ostankov zgodovinskega pomena. Vse to je zgovoren dokaz, da je ljudstvo Koma doseglo visoko stopnjo kulture in napredka. Arheologi sedaj vztrajno iščejo

ostanke bivališč, ki bi morali potrditi teorijo o bogati kulturi ljudstva Koma.

S posebnimi tehničnimi pripomočki so ugotovili, da nekropola Koma sega približno v 15. ali 17. stoletje. Na podlagi mrliških oblačil skušajo arheologi tudi ugotoviti osnove običajev in mrliških verskih obredov.

Vsak grob je zgrajen na poseben način. Obdajajo ga kamni, ki so postavljeni v krog. Na sredi tega idealnega kroga leži grobnica, ki je ovenčena s školjkami in raznimi drugimi kovinskimi okraski. Mrlič so imeli pri sebi mnogo posod, v katerih je bila hrana, pijača in razni darovi. Pred grobom rajnega so svojci, preden so ga pokopali, vedno žrtvovali živali. Po navadi so darovali bogovom kozo, kravo ali ovna. Družina pa je h grobu postavila razne predmete za vsakdanjo rabo, npr. vaze, orodje, kipce s človeško in živalsko podobo itd.

Nad grob so po navadi nasuli visok kup zemlje, ki je bil širok od 4 do 30 metrov, v višino pa je segal od 50 centimetrov do treh metrov. Nato so premer grobnice obkrožili s kamni. Grobnice s podobno tehniko izdelave so našli tudi v Maliju, v Senegalu in v Gambiji. Vse skupaj pa sodijo v srednjeveško obdobje afriške kulture.

Tamilski gverilci vračajo orožje Konec je dolge državljanske vojne

COLOMBO — Vse kaže, da je štiri-letne državljanske vojne v Šri Lanki vendarle konec. Odločen korak za to sta prejšnji teden storila šrilanski predsednik Junius Ražajavardene in indijski prvi minister Radživ Gandhi, ki sta sklenila zgodovinski kompromisni sporazum. Šrilanska vlada se je obvezala, da bodo Tamili živeli pod enim samim upravnim okrožjem, v katerem bodo imeli visoko stopnjo avtonomije, indijska vlada pa v zameno ne bo več finančno in vojaško podpirala tamilskih gverilcev.

Vendar so ostali mnogi, kljub soglasju državnih vodstev obeh držav, skeptični do možnosti dejanskega uveljavljanja sporazuma. Težko si je bilo zamisliti, da bodo tamilski »tigri« kar tako odložili orožje in sprejeli sporazum, ki ni ugodil vsem njihovim zahtevam — najpomembnejša je bila ustanovitev samostojne države — odpira pa jim izredno dobre možnosti razvoja.

Na sliki (Telefoto AP): mladi tamilski gverilci nosijo v posebne zbirne centre, ki jih nadzoruje indijska vojska, vso svoje orožje in municijo.